

Jaarrekening 2017

Stichting Muzee Scheveningen

's-Gravenhage

Behorende bij onze
verklaring d.d.
25 april 2018

VAN DE GRAAF ACCOUNTANTS BV

RAPPORT
uitgebracht aan
Stichting Muzee Scheveningen
's-Gravenhage

inzake

Jaarrekening 2017

INHOUDSOPGAVE

Pagina

Rapport

Jaarverslag	3
-------------	---

Jaarrekening 2017

Bijlage A :	Balans per 31 december 2017	56
Bijlage B :	Staat van baten en lasten over 2017	57
	Algemene toelichting	61
	Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	61
Bijlage C :	Toelichting op de balans per 31 december 2017	62
Bijlage D :	Toelichting op de staat van baten en lasten	67
Bijlage E :	Overzicht van herkomst en besteding der middelen	72
Bijlage F :	Model gemeente inzake educatie	73
	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	74

Jaarverslag 2017

25 april 2018

Behorende bij onze
verklaring d.d.
25 april 2018

VAN DE GRAAF ACCOUNTANTS BV

1. VOORBLAD	5
1.1 BASISGEGEVENS.....	5
1.2 AARD VAN DE INSTELLING.....	5
1.3 GEGEVENS ORGANISATIE	5
1.4 ONDERTEKENING	5
2. ALGEMENE INFORMATIE	6
2.1 MISSIE, VISIE EN DOELSTELLING INSTELLING	6
2.2 FUNCTIE IN HET CULTURELE VELD.....	6
2.3 POSITIONERING IN DE HAAGSE CULTURELE SECTOR	6
2.4 CODE CULTURELE DIVERSITEIT.....	7
3. VERSLAG VAN DE ACTIVITEITEN IN 2017.....	8
3.1 INLEIDING.....	8
3.2 DE COLLECTIE	9
3.2.1 Collectieregistratie en documentatie.....	9
Registratie.....	9
Documentatie.....	9
3.2.2 Behoud en beheer.....	10
3.2.3 Collectievorming	10
Verwerven	10
Selecteren en afstoten	12
3.3 HET PUBLIEK	12
3.3.1 Samenstelling en omvang publiek	12
3.3.2 Publieksactiviteiten	13
Permanente presentatie van de collectie	13
Tijdelijke tentoonstellingen	13
Grote exposities.....	13
Kleinere exposities	15
Educatieve taken.....	16
Activiteiten voor volwassenen.....	16
Activiteiten voor jongeren.....	17
Publicaties.....	19
Maatschappelijke functie	19
Cultuurankertaken.....	20
Communicatie, marketing en public relations.....	24
Overige publieksactiviteiten	25
3.4 BEDRIJFSVOERING	26
3.4.1 Huisvesting en veiligheid	26
Pand Neptunusstraat	26
Vuurtoren.....	26
Veiligheid	26
3.4.2 Personeel en organisatie.....	27
Personeel.....	27
Automatisering	28
Organisatie.....	28
Financiën en begroting	29
4. BIJLAGEN.....	30
BIJLAGE 1: ORGANOGRAM	30
BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET AANTAL BEZOEKERS IN 2017	31
BIJLAGE 3: OVERZICHT VAN HET AANTAL BEZOEKERS IN 2016	32
BIJLAGE 4: OVERZICHT VAN PERSONEELSLEDEN, VRIJWILLIGERS EN VRIENDEN	33
BIJLAGE 5: OVERZICHT VAN BIJZONDERE ACTIVITEITEN IN 2017	36
BIJLAGE 6: OVERZICHT VAN MUSEUMLESSEN IN 2017.....	43
BIJLAGE 7: KENGETALLEN.....	50
BIJLAGE 8: PRESTATIECIJFERS	52

1. Voorblad

1.1 Basisgegevens

Statutaire naam: Stichting Muzee Scheveningen
Roepnaam: Muzee Scheveningen
Jaar van oprichting: 2006
KvK-nummer: 27291868
Fiscaal nummer: NL 8171.03.521 B01
Post- en bezoekadres: Neptunusstraat 92, 2586 GT Den Haag
Telefoon: 070 – 350 08 30
Email adres: info@muzee.nl
Website: www.muzeescheveningen.nl
Contactpersoon: P.R. de Kievit, directeur, tel.nr. 06-125 22 455, mail p.dekievit@muzee.nl

1.2 Aard van de instelling

Categorie: Museum, tevens Cultuuranker van het stadsdeel Scheveningen

1.3 Gegevens organisatie

Organisatievorm: Stichting; soort bestuursorgaan: Bestuur
Samenstelling bestuur: mr. H.C. Grootveld, m, geb. 21-09-1950, voorzitter tot 10-06-2017;
drs. C.H. Schaapman, m, geb. 12-06-1968, bestuurslid, benoemd 14-09-2016,
voorzitter m.i.v. 10-06-2017;
G.J. Gulden, m, geb. 21-06-1947, secretaris, benoemd 26-03-2008, herbenoemd
26-03-2013;
prof.dr. H.J. den Heijer, geb. 23-09-1950, bestuurslid, benoemd 11-04-2017;
M.P. Mos RA RC RBA, m, geb. 09-10-1963, penningmeester, benoemd 25-09-
2008, herbenoemd 25-09-2013;
G.J.W. Voerman, m, geb. 04-06-1966, bestuurslid, benoemd 28-05-2009,
herbenoemd 28-05-2014;
mr. F. Basters, v, geb. 16-11-1955, bestuurslid, benoemd 27-08-2009, herbenoemd
27-08-2014;
N. Vrolijk RMT, v, geb. 25-10-1964, bestuurslid, benoemd 25-04-2012,
herbenoemd 15-05-2017.
Benoemingstermijn: Vijf jaar; een aftredend bestuurslid is éénmaal herbenoembaar voor vijf jaar.
Samenstelling directie: P.R. de Kievit, m, geb. 07-08-1955, directeur, indiensttreding 01-05-2007.

		2017
Organisatiestructuur:	Directie	1 fte / 36 uur
	Beheer cultuurhistorische collectie	0,88 fte / 32 uur
	Beheer natuurhistorische collectie	0,44 fte / 16 uur
	Externe dienstverl., w.o. cultuuranker en educ.	1,55 fte / 56 uur
	Administratie en financiën	1,18 fte / 42 uur
	Facilitaire zaken (huismeester)	0,80 fte / 28 uur
	Schoonmaakwerkzaamheden	<u>0,53 fte / 20 uur</u>
	Totaal	6,38 fte / 230 uur
Tijdelijke medewerkers: 5 StiP-projectmedewerkers		4 fte / 145 uur

1.4 Ondertekening

Den Haag, 25 april 2018

Drs. C.H. Schaapman, voorzitter.

2. Algemene informatie

2.1 Missie, visie en doelstelling instelling

Missie

Muzee Scheveningen (hierna genoemd: Muzee):

- wil het cultureel erfgoed van Scheveningen en een zeebiologische collectie beheren, behouden en selectief uitbreiden en deze op een actuele, inspirerende wijze voor een zo breed mogelijk publiek ontsluiten en presenteren.
- wil de actieve en passieve cultuurparticipatie van Scheveningers bevorderen door de functie te vervullen van Cultuuranker voor het stadsdeel Scheveningen.

Visie

Muzee:

- wil door meer aandacht voor beheer en behoud van de collecties het gebruik door toekomstige generaties veiligstellen. Hiertoe wordt samenwerking gezocht met andere Haagse erfgoedpartners en natuurmusea.
- wil door het aanbieden van een breed scala aan publieksactiviteiten een zo groot en zo divers mogelijk samengesteld publiek kennis laten maken met de museale collecties en presentaties.
- wil door registratie en digitalisering een groter gebruik van de museale collecties stimuleren en via online dienstverlening nieuwe klantengroepen aanboren.
- wil een educatieve functie vervullen voor de basisscholen en de onderbouw van het voortgezet onderwijs uit Den Haag en omstreken met een uitgebreid lesprogramma op zowel cultuurhistorisch als zeebiologisch gebied.
- positioneert zich – samen met de in Muzee gevestigde Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen (HGVS) – als hét kenniscentrum voor de cultuurhistorie van Scheveningen en tevens als kenniscentrum op het terrein van de zeebiologie.
- beschikt over een uitgebreid cultureel netwerk op Scheveningen en wil verbindingen leggen met maatschappelijke organisaties en bewonersgroepen. Naast deze functie van cultuurmakelaar biedt Muzee faciliteiten voor verschillende vormen van actieve cultuurparticipatie en treedt ook zelf op als cultuurpodium, waarbij wordt geprogrammeerd voor een zo divers mogelijk samengesteld publiek.

Doelstelling: Muzee heeft statutair ten doel het bevorderen van kennis en belangstelling op het gebied van a) de geschiedenis, de cultuur en het dagelijks leven van Scheveningen en haar bewoners, haar relatie met de zee (visserij, strandrecreatie); en b) de zeebiologie in de ruimste zin.

Muzee streeft dit doel na door het vormen, documenteren, beheren en onderhouden van een cultuur-historische collectie (het cultureel erfgoed van Scheveningen) en een natuurhistorische collectie (collectie zeebiologie). Deze collecties worden voor een breed publiek ontsloten via een permanente presentatie, tijdelijke tentoonstellingen, educatieve programma's, publicaties en diverse publieksactiviteiten. Dit alles geschiedt met inzet van zowel professionele medewerkers als vrijwilligers.

Naast de statutaire doelstelling is sinds 2013 de cultuurankerfunctie een belangrijk neven doel.

2.2 Functie in het culturele veld

Muzee vervult de functie van 1) beheerder van zowel een cultuurhistorische als een natuurhistorische collectie, 2) inrichter en onderhouder van een vaste presentatie en organisator van tentoonstellingen op deze beide terreinen, 3) informatie- en documentatiecentrum, 4) aanbieder van educatieve programma's en 5) cultuuranker en cultuurpodium.

2.3 Positionering in de Haagse culturele sector

Muzee is ten aanzien van de cultuurhistorische collectie vooral gericht op inwoners van het stadsdeel Scheveningen, inwoners van de regio Den Haag en bezoekers van de badplaats Scheveningen. De natuurhistorische collectie trekt ook landelijk belangstelling. Malacologische donateurs en bezoekers van de halfjaarlijkse schelpendagen komen verspreid uit het hele land.

De collectie Schevenings cultureel erfgoed is uniek. Belangrijkste verzamelthema's zijn het dagelijks leven in het vissersdorp, de visserij en nevenbedrijven, de klederdracht en het bad- en strandleven in Scheveningen. De kerncollectie zeebiologie bestaat uit schelpen van weekdieren, kreeftachtigen, stekelhuidigen,

korallen en diverse kleinere deelcollecties. De schelpencollectie onderscheidt zich door diversiteit en omvang (een van de grootste in Nederland) en is goed gedocumenteerd.

Er wordt op projectmatige basis samengewerkt met collega-musea, maar ook met bewonersorganisaties (Scheveningen-Bad, Scheveningen-Dorp, Havenkwartier, Duindorp), ondernemersverenigingen (winkeliers, hoteliers, strandpaviljoenhouders), welzijnsorganisaties en kunstenaars. Met twee zeer diverse collecties onder één dak biedt Muzee een gevarieerd aanbod aan zijn bezoekers. Bezoekersaantallen zijn flink stijgende: 40.141 bezoekers in 2017 ten opzichte van 36.087 bezoekers in 2016; een stijging van 4.054 bezoekers of 11,2%.

Muzee profileert zich niet alleen als museum, maar tevens als cultuuranker en cultuurpodium voor Scheveningen, de natuurlijke plek voor ontmoeting tussen kunstenaars en bewoners van het stadsdeel.

2.4 Code Culturele Diversiteit

Muzee respecteert de principes van de Code Culturele Diversiteit en past deze als volgt toe. In vergelijking met een aantal andere stadsdelen is de culturele diversiteit in Scheveningen van andere aard. Scheveningen heeft minder grote groepen etnische minderheden. Vanuit de cultuurankertaak wil Muzee in het onderzoek naar de cultuurvraag de verschillen in achtergrond en interesses in de verschillende wijken onderscheiden (van het Belgisch Park tot aan Duindorp) en daar verder invulling aan geven in de programmering.

Het internationale karakter van de stad Den Haag en het sentiment onder de Scheveningers voor 'ons' dorp Scheveningen is een controverser waar we vanuit Muzee rekening mee houden. Het eigen karakter van Scheveningen wordt vanuit het museum behouden, tegelijkertijd wil Muzee vanuit de cultuurankertaak de Scheveningers prikkelen door in de programmering het thema 'blik op de wereld' op te nemen.

Het ontmoeten van een andere cultuur laat zien waar de verschillen en de overeenkomsten liggen, het 'een kijkje nemen' in een andere keuken leidt tot meer begrip voor elkaars achtergrond en het verbindt de verschillende culturen. Muzee Scheveningen is in 2017 gestart met de programmering van een serie wereldmuziek op de zondagmiddag, zoals zondag 24 september jl. Lilian Vieira (Braziliaanse zangeres), zondag 5 november Luna Zegers (Flamencozangeres uit Barcelona) en zondag 3 december Shirma Rouse (soulzangeres van St. Eustatius). De serie was met 243 bezoekers (gemiddeld 81 per concert) een groot succes en wordt in 2018 voortgezet.

In de bescheiden personeelsformatie van Muzee (6,38 fte) zijn ook medewerkers met een migratie-achtergrond vertegenwoordigd. De huismeester is van Surinaamse origine en een van de projectmedewerkers in het STiP-banenplan heeft een Afrikaanse achtergrond (Guinee). In 2018 werd een tweede projectmedewerker aangetrokken, van wie de wieg in Afrika staat (Congo). Beiden krijgen in werktijd gelegenheid om via lessen een betere Nederlandse taalvaardigheid te verkrijgen. Van het personeel in vaste dienst is 3,48 fte vrouw en 3 fte man. De gemiddelde leeftijd lag tot voor kort hoog. In 2017 zijn echter twee jonge medewerksters aangenomen van respectievelijk 30 en 40 jaar. Het bestuur bestaat uit vijf mannen en twee vrouwen, allen met een westerse autochtone achtergrond. De 87 vrijwilligers zijn voornamelijk van Scheveningse of Haagse origine. Onder hen bevinden zich vier vrijwilligers met een Chinese, Duitse, Surinaamse en Turkse achtergrond.

Het publiek van Muzee is divers samengesteld en bestaat naast autochtone Nederlanders bijvoorbeeld ook uit schoolleerlingen uit de krachtwijken, statushouders en expats. Muzee is partner van L' Amitié-Club de La Haye die Franstalige lezingen in het museum organiseert en de organisatie Winwide – Alle Tonen Tafels die informele ontmoetingsbijeenkomsten organiseert waar migranten en autochtonen kunnen netwerken en discussiëren over maatschappelijke onderwerpen. Ook de Indische gemeenschap weet de weg naar Muzee goed te vinden. Leden van deze gemeenschap bezochten met name de theatervoorstelling 'Adieu Indië' van Stichting Het Portret Spreekt en de voorstelling van Yvonne Keuls. In 2018 staan opnieuw voorstellingen van Adieu Indië en Yvonne Keuls geprogrammeerd en in juli zal Wieteke van Dort in Muzee een 'Koempoelan' (Indische middag) organiseren.

3. Verslag van de activiteiten in 2017

3.1 Inleiding

2017 stond in het teken van het 65-jarig jubileum van het museum. Op 12 juni 1952 werd met de oprichting van de Stichting Oud-Scheveningen de grondslag gelegd voor – wat toen heette – het Schevenings Museum. Voor de viering van het jubileumjaar werd een jubileumcommissie in het leven geroepen, bestaande uit diverse vrijwilligers en een bestuurslid van Muzee. In de loop van het jaar werden tal van activiteiten georganiseerd, die veelal gratis te bezoeken waren. In juni verscheen een speciale jubileumkrant als bijlage bij *De Scheveningsche Courant* en *HaagWestNieuws*. De krant werd in heel Scheveningen verspreid. Leden van de jubileumcommissie schreven diverse artikelen over de Scheveningse historie en schelpen voor de jubileumkrant. Deze uitgave kon geheel uit de bijdragen van adverteerders worden gefinancierd.

Tijdens een bijzondere jubileumbijeenkomst op 10 juni werd na een lange bestuursperiode conform de uitgangspunten van *good governance* afscheid genomen van voorzitter mr. Henk Grootveld en werd bestuurslid drs. Chris Schaapman als zijn opvolger geïntroduceerd. Als hommage aan de oud-voorzitter werd de fotogalerij in het museum vernoemd tot de Henk Grootveld Galerij. De jubileumcommissie organiseerde op 12 juni een Dagje Uit voor alle medewerkers en vrijwilligers. In het najaar stonden onder andere lezingen op het programma, een scholenquiz, een burendag en een taxatiedag van het Venduehuis der Notarissen.

Al deze activiteiten droegen bij aan een verdere stijging van het aantal bezoekers. Sinds de heropening van Muzee eind 2006 is er sprake geweest van een toename in het aantal museumbezoeken. De afgelopen elf jaar nam het aantal bezoeken geleidelijk toe van 24.630 in 2007 tot 40.141 in 2017, een stijging van 15.511 bezoeken. Als absoluut topjaar geldt 2012 – het jaar van de succesvolle tentoonstelling in samenwerking met andere Haagse musea over Isaac Israëls – waarin 40.992 bezoekers een kijkje kwamen nemen in Muzee. In 2017 werd dit bezoekersrecord met 40.141 bezoekers bijna geëvenaard. Van de 40.141 bezoekers kwamen er 13.187 (32,8%) voor een bezoek aan de museale collecties, 13.042 (32,5%) voor deelname aan een van de commerciële activiteiten zoals recepties en vergaderingen, 6.684 (16,7%) voor een culturele activiteit, 6.040 (15%) voor een museumles of workshop en 1.188 (3%) voor een bezoek aan de Scheveningse vuurtoren, al dan niet in combinatie met een bezoek aan het museum.

Twee evenementen in Muzee trekken traditiegetrouw veel publiek: de Scheveningse Dag in juni en de Kerstmarkt in december. In 2017 trokken beide evenementen opnieuw bijzonder veel bezoekers: de Scheveningse Dag telde 1.762 bezoekers (in 2016: 1.870) en de Kerstmarkt 1.755 (in 2015: 1.654).

Centraal in 2017 stonden de tentoonstellingen ‘Muzee duikt in depot – verborgen schatten uit de museumdepots’ (voorjaar), ‘Romeinse Kust’ (zomer en najaar) en ‘Haring en Scheveningen: de beste maatjes!’ (winter). In juni verscheen de publicatie ‘Een wonder-werck, door menschen handen. De aanleg van de Scheveningseweg’ van Kees Stal als deel 21 in de Historische Reeks Muzee Scheveningen. Het eerste exemplaar werd op 10 juni door de auteur aangeboden aan scheidend voorzitter Henk Grootveld.

De personeelsformatie kon na jarenlange onderbezetting in 2017 worden uitgebreid. In het kader van het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2017-2020 stelde de gemeente extra middelen beschikbaar om de museale en cultuurankertaak naar behoren te kunnen blijven uitvoeren. Met name door het wegvallen van een WIW-medewerker in 2017 dreigde een te grote lacune te ontstaan in de kernformatie van Muzee, waardoor het functioneren van het museum in het geding kwam. Om die reden kende de gemeenteraad in november 2016 Muzee een extra subsidie toe van € 42.600 voor de aanstelling van een beheerder van de cultuurhistorische collectie. Op 1 augustus 2017 trad mevr. J. van den Bulk-Kerkhof MA in dienst als nieuwe conservator van deze collectie, ook wel de ‘Scheveningencollectie’ genaamd. De raad stemde eveneens in met het verzoek van Muzee om binnen het toegezegde subsidiebedrag voor de cultuurankerfunctie het bedrag voor overhead te verhogen. Dit maakte de weg vrij voor de aanstelling van mevr. drs. T. Peers als parttime projectleider wijkcultuur per 1 januari 2017.

De gemeenteraad stelde in november 2016 het jaarlijkse structurele subsidiebedrag voor Muzee t/m 2020 vast op € 380.557. In 2017 werd in totaal voor € 397.915 aan gemeentelijke subsidie ontvangen. Muzee

wist daarnaast voor € 338.829 (46%) aan eigen inkomsten te genereren. Het boekjaar 2017 kon worden afgesloten met een positief exploitatieresultaat van € 12.834.

De samenstelling van het bestuur onderging diverse wijzigingen. Zoals hiervoor gememoreerd trad Henk Grootveld in juni 2017 af als voorzitter. Bestuurslid Chris Schaapman volgde hem als voorzitter op. In de vacature in het bestuur kon in april 2017 worden voorzien door de benoeming van prof.dr. Henk den Heijer. Hij is in het bestuur belast met de portefeuille cultuurhistorische collectie (Scheveningencollectie).

3.2 De collectie

3.2.1 Collectieregistratie en documentatie

- Registratie

De registratiewerkzaamheden rond de cultuurhistorische collectie werden in 2017 voortgezet. Voor deze werkzaamheden was één vrijwilliger twee dagdelen beschikbaar. Per 31 december 2017 heeft deze vrijwilliger afscheid genomen van Muzee.

Er werden in 2017 120 nieuwe aanwinsten geregistreerd, vaak bestaande uit meerdere objecten. Het aantal geregistreerde objecten van de cultuurhistorische collectie bedroeg eind 2017 8.616. In 2017 zijn twee vrijwilligers gestart die vier uur per week de registratie van de fotocollectie op zich nemen. De eerste contacten met het Haags Gemeentearchief om hier digitaal en fysiek de fotocollectie onder te brengen zijn in 2017 gelegd. Er is nu afgesproken dat in 2018 wordt begonnen met het beschrijven van de fotocollectie in het registratiesysteem van het Haags Gemeentearchief, *Memorix Maior*, en dat na het beschrijven de foto's fysiek worden ondergebracht in het depot van het Haags Gemeentearchief.

Van de natuurhistorische collectie wordt ieder voorwerp handmatig ingeboekt in een chronologisch register, voorzien van een uniek nummer en vervolgens ingevoerd in het online registratiesysteem *The Museum System*. Het invoeren van de nieuwe voorwerpen voor de natuurhistorische collectie is voortgezet in 2017. Het totaal aantal nieuwe records bedroeg 660 (bestaande uit 1.648 objecten), vooral weekdieren-records waaronder 274 records Keverslakken. Een aantal records (30) is gewist (slecht of overtollig materiaal), van andere records is het aantal objecten teruggebracht, waardoor het totale aantal objecten met 261 moet worden verminderd. Gecombineerd betekent dit dat de collectie in 2017 met 1387 objecten is toegenomen. Eind december omvatte de collectie 151.368 objecten, verdeeld over 8.453 verschillende diersoorten.

Zoals bekend is in 2013 een aanvang gemaakt met het vervangen van het oude registratiesysteem *Microsoft Access* door een nieuwe standaard multi-user applicatie ten behoeve van het beheer en de ontsluiting van de natuurhistorische collectie. Muzee beschikt helaas niet over de financiële middelen om zelf een dergelijk programma aan te schaffen. Gelukkig is een collega-museum bereid geweest Muzee daarbij te helpen: het Haagse Museon. Dat beschikt over het programma *The Museum System (TMS)*, een hoogwaardig collectiebeheer- en presentatiesysteem waarmee collecties wereldwijd via internet kunnen worden ontsloten. Muzee heeft online toegang gekregen tot dit programma. Het Museon heeft Muzee de afgelopen jaren intensief en zeer collegiaal ondersteund bij het converteren van de collectiedata.

Het overzetten van de gegevens van het relatief simpele *Microsoft Access* naar *TMS* bleek veel ingewikkelder en arbeidsintensiever te zijn dan in eerste instantie was ingeschat. Gelukkig zijn alle problemen overwonnen en is eind 2015 de collectie online geplaatst. Via de website van Muzee kunnen geïnteresseerden nu de gewenste collectiedata opvragen.

Voor de cultuurhistorische collectie wordt op termijn ingezet op online aansluiting bij de registratie in *Adlib* van het Haags Historisch Museum. Dit traject zal worden ingezet als de fotocollectie in ondergebracht bij het Haags Gemeentearchief.

- Documentatie

Het verzamelen van relevante literatuur en documentatie betreffende de collectie is in 2017 gecontinueerd. Van de cultuurhistorische bibliotheekcollectie werden 194 titels ingevoerd. Aan het einde van het jaar

waren daarmee 4.984 objecten in de registratie ingevoerd. In 2017 zijn 130 nieuwe aanwinsten binnengekomen.

Het Scheveningen Informatiecentrum (SIC), beheerd door de Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen (HGVS), beschikt over een aanzienlijke handbibliotheek en een grote verzameling familieadvertenties. Daarnaast is er een fotocollectie opgebouwd met een groot aantal portretten van Scheveningse families. Ook beschikt de Vereniging over een collectie dossiers. De daarin opgenomen gegevens worden door de leden bijeengebracht en hebben betrekking op 'echte Scheveningse' families zoals onder andere Pronk, Taal, Toet of Van der Zwan. Het digitaliseren van familieadvertenties is door Jan Verheij overgenomen van Jaak de Graaf. Dankzij de vrijwillige inzet van leden van de HGVS was het Centrum in 2017 op de zaterdagen voor belangstellenden geopend.

Het Zeebiologisch Informatiecentrum (ZIC) omvat een uitgebreide documentatie aan boeken en tijdschriften. Deze documentatie is van essentieel belang voor onderzoek en bestudering van de museumcollectie. In 2017 kon het Centrum met twee publicaties worden uitgebreid, allebei verkregen door aankoop. Ook zijn er abonnementen op enkele tijdschriften.

In 2017 is een flink aantal boeken uit de bibliotheek naar de verkoop gegaan (34). Het betrof uitsluitend boeken met veel fotomateriaal en weinig tekst. Dit soort literatuur en vooral de foto's zijn heel simpel op het internet op te vragen.

Voor het publiek was het Centrum in 2017 op afspraak toegankelijk.

3.2.2 Behoud en beheer

In 2017 zijn er geen werkzaamheden verricht aan de depotruimtes. Aan de herinrichting en -structurering van het schilderijendepot kon in 2017 door capaciteitsgebrek geen vervolg worden gegeven. In verschillende ruimtes van het museum is in 2017 UV-werende folie aangebracht om de museale objecten in de vaste presentatie beter tegen lichtschade te beschermen. De folie is aangebracht in de stijlkamers, de Scheveningenzaal en in de bestuurskamer, waar tevens de HGVS is gehuisvest. De kosten hiervan werden gezamenlijk gedragen door de Donateursstichting, de HGVS en Muzee Scheveningen.

De cultuurhistorische objecten in de vaste presentatie worden geregeld onderhouden en schoongemaakt door leden van de Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen (VVMs).

Met behulp van zes dataloggers wordt het binnenklimaat gemeten in alle ruimten waar de collectie centraal staat. De dataloggers kunnen flexibel in alle ruimtes worden ingezet en via de computer worden uitgelezen.

In 2017 werd ook verder gegaan met het aanbrengen van een laagje zuurvrij museumfoam in de lades van het depot voor de natuurhistorische collectie. Tevens is weer een flinke stap gezet met het vervangen van de kartonnen zuurhoudende doosjes waarin de schelpen worden bewaard door zuurvrije kunststof doosjes. Deze doosjes zijn in diverse formaten beschikbaar. Daarbij hebben ze een deksel en zijn dus stapelbaar. Hierdoor leveren deze nieuwe doosjes behalve een zuurvrije omgeving ook een aanzienlijke ruimtebesparing op. Dat is gezien de gestage uitbreiding van de collectie een belangrijk voordeel. Door de beperkte financiële middelen kan er jaarlijks slechts een relatief klein deel van de kartonnen dozen door de dure kunststof dozen worden vervangen.

3.2.3 Collectievorming

- **Verwerven**

Cultuurhistorische museale objecten worden overwegend uit schenkingen, legaten en bruiklenen verkregen. In 2017 waren op de begroting geen structurele middelen opgenomen voor acquisitie ten behoeve van de cultuurhistorische collectie. Op incidentele basis kunnen voor de aankoop van bijzondere objecten intern middelen worden vrijgemaakt of extern via sponsoring worden verkregen.

Bij de natuurhistorische collectie wordt gestreefd naar het opbouwen van een zo volledig mogelijke schelpencollectie. Hierbij is niet alleen het totale soortenaantal van belang. Bij de selectie van te acquireren objecten moet ook de publiekswaarde een rol spelen. Gedacht wordt aan bijvoorbeeld vreemde diepzeesoorten, spectaculaire vormen, extreme afmetingen, enz. Waar mogelijk wordt de natuurhistorische collectie uitgebreid met materiaal uit andere diergroepen en met bijvoorbeeld relevante etnografica. Ook hier geldt dat het educatieve karakter van de voorwerpen van groot belang is.

Voor acquisitie ten behoeve van de natuurhistorische collectie waren in 2017 op de begroting geen structurele middelen opgenomen. Het overgrote deel van het nieuwe materiaal is afkomstig uit schenkingen. Dat deze schenkingen vaak van grote waarde zijn blijkt uit het feit dat er in 2017 meer dan 170 nieuwe soorten zijn ingevoerd in de collectie.

Schenken

Schenken op cultuurhistorisch gebied variëren van schilderijen, kleding, gereedschappen, scheepsmodellen en huisraad tot foto's, dia's, prentbriefkaarten, boeken en persoonlijke documenten. Een schenking bestaat vaak uit meerdere voorwerpen. Een voorbeeld van een in het oog springende schenking is die van het toplicht van de SCH 236 'Noordster' door oud-voorzitter Karel Pronk. In 1950 werd de SCH 236 'Noordster' te water gelaten bij de NV Sleephelling Mij Scheveningen. Daarmee was de 'Noordster' een van de eerste loggers die na de Tweede Wereldoorlog in Scheveningen van stapel liepen en hét symbool van de wederopbouw. In 2016 is besloten om het schip in originele staat terug te brengen en te restaureren naar museumschip.

Oud-bestuurslid Piet Pronk schonk in 2017 een model van het visserijonderzoekingsvaartuig 'Antoni van Leeuwenhoek'. Dit fraaie model kreeg een plek in de vaste presentatie, naast de fotogalerij. Ook verblijdde hij Muzee met een oude Blaupunkt radio-ontvanger met visserijband, compleet met oude opnames van gesprekken met vissers op zee via Scheveningen Radio.

Paul en Inge de Niet schonken een schilderij van Cees Boldingh, waarop een groep Scheveningse boetsters staat afgebeeld die koffiedrinken op het boetveld.

In 2017 zijn meerdere schelpencollecties aan het museum geschonken. Enkele van deze collecties bevatten schelpen die zo bijzonder van kwaliteit bleken dat ze in de museumcollectie konden worden opgenomen. Het resterende deel en de collecties van mindere kwaliteit zijn met instemming van de schenkers in de museumwinkel verkocht of voor educatieve doeleinden bij museumlessen en workshops gebruikt. Ook is er een fors aantal tijdschriften en boeken op zeebiologisch gebied aan het museum gedoneerd. Al deze literatuur, met uitzondering van twee exemplaren, is met instemming van de schenkers verkocht in de museumwinkel.

Aankopen

Cultuurhistorische museale objecten worden overwegend uit schenkingen, legaten en bruiklenen verkregen. In 2017 zijn voor de cultuurhistorische collectie twee kostuums aangekocht bij de opheffingsuitverkoop van Costuummagazijn A.T. de Wit. Het betreft de kostuums van Jacob Pronk en zijn vrouw die zijn gedragen bij het naspelen van de landing van de Prins in 2013.

Bruiklenen

Voor de vaste presentatie in de Scheveningenzaal is tijdelijk een aquarel van een strandtafereel bij Hotel Zeerust van Willem Bastiaan Tholen in bruikleen verkregen. De aquarel die de voorzitter van de donateursstichting beschikbaar stelde toont hard werkende mannen met nettenwagens op het strand. Het is een mooie toevoeging voor de zaal met schilderijen.

In 1997 maakte fotograaf Pascal Ollegott een fotoreportage van bewoners van de Ducdalfstraat in de Scheveningse volksbuurt de Woeste Hoogte. Dit straatportret is het afstudeerproject, waarmee Ollegott zijn opleiding aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten (KABK) afrondde. De serie werd in 1997 genomineerd voor de belangrijkste fotoprijs van Nederland, de Zilveren Camera. In datzelfde jaar werd de reportage gepubliceerd in het tijdschrift *Nieuwe Revu*. De woningen aan de Ducdalfstraat zijn in 2002 gesloopt om plaats te maken voor nieuwbouw.

Na het overlijden van de fotograaf in 2016 heeft zijn zus Ilona de fotoserie over de bewoners van de Ducdalfstraat in bruikleen aangeboden aan Muzee. Een selectie van de foto's op groot formaat werd in augustus en september in de centrale gang van Muzee geëxposeerd.

Diverse attributen en kledingstukken werden uitgeleend ten behoeve van de reprise van de vissersopera *Harde Handen* in het Zuiderstrandtheater door Kwekers in de Kunst. Het Schevenings Toneel leende waarschuwborden uit de Tweede Wereldoorlog en diverse andere attributen voor hun toneelstuk 'Een Waegstik naer de Vrij'êd' in het Zuiderstrandtheater. Ook zijn er objecten als een kunststof schelp en een duikpak uitgeleend aan het kunstenaarscollectief Het Wilde Oog, dat hiermee een verrassende fotoserie

heeft gemaakt van Scheveningse en Spakenburgse dames in klederdracht. In het kader van Feest aan Zee is een deel van de badmodecollectie ook gebruikt tijdens een fotoshoot bij Panorama Mesdag.

- Selecteren en afstoten

Tijdens de verbouwing van het museum in 2005-2006 is een verzamel- en afstotingsbeleid opgesteld. Op grond hiervan is de gehele collectie geherwaardeerd en gedeeltelijk ontzamd. In 2017 zijn geen cultuurhistorische objecten afgestoten. Bij de natuurhistorische collectie is de kwaliteit van de collectie belangrijk: kwalitatief minder collectiemateriaal wordt indien mogelijk vervangen door hoogstaand materiaal, in 2017 uitsluitend uit verworven particuliere schelpencollecties.

3.3. Het publiek

3.3.1 Samenstelling en omvang publiek

De sociaal-culturele betekenis van Muzee als 'community museum' en ontmoetingscentrum is groot. Muzee is een laagdrempelige en klantgerichte instelling, die vooral wordt bezocht door ouders met kinderen c.q. grootouders met hun kleinkinderen, 55+-ers, senioren (65+-ers) en bewoners van verzorgingshuizen. Leerlingen van het basisonderwijs vormen daarnaast 15% van het bezoekersaantal. Zij bezoeken Muzee vooral in schoolverband. Een groot deel van deze leerlingen komt uit de krachtwijken van Den Haag. Ook groepen expats en inburgeraars bezoeken met regelmaat het museum.

Een specifieke doelgroep zijn de schelpenverzamelaars, die zowel voor de museumwinkel als voor de natuurhistorische presentatie komen. Twee keer per jaar vindt er in het museum een schelpeninformatie- en verkoopdag plaats, die veel publiek trekt. De Scheveningse achterban wordt extra gestimuleerd tot een bezoek aan het museum in juni, tijdens de zogenaamde Scheveningse Dag, en in december, tijdens de jaarlijkse Kerstmarkt. Beide evenementen zijn populair en trekken de laatste jaren ruim 1.500 bezoekers.

Om het bezoek van kinderen (4-12 jaar) aan het museum te stimuleren, worden er in de schoolvakanties workshops en extra activiteiten georganiseerd. Tentoonstellingen over bijvoorbeeld de surfcultuur op Scheveningen of over levende reuzenspinnen worden vooral bezocht door jongeren van 18-35 jaar. Muzee verleent faciliteiten aan groepen kunstenaars en bewoners om te vergaderen en te exposeren.

Daarnaast is er een cultuurpodium in de Scheveningenzaal met een capaciteit van 100 stoelen. Regelmatig worden hier met succes lezingen, toneel-, muziek- en kleinkunstvoorstellingen geprogrammeerd. In toenemende mate worden ook kindervoorstellingen geprogrammeerd. Zoals uit een onderzoek naar cultuurparticipatie in Den Haag blijkt is Muzee vooral populair onder laagopgeleiden. Bezoekers aan de theatervoorstellingen en jazzconcerten in Muzee zijn veelal juist weer hoog opgeleid. Muzee kan bogen op een breed draagvlak. Binnen het stadsdeel Scheveningen is Muzee het culturele centrum en de plek waar men bijeenkomt voor huwelijken, recepties, vergaderingen en informatie-bijeenkomsten. Het gebruik van het museum voor deze doeleinden wordt gestimuleerd om zoveel mogelijk mensen te laten kennismaken met de vaste presentatie en tijdelijke tentoonstellingen, en daarnaast om zoveel mogelijk eigen inkomsten te genereren.

Muzee heeft een grote achterban met 1.085 donateurs (987 particuliere donateurs, 27 jeugddonateurs en 71 bedrijfsdonateurs) (2016: 1.084). Er zijn 87 vrijwilligers in het museum werkzaam en er is een actieve Vriendenvereniging. Geïnteresseerden in de activiteiten van Muzee worden daarvan op de hoogte gehouden via persberichten in de lokale media, een website, e-mail nieuwsbrieven, facebook en twitter. In de Scheveningse hotels zijn dorpsrondwandelingen gratis beschikbaar, evenals flyers met alle activiteiten bij Muzee. Activiteiten en exposities worden ook onder de aandacht gebracht via de sociale media, de eigen website en die van de gemeente en Stichting Marketing Scheveningen. In de zomerperiode trekken de tijdelijke tentoonstellingen naar verhouding veel publiek, vooral bij minder mooi strandweer.

De economische betekenis van Muzee is geringer dan de maatschappelijke betekenis. Dat is vooral te wijten aan de tamelijk geïsoleerde ligging van het voormalige schoolgebouw, waardoor de grote toeristenstroom in Scheveningen-Bad en -Haven grotendeels aan het museum voorbijgaat.

De stijgende lijn in de bezoekerscijfers van 2016 (36.087) zette zich in 2017 voort. Het jaar kon worden afgesloten met 40.141 bezoekers, 4.054 (11,2%) meer dan in 2016.

3.3.2 Publieksactiviteiten

- Permanente presentatie van de collectie

In de schepenvitrine in museumcafé De Halve Vleet zijn naambordjes bij de scheepsmodellen geplaatst. Daarmee ging een lang gekoesterde wens van de suppoosten in vervulling.

- Tijdelijke tentoonstellingen

In 2017 werden vier grote wisselexposities gerealiseerd. Daarnaast waren in de centrale gang van het museum enkele kleinere exposities te zien.

Grote exposities

Muzee duikt in depot – verborgen schatten uit de museumdepots

In de aanloop naar het jubileumjaar 2017 organiseerde Muzee van 3 december 2016 t/m 31 maart 2017 de tentoonstelling 'Muzee duikt in Depot'. Bezoekers konden er verborgen schatten en verhalen uit de zee, van de visserij, over tradities, wondertjes van de natuur, badmode, prachtige staaltjes van huisvuil en zelfs kijkjes in de Scheveningse keuken ontdekken. Kortom een bron van inspiratie en dankbaarheid over wat de Scheveningse bevolking in de loop der jaren aan Muzee geschonken heeft. Met de tentoonstelling 'Muzee duikt in Depot' beoogde Muzee een aantal verborgen museumschatten uit het depot te halen en op een verfrissende manier te presenteren. Te zien waren onder andere een Schilderijenwand, een Schepenwand en een Sieraden-uit-de-Zee wand. Een tiental objecten werd met filmpjes op luchtige wijze toegelicht, bijvoorbeeld het Schevenings straatje op wasdag, Hospitaalkerkschip de Hoop, Scheveningse mode, sieraden uit de zee en navigatie op een vissersschip.

Romeinse Kust

Van 22 april t/m 15 oktober was in Muzee de reizende tentoonstelling 'Romeinse Kust' te zien, over het leven van Friezen, Romeinen en andere bewoners aan de kust in de Romeinse tijd.

De tentoonstelling Romeinse kust werd ontwikkeld door het Rijksmuseum van Oudheden en Hazenberg Archeologie in samenwerking met de drie kustprovincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland en de archeologen van het samenwerkingsverband de Romeinse kustwacht. De tentoonstelling is financieel mede mogelijk gemaakt door het Mondriaanfonds.

Deze tentoonstelling heeft eerder in het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden en in Huis van Hilde in Castricum gestaan en werd vanaf november 2017 vervolgd in het Zeeuws Museum te Middelburg.

De noordelijke grens van het Romeinse Rijk, de Limes, liep langs de Rijn, dwars door wat nu Nederland is. Ten noorden daarvan leefden vrije inheemse stammen, waaronder de 'Frisii' die redelijk onafhankelijk bleven. Ten zuiden van de Limes was de lokale bevolking onderworpen aan de Romeinen. In de tentoonstelling maakte de bezoeker een virtuele wandeling langs de kust van Texel tot Zeeland, zo rond 200 na Christus. Uiteenlopende objecten gaven een indruk van het leven van zowel inheemse bewoners als Romeinen. Er waren gebruiksvoorwerpen te zien zoals kookpotten, weefgewichten en dobbelstenen, en ook fraai versierd wapentuig, godenbeeldjes, handelswaar en kostbaarheden zoals ringen en andere sieraden.

Voor de Romeinen was het kustgebied van belang voor de handel en militaire strategie. Ze bouwden er forten, legden kanalen en havens aan en organiseerden de scheepvaart. Maar hoe woonden de oorspronkelijke bewoners hier eigenlijk, en wat brachten de Romeinse nieuwkomers hen? De 'Frisii' bijvoorbeeld hielden zich vooral bezig met hun huis, haard en vee. Pas in de tweede eeuw kwam er wat handel met de Romeinen op gang en leverden ze ook soldaten voor de Romeinse legers. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de muntschat van Schagen, vermoedelijk de soldij van een naar huis teruggekeerde soldaat.

De fraaie archeologische vondsten kwamen uit de collectie van het Rijksmuseum van Oudheden en uit musea in de kustregio. Onder de topstukken het prachtige bronzen viziermasker, dat in 1996 in de polder

Roomburg bij Leiden is gevonden in de zogenaamde ‘gracht van Corbulo’. Romeinse ruiters droegen zulke pronkmaskers tijdens toernooien. Maquettes en ‘artist impressions’ van forten, schepen en havens brachten het leven bij het water in beeld.

De afdeling Archeologie van de gemeente Den Haag stelde een replica van een Romeinse mijlpaal beschikbaar en ook de zilverschat, die in november 2014 werd gevonden bij de opgraving voorafgaand aan de aanleg van de Rotterdamsebaan. De schat bestaat uit meer dan honderd munten uit de Romeinse tijd en uit enkele zilveren sieraden.

Dat er in de omgeving van Den Haag met enige regelmaat Romeinse vondsten worden gedaan, is niet verwonderlijk. Immers, in de tweede eeuw van onze jaartelling was Forum Hadriani – op de plek van het huidige Voorburg – de noordelijkste Romeinse stad van het Europese vasteland, met in de wijde omtrek nog talrijke andere nederzettingen.

Bij de tentoonstelling hoorde een rijk geïllustreerd boekje (€ 9,95). Ook is er een museumles gemaakt voor het voortgezet onderwijs.

De expositie werd op zaterdag 22 april 2017 in Muzee geopend door wethouder van Cultuur Joris Wijsmuller. Bij de opening verscheen bij Uitgeverij De Nieuwe Haagsche het jeugdboek *Verhalen van de Romeinse kust* door Erick Kila. De auteur bood het eerste exemplaar op 22 april aan de wethouder aan. Bij de opening verzorgden leden van de vereniging Pax Romana hapjes en drankjes uit de Romeinse keuken.

Muzee is veel dank verschuldigd aan de provinciaal archeoloog in Noord-Holland en de manager van Huis van Hilde, het Archeologiecentrum in Noord-Holland, voor het belangeloos beschikbaar stellen van de tentoonstellingsvitrines. Dankzij een financiële bijdrage van het Rijksmuseum van Oudheden konden twee aanvullende vitrines speciaal voor deze expositie worden aangeschaft. De professioneel opgezette en inhoudelijk bijzonder boeiende tentoonstelling trok tussen april en oktober maar liefst 9.850 bezoekers.

De vijfde Schevenings Salon

Deze expositie is één van de tweejaarlijks terugkerende evenementen in Muzee, geïnitieerd door de stichting Art&Jazz. Het idee is ontleend aan de Parijse Salon die voor het eerst in 1648 plaatsvond. De tentoonstelling liep van 28 oktober t/m 19 november 2017. De opening werd op 28 oktober onder grote belangstelling en met jazzy muzikale begeleiding verricht door de Scheveningse kunsthistorica Tiny de Liefde-van Brakel. Deze keer exposeerden maar liefst 50 kunstenaars van diverse disciplines met schilderijen, beelden, textiel, foto's, glas en sieraden. Gedurende de expositie waren er steeds kunstenaars aanwezig die uitleg gaven over het aanwezige werk. Ook was het mogelijk om op afspraak een rondleiding te krijgen. Daarnaast waren er op zaterdag 18 november twee workshops voor kinderen. De tentoonstelling werd ingericht door Geer Huybers en was financieel mogelijk dankzij bijdragen van Fonds 1818, Muzee Scheveningen en het Stadsdeelkantoor Scheveningen.

Haring en Scheveningen: de beste maatjes!

Vanaf 10 december was een wisseltentoonstelling te zien over de haringvisserij op Scheveningen. In de late Middeleeuwen is de visserij al de belangrijkste bron van bestaan voor de Scheveningse bevolking. In het laatste kwart van de 19de eeuw zorgden bevolkingsgroei en de modernisering van de middelen en methoden om vis te vangen, verwerken en vervoeren, voor een snelle bloei van de Scheveningse visserij.

In de loop van de tijd heeft de Scheveningse visserij vele hoogte- en dieptepunten gekend en de haringvisserij, ooit een bron van nationale trots, is nu bijna ten dode opgeschreven.

Deze tentoonstelling beschreef de geschiedenis van de (Scheveningse) haring door de eeuwen heen. De vormgeving was vooral op het visuele gericht, zodat de bezoeker aan de hand van foto's en filmpjes al een goed beeld kreeg van de haringvisserij. Een serie fraai opgemaakte tekstborden leidde de bezoeker verder door de geschiedenis, van pink tot vriestrawler. Ook de biologie van de haring (leefwijze, verspreiding), de handel en export en de haringconsumptie kwamen aan bod. De expositieruimte werd verder aangekleed met objecten uit de collectie van Muzee zelf, zoals scheepsmodellen, netten, tonnen, manden, vlaggen, monsterboekjes en toepasselijke schilderijen, wandborden en foto's.

De expositie werd op zaterdag 9 december geopend door Willem Ment den Heijer, Noordzeespecialist en maritiem diversionist, en was voor het publiek te zien van 10 december 2017 t/m 15 april 2018. Joke Weisscher, Ed Scholten en Cokkie Okkerman tekenden voor de samenstelling en vormgeving, met speciale dank aan Henk den Heijer voor zijn teksten over de geschiedenis van de haringvisserij. Deze werden ook gebundeld in de hand-out 'Haring bij de vleet', een tijdschrift van de Scheveningse haringvisserij.

Themajaar Feest aan Zee (2018)

In 2018 wordt het 200-jarig bestaan van de badplaats Scheveningen groots gevierd. Muzee zal diverse bijdragen leveren aan dit themajaar 'Feest aan Zee', onder andere in de vorm van een tentoonstelling met begeleidende publicatie. Werktitel van de tentoonstelling luidt: 'In touw voor de toerist. Tweehonderd jaar werken in de badplaats' en de geplande looptijd is van medio mei t/m medio september 2018. Onderdeel van de expositie is een schets van de ontwikkeling van de badplaats. Muzee diende in augustus 2017 een vijftiental voorstellen in voor de programmering van 'Feest aan Zee', onder andere met betrekking tot een reconstructie van de zeilwagen van Simon Stevin, voor billboards met historische affiches ter promotie van Scheveningen-Bad en voor een badmodetentoonstelling in De Bijenkorf. Aan het eind van het verslagjaar was nog niet geheel duidelijk welke van deze projecten in 2018 kunnen worden gerealiseerd.

Kleinere exposities

Van Gogh terug in Scheveningen

Begin januari 2017 werd duidelijk dat het werk van Vincent van Gogh 'Zeegezicht bij Scheveningen' terugkomt naar het Van Gogh Museum in Nederland. Ruim veertien jaar geleden werd het doek uit het museum gestolen en doorverkocht. Het schilderij werd in september teruggevonden tijdens een groot onderzoek naar de Camorra, de maffia in Napels. Om de terugkomst te vieren was van februari tot en met 30 maart (geboortedag Van Gogh) in Den Haag en Scheveningen een dubbeltentoonstelling over 'Van Gogh in Scheveningen' te zien.

Van december 1881 tot september 1883 verbleef Vincent van Gogh in Den Haag en Scheveningen. Hij vestigde zich aan de Schenkweg in Den Haag waar hij ook zijn atelier had. Scheveningen was echter de grote liefde van Van Gogh. Hij schetste en schilderde er geregeld en had er graag zijn atelier gehad, maar 'Scheveningen is horrible duur'.

In Muzee Scheveningen was een pop-up tentoonstelling te zien, waarbij reproducties van het Scheveningse werk van Van Gogh op twaalf banieren werden getoond. Het oeuvre werd in de historische context geplaatst. De bezoeker kon het Scheveningen van de kunstenaar ervaren door letterlijk terug te gaan naar de tweede helft van de negentiende eeuw.

In de Vincent van Gogh Experience in het Jan van Goyenhuis aan de Dunne Bierkade ging de aandacht uit naar de totstandkoming van het genre 'Zeegezicht'. Hier werd het verhaal verteld hoe schilders uit de nabije omgeving aan dit genre hebben bijgedragen en in hoeverre Van Gogh met zijn werk aan deze kunstenaars verwant is. De tentoonstellingen werden samengesteld door kunsthistorica drs. Wimmie Hofstra.

Bewoners van de Ducdalfstraat

In augustus en september werden in de centrale gang van Muzee foto's geëxposeerd van bewoners van de Ducdalfstraat. De foto's op groot formaat zijn in 1997 gemaakt door Padcal Ollegott, als afstudeerproject aan de KABK. Na het overlijden van de fotograaf in 2016 werden de foto's door zijn zus Ilona aan Muzee in bruikleen gegeven.

Lang leve de Meeuw

Freek Henkes is een kunstenaar en creatief denker die op Scheveningen woont. In de centrale gang van Muzee toonde hij in oktober een serie schilderijen van meeuwen. Iedereen heeft tegenwoordig een hekel aan meeuwen omdat ze luidruchtig en te vrijpostig zijn geworden. Henkes vindt deze eigenschappen van de meeuw eigenlijk erg leuk en noemt de vogel een moderne vrije jongen.

TrashUre Hunt

Trashurehunt is een idealistisch collectief, dat tot voor kort een onderkomen had aan de Noordboulevard. Samen met deelnemers aan de 'Hunts' gaat men het strand op om in een soort spelvorm alle afval van het strand te verzamelen en zo meer bewustzijn te kweken over de vervuiling op het strand. Met alle spullen die worden verzameld worden kunstwerken gemaakt. Denk aan een landkaart van sigarettenpeuken en een speelhuisje voor kinderen, bekleed met chipszakjes en pakjes Caprisonne. De kunstwerken van zwerfafval werden in november op diverse plekken in Muzee geëxposeerd. Vooral onder kinderen maakten de werken een grote indruk.

Vreugdevuur Scheveningen

Drie jaar na het verkrijgen van de status van Immaterieel Cultureel Erfgoed werd op 23 december een kleine presentatie over het Vreugdevuur Scheveningen in de gang van Muzee geopend. Vreugdevuren kennen een lange traditie op Scheveningen. Kerstbomen werden na de kerstviering ingezameld door Scheveningse jongeren en tijdens de jaarwisseling verbrand om het nieuwjaar te vieren. De presentatie in de gang van Muzee bestond uit foto's van Dick Teske en objecten die het verhaal over de strijd vertellen, zoals het officiële certificaat dat het Vreugdevuur is opgenomen in de Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland.

- Educatieve taken

Activiteiten voor volwassenen

Lezingen

L'Amitié-Club de La Haye verzorgde in 2017 voor haar leden een zestal Franstalige lezingen in Muzee, die in totaal 229 bezoekers trokken. Tijdens een Open Dag op 11 maart organiseerde de HGVS drie lezingen, die 230 bezoekers trokken. De jubileumcommissie organiseerde in het najaar een viertal lezingen over uiteenlopende onderwerpen als de haringvisserij, zeewierteelt, strandbeesten en Schevenings bier. Deze trokken in totaal 189 bezoekers.

Met uitzondering van de zomermaanden juli en augustus werd elke derde vrijdag van de maand het museumcafé 'De Halve Vleet' getransformeerd tot 'Haags Historisch Café' (HHC). Een genodigde spreker vertelt dan in kort bestek iets over een onderwerp uit de geschiedenis van Den Haag en Scheveningen. Belangstellenden in de Haagse en Scheveningse historie kunnen elkaar hier ontmoeten en onder het genot van een drankje en hapje van gedachten wisselen. De tien bijeenkomsten trokken in 2017 totaal 543 (2016: 568) bezoekers.

Cursussen

De cursussen kunstgeschiedenis onder leiding van een eerstegraads lesbevoegde kunsthistorica trokken in 2017 opnieuw veel belangstelling. Er vonden in totaal 32 van dergelijke cursusbijeenkomsten plaats in Muzee met in totaal 800 deelnemers.

Het Erfgoedhuis Zuid-Holland verzorgde in 2017 in Muzee een cursus Rondleiden.

Vuurtoren

Op de woensdag- en zaterdagmiddagen werden om 14.00 uur rondleidingen op de vuurtoren van Scheveningen gegeven. In de zomer waren er bij voldoende deelname ook rondleidingen om 15.00 uur. Op 19 en 20 augustus namen radiozendamateurs hun intrek in de vuurtoren voor het *International Lighthouse Weekend*. Er vonden in 2017 zes huwelijksaanzoeken op de vuurtoren plaats. In totaal bezochten in 2017 1.188 bezoekers de vuurtoren (2016: 2.047). Tijdens Open Monumentendag op 10 september werd de Vuurtoren in samenwerking met Rijkswaterstaat de gehele dag voor bezoekers gratis opengesteld (860 bezoekers, in 2016: 886).

Wandelingen door Oud Scheveningen

Onder leiding van een oud-schipper of oud-visser werden incidenteel in groepsverband wandelingen gemaakt door het oude vissersdorp Scheveningen.

Activiteiten voor jongeren

Cultuuronderwijs op zijn Haags

CultuurSchakel is het onafhankelijke kenniscentrum en de bemiddelingsorganisatie voor cultuuronderwijs en amateurkunst in Den Haag. De instelling is in 2013 ontstaan en vervult haar taken in opdracht van de gemeente. CultuurSchakel ontwikkelt binnen het gemeentelijk en landelijk beleid vanuit het Fonds voor Cultuurparticipatie het project Cultuuronderwijs op zijn Haags (COH). Er is een lesprogramma ontwikkeld voor de Haagse basisscholen met vier vaste thema's. Culturele instellingen kunnen vanaf het schooljaar 2016-2017 activiteiten aanbieden die binnen dit lesprogramma passen. Er zijn door CultuurSchakel diverse bijeenkomsten georganiseerd over dit nieuwe programma. De educatief medewerker volgt deze bijeenkomsten en de ontwikkelingen van het COH-lesprogramma, zodat Muzee waar mogelijk kan aansluiten op dit nieuwe programma.

Binnen het programma COH zijn in 2013 in de acht verschillende stadsdelen cultuurcoaches aangesteld. De cultuurcoach van stadsdeel Scheveningen werkt bij CultuurSchakel vanuit een onafhankelijke positie en is vooral gericht op de vraag van de scholen. Zij legt verbindingen tussen de scholen uit stadsdeel Scheveningen en de diverse culturele activiteiten in Den Haag. De scholen moeten cultuur als vast onderdeel in hun curriculum gaan inpassen. De cultuurcoach begeleidt scholen met het maken van een beleidskader waarbinnen culturele activiteiten vast onderdeel moeten worden binnen het schoolcurriculum.

Muzee wordt door de cultuurcoach op de hoogte gehouden van de vraag van de scholen en kan waar nodig speciale programma's samenstellen die direct aansluiten op de vraag van de scholen.

Het ligt in de bedoeling dat de al bestaande contacten van Muzee met de scholen uit stadsdeel Scheveningen blijven bestaan of geïntensiveerd worden. Daarnaast wordt er naar mogelijkheden gezocht om nieuwe vaste contacten te leggen. Waar nodig zal Muzee zich zoveel mogelijk flexibel opstellen en de educatieve activiteiten aanpassen aan de vraag van de scholen uit met name het stadsdeel Scheveningen. Muzee wil hiermee vooral de belangrijke taak vervullen om de geschiedenis van Scheveningen levend te houden bij de leerlingen van de basisscholen uit stadsdeel Scheveningen.

In 2017 is in samenwerking met de cultuurcoach in het kader van de 'iktoon-campagne' een programma samengesteld voor basisschool de Vuurtoren, de Oranjeschool, de Tweemaster en Het Volle Leven. De leerlingen werden van school opgehaald met het Boulevardtreintje. Bij Muzee hebben ze vervolgens op 19 en 26 juni een dans- of muziekactiviteit gevolgd. Deze activiteiten werden verzorgd door culturele aanbieders uit Scheveningen, zoals dansschool Diana Meijer, muziekvereniging Metro en de Scheveningse Muziekschuur. De scholen krijgen deze activiteiten zonder kosten aangeboden onder de voorwaarde dat zij hierover via nieuwsbrieven en/of Facebook verslag uitbrengen aan de ouders.

CultuurSchakel heeft op 26 oktober 2017 een netwerkbijeenkomst cultuuronderwijs in Muzee Scheveningen georganiseerd. Een museumdocent van Muzee heeft deze bijeenkomst bijgewoond.

Lesprogramma

Muzee biedt een vast educatief lesprogramma voor leerlingen van het primair onderwijs, van het speciaal onderwijs en van brugklassen in het voortgezet onderwijs. Het lesprogramma omvat zeventien lessen op zowel cultuurhistorisch als zeebiologisch gebied. De basisscholen en de brugklassen van het voortgezet onderwijs kunnen bij Muzee lessen volgen binnen de vakgebieden cultuurhistorie en zeebiologie. De acht cultuurhistorische lessen beogen een groter cultuurhistorisch besef bij de leerlingen te creëren en de negen zeebiologische lessen een breder inzicht in de natuurlijke leefomgeving en de milieuaspecten die hierop van invloed kunnen zijn. De educatief medewerkster draagt zorg voor het ontwikkelen en geven van deze lessen. Voor het verzorgen van de museumlessen werden tevens externe museumdocenten ingezet.

Totaal 218 klassen (2016: 190) met 5.500 leerlingen (2016: 4.302) van het basis- en voortgezet onderwijs volgden de verschillende lessen uit het lesprogramma. 1.720 (2016: 2.242) leerlingen volgden de lessen in het kader van het Cultuurmenu en 3.780 (2016: 2.060) leerlingen de overige lessen en projecten.

De lessen die werden aangevraagd waren: 'Speuren in de vloedlijn' (74x), 'Schelpjes verzamelen' (73x), 'Romeinse Kust' (22x), 'Meeuwen in de stad' (18x), 'Van kinderarbeid tot leerplicht' (8x), 'Scheveningen Toen en Nu' (6x), 'Tijdreizen' (6x), 'Kinderkabinet' (5x), 'Kind op Scheveningen' (4x),

‘Noordzeestrandproject’ (2x), ‘Museum in de klas’ (2x), ‘Scheveningen in bezettingstijd’(1x), Combiles (3x) en activiteiten voor de ‘iktoon-campagne’(14x).

Het educatieve lesprogramma van het Haags Cultuurmenu werd in 2017 voortgezet voor het primair onderwijs. De les ‘Schelpjes verzamelen’ is onderdeel van het Cultuurmenu voor het primair onderwijs, een initiatief van de Stichting Gezamenlijke Projecten Haagse Musea waaraan 17 Haagse erfgoedinstellingen deelnemen. Het Cultuurmenu wordt ieder schooljaar aangeboden aan alle Haagse basisscholen en in 2017 ook aan scholen uit de gemeente Westland. Doel is de leerlingen kennis te laten maken met verschillende erfgoedinstellingen. Iedere erfgoedinstelling verzorgt een les voor een specifieke groep van de basisschool. Deze les sluit aan op het curriculum van de leerlingen uit de desbetreffende groepen. De les van Muzee is bestemd voor de onderbouw, leerlingen van groep één en twee. De lessen zijn door de scholen geëvalueerd en goed van kwaliteit en op niveau bevonden. De educatief medewerkster nam ook in 2017 actief deel aan de Werkgroep Educatie van de Stichting Gezamenlijke Projecten Haagse Musea.

De Cultuurmenulesen voor het voortgezet onderwijs zijn in 2017 voortgezet. Muzee heeft de les ‘Scheveningen Toen en Nu’ aangepast, zodat deze beter aansluit binnen het menu Kunst en cultuur. Het thema Scheveningen wordt binnen dit menu ingevuld door Muzee voor de brugklas, door Panorama Mesdag voor het tweede leerjaar en door Museum Beelden aan Zee voor het derde leerjaar. De groepen zijn van een dusdanige grootte dat per les twee museumdocenten worden ingezet.

Muzee heeft in 2017 voor het schooljaar 2017-2018 acht lessen, waaronder zeven cultuurhistorische lessen en een zeebiologische les, aangemeld voor het programma Cultuuronderwijs op zijn Haags (COH) van CultuurSchakel. Scholen kunnen deze lessen met een subsidie van de gemeente boeken. De lessen moeten aansluiten bij de vier thema's, de leerlijnen en de verder onderverdeelde leerdoelen van de ladekast van CultuurSchakel. De cultuurhistorische lessen sluiten hierop beter aan dan de zeebiologische lessen.

Het aantal lessen geboekt uit het vaste lesprogramma van Muzee en het aantal lessen geboekt via het programma van Cultuurmenu nemen jaarlijks toe. Om de taak van de educatief medewerker te verlichten worden sinds eind 2015 enkele externe museumdocenten ingezet. Zij nemen deels de lessen in het kader van het Cultuurmenu over en indien nodig andere lessen voor de onderbouwklassen van het primair onderwijs. Het is mede hierdoor mogelijk om beter te voldoen aan de vraag van de scholen en speciale projectlessen te organiseren. Bij de tentoonstelling ‘Romeinse Kust’ werd in 2017 een projectles ontwikkeld. Een docent geschiedenis verzorgde deze lessen op vrijwillige basis voor 22 lesgroepen.

In samenwerking met Huis van Gedichten, een Haagse organisatie voor poëzie-educatie, is in 2014 een nieuwe les ‘Meeuwen in de stad’ ontwikkeld. Het project is in 2017 met 18 lessen voortgezet.

Workshops, vakantieactiviteiten en kinderpartijtjes

Tijdens de schoolvakanties waren er extra activiteiten en workshops voor kinderen. De workshops zijn vrijwel altijd volgeboekt, er komen veel herhalingsbezoekers naartoe. Er zijn in 2017 in totaal 31 workshops gegeven aan 576 (2016: 540) deelnemers.

Muzee heeft in de voorjaarsvakantie 2017 opnieuw meegedaan aan het theater- en kunstfestival Krokus Kabaal, georganiseerd door de gezamenlijke Cultuurankers.

De activiteiten in de zomervakantie werden aangeboden via de Haagse VakantiePas, de VakantiepasClub en de ZoetermeerPas. Deze passen worden aangeboden aan alle leerlingen van de basisscholen van Den Haag en Zoetermeer, attendeert hen op de diverse activiteiten tijdens de zomervakantie en biedt hun mogelijkheden om deze te bezoeken met een aantrekkelijke korting.

De activiteiten in de overige schoolvakanties worden aangeboden via de VakantiepasClub. De knutselworkshops in de herfstvakantie zijn aangeboden via het Festival de Betovering.

Op woensdag- en zaterdagmiddag organiseert Muzee op verzoek feestelijke verjaarspartijtjes. In 2017 verzorgde een vrijwilligster 18 kinderpartijtjes in Muzee (2016: 25).

Permanente educatieve activiteiten in het museum

Kinderen kunnen in Muzee een fotospeurtocht doen, de speurtocht voor Zeepaardjes is voor de allerkleinsten tot 5 jaar, de speurtocht voor Zeehonden is voor kinderen van 6 tot 9 jaar en de speurtocht voor Zee-sterren is voor de oudere kinderen van 9 tot 12 jaar.

De speurtochten worden zowel door individuele bezoekers als door leerlingen in schoolverband gemaakt. Na het voltooien van deze speurtochten hebben de kinderen al spelenderwijs het hele museum verkend.

In de Bad- en strandzaal kunnen de kinderen met een zoekblad in het zand op zoek gaan naar verschillende schelpen uit de Noordzee en zo de naam van de desbetreffende schelp te weten komen.

Het leslokaal is in 2017, buiten de lesuren om, opengesteld voor het publiek. In het leslokaal bevinden zich de nodige cultuurhistorische objecten en diverse vitrines met zeebiologisch materiaal.

- Publicaties

Muzee Nieuwsbrief en Praaiberichten

Donateurs van het museum ontvingen in juni en december een *Nieuwsbrief*, waarin de belangrijkste nieuwsfeiten werden aangekondigd. De *Nieuwsbrief* wordt zoveel mogelijk digitaal via de e-mail verstuurd.

De voorzitter van het museumbestuur vestigde in zijn vaste rubriek 'Praaibericht Muzee Scheveningen' in het tweemaandelijks verschijnend huis-aan-huisblad van het WijkOverleg Scheveningen-Dorp *De Klinker* geregeld de aandacht op activiteiten van Muzee.

Historische Reeks Muzee Scheveningen

Muzee wijdde in 2015 een expositie aan de 350-jarige Scheveningseweg. Daarin werd aandacht besteed aan de resultaten van archeologisch onderzoek naar de voorlopers van de Scheveningseweg in de Romeinse tijd, naar de plannen voor aanleg van de nieuwe straatweg en de aanleg zelf, dwars door een zeer geaccidenteerd duinterrein. Ook de tol en het tolhek, de ontsluiting van Scheveningen en veranderingen in het gebruik van de weg kwamen uitgebreid aan de orde. Aan de hand van kaarten, schilderijen, prenten, foto's, archiefstukken en toelichtende teksten werd een boeiend beeld geschetst van de lange historie van de Scheveningseweg. Gastconservator drs. Kees Stal deed in dat jaar uitgebreid onderzoek naar de historie van de weg. Stal toonde daarbij aan, dat niet de dichter-diplomaat Constantijn Huygens (1596-1687) het ontwerp van de weg leverde, maar landmeter Johan van Swieten, die ook de leiding had over het werk dat een technisch hoogstandje was. Kees Stal is oud-medewerker van het Haags Gemeentearchief. Voor de Historische Reeks van Muzee Scheveningen schreef hij in 1994 *De storm van 1894*. Met Maarten van Doorn voerde hij de redactie van de tweedelige *Geschiedenis van Scheveningen* (2013-2014).

Muzee vond Kees Stal bereid het resultaat van zijn onderzoek naar de ontstaansgeschiedenis van de weg vast te leggen in een publicatie. Het verscheen in juni 2017 als deel 20 in de Historische Reeks van Muzee Scheveningen onder de titel *Een wonder-werck, door menschen handen. De aanleg van de Scheveningseweg*. Donateurs van Muzee ontvingen het boekje gratis.

Website, digitale Nieuwsbrief, Facebook en Twitter

In 2014 is de nieuwe website van Muzee online gegaan. De website is gemaakt in *Wordpress*, een Content Management Systeem (CMS) waarmee heel eenvoudig een website kan worden gemaakt en onderhouden. Deze website is ook goed te bekijken op smartphones en tablets.

In 2017 werd de website www.muzeescheveningen.nl 48.977 keer bezocht (2016: 41.439 keer). Donateurs en andere belangstellenden worden daarnaast geregeld over nieuwe ontwikkelingen geïnformeerd via een digitale Nieuwsbrief, waarop men zich via de website kan abonneren. De nieuwsbrief werd eind 2017 onder 1.254 (2016: 1.141) emailadressen verspreid en er werden in 2017 40 nieuwsbrieven verzonden.

De Facebook account www.facebook.com/muzeescheveningen werd in 2017 door 1.012 vrienden (2016: 786) gevolgd. De Twitter account @muzeeschevening kende 1.473 volgers (2016: 1.392).

- Maatschappelijke functie

Trefcentrum

Het beleid was er ook in 2017 op gericht om zoveel mogelijk groepen uit het Scheveningse maatschappelijk leven en verenigingsleven gebruik te laten maken van de faciliteiten die Muzee kan bieden, variërend van vergaderlocatie tot cursusruimte. Door de multifunctionaliteit van de Scheveningenzaal en het naast-

gelegen visserscafé 'De Halve Vleet' zijn er goede voorzieningen beschikbaar, zoals een podium, stoelen voor een theateropstelling, een beamer en een geluidsinstallatie. Muzee is vaste vergaderlocatie voor de Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen (HGVs), de Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen (VvMs), de Gezamenlijke Scheveningse Bewonersorganisaties (GSBO) en een drietal kunstenaarscollectieven.

In 2017 vonden 281 bijzondere activiteiten in het museum plaats (2016: 282), waaronder 33 cursussen, 10 historische café's, 5 huwelijken en 6 huwelijksaanzoeken, 18 kinderpartijtjes, 13 lezingen, 42 ontvangsten, informatiebijeenkomsten, presentaties en evenementen, 34 recepties en 7 vergaderingen van Verenigingen van Eigenaren. Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar bijlage 5.

Vele vrijwilligers staan 's avonds en in het weekend klaar om bij te dragen aan een rendabele exploitatie. Ook de leden van de Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen fungeerden geregeld als gastheer en gastvrouw tijdens deze bijeenkomsten. Zonder hun ondersteuning op vrijwillige basis zou Muzee dergelijke activiteiten niet kunnen organiseren.

Trouwlocatie

Muzee Scheveningen is sedert april 2007 trouwlocatie. In 2017 werden vijf huwelijken in het museum gesloten (2016: 4). Eind 2017 waren in totaal 84 huwelijken in Muzee gesloten.

- **Cultuurankertaken**

Naast de museale taak heeft het museum een functie als cultuuranker c.q. cultuurpodium in het stadsdeel Scheveningen. De cultuurankers hebben een veelzijdige taak: zij moeten informatie aanbieden over culturele activiteiten in de gehele stad en daarnaast faciliteiten bieden aan scholen en culturele instellingen in het kader van binnenschoolse cultuureducatie. Ook bieden zij cursusruimte en podia aan en bemiddelen ze voor verschillende vormen van actieve cultuurparticipatie. Tot slot leggen zij verbindingen met maatschappelijke organisaties en bewonersgroepen in het stadsdeel teneinde een groter publiek te bereiken.

Sinds 2008 werden al regelmatig en met succes in Muzee lezingen, toneel-, muziek- en kleinkunstvoorstellingen geprogrammeerd. Niet alleen versterkt dit de positie van Muzee op Scheveningen, het zorgt vanuit het oogpunt van cultureel ondernemerschap ook voor extra inkomsten en voor het aanboren van nieuwe categorieën bezoekers. Vanaf 2013 is Muzee cultuuranker van het stadsdeel Scheveningen. Aldus besloot de Haagse gemeenteraad op 8 november 2012 tijdens de vaststelling van het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2013-2016 'Haagse Nieuwe'. In de stadsdelen Laak, Escamp, Segbroek en Centrum waren de cultuurankers al eerder ontwikkeld. Scheveningen was het vijfde stadsdeel waar een cultuuranker werd gerealiseerd en inmiddels is in de stad een dekkend net aan cultuurankers ontstaan, in vijf theaters, twee bibliotheekvestigingen en één museum. Aangezien Muzee overdag vooral toegankelijk moet blijven als museum, blijft de podiumfunctie noodzakelijkerwijs beperkt tot de avonden. Een onafhankelijke adviescommissie heeft het gemeentebestuur in het voorjaar van 2016 geadviseerd over de door de Haagse culturele instellingen ingediende plannen in het kader van het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2017-2020. De commissie was ten aanzien van de cultuurankerfunctie van Muzee van mening dat er meer vraaggericht in plaats van aanbodgericht moet worden geprogrammeerd. Voor dat taakonderdeel heeft Muzee een aanvullend plan gemaakt. Het college van b & w stemde in met het verzoek van Muzee om binnen het toegezegde bedrag voor de cultuurankerfunctie het bedrag voor overhead te verhogen. Dit maakte de weg vrij voor de aanstelling van een parttime projectleider wijkcultuur per 1 januari 2017. Sinds 1 januari 2017 is drs. Tamara Peers voor 16 uur per week werkzaam als projectleider wijkcultuur. Zij heeft in het eerste half jaar verkennend onderzoek verricht naar wat er al bekend is op het gebied van cultuurparticipatie in Scheveningen. Door haar rol als kwartiermaker voor het evenement 'Kunst en Cultuur op Scheveningen' heeft zij in een sneltreinvaart contact gelegd met de kunst- en culturaanbieders op Scheveningen om een gezamenlijk gedragen culturele dag te organiseren. Eveneens heeft zij contact gelegd met de 'keyspelers' op het gebied van cultuur in de wijken om te kijken hoe de vraag het beste opgehaald kan worden. Op 1 april 2017 opende zij samen met wethouder van Cultuur Joris Wijsmuller de nieuwe culturele broedplaats SEElab aan de Duinstraat.

Door de komst van de parttime projectleider wijkcultuur kon er meer onderzoek gedaan worden naar vraaggericht programmeren. Tijdens de verkenningsfase werden de gesprekken met het Stadsdeelkantoor

Scheveningen, Welzijn Scheveningen en Bibliotheek Scheveningen geïntensiveerd. De speerpunten van de verschillende organisaties werden besproken en er werd bekeken hoe Muzee vanuit de cultuurankerfunctie hieraan kan bijdragen. Muzee als cultuuranker (1) signaleert door als een spil in het culturele netwerk op de hoogte te blijven van de activiteiten die georganiseerd worden en die voor de bewoners, kunst- en cultuuraanbieders van belang zijn (2) verbindt door kunst- en cultuuraanbieders aan elkaar maar ook aan organisaties en instellingen te koppelen (3) organiseert bijeenkomsten en activiteiten waar bewoners met leuke culturele ideeën en initiatieven elkaar kunnen inspireren en met elkaar kunnen netwerken.

Voor het onderzoek naar de cultuurvraag is begin dit jaar overlegd met Thimo de Nijs (senior beleidsmedewerker Cultuur van de gemeente Den Haag) en Marjolein Mol (beleidsonderzoeker Dienst OCW). Ook is gesproken met Mieke Klaver en Wim Burggraaf van de Haagse Hogeschool over hun cultuurparticipatie-onderzoek in Mariahoeve, en met Joost Meppelink (wijkmanager Scheveningen) en Rob Ruts (kwartiermaker Duidelijk Duindorp) over het project Duidelijk Duindorp. In 2018 moet er voor Scheveningen meer onderzoek gedaan worden naar de behoefte aan cultuur in de verschillende wijken. Hiervoor wordt het onderzoek vervolgd door in gesprek te gaan met de verschillende organisaties en culturele en maatschappelijke instellingen op Scheveningen.

Vraaggerichte programmering

Voor de komende jaren heeft Muzee (tot nu toe) vier pijlers onderscheiden, waar het museum zich in de programmering en vanuit de cultuurankertaak op wil richten:

1. Jong en oud verbinden

Een belangrijke stedelijke ontwikkeling die van invloed is op de cultuurvraag in Scheveningen is de komst van vele nieuwkomers op Scheveningen (zoals in het havengebied). Deze groep nieuwkomers met een niet-Scheveningse achtergrond bestaat veelal uit jonge gezinnen, en/of mensen die getrokken worden door het leven aan zee, onder wie surfers en andere watersporters. Voor oud-Scheveningers is de komst van nieuwe bewoners een bedreiging van de Scheveningse identiteit. Muzee ziet deze controverses als een uitdaging en heeft de ambitie om jong met oud-Scheveningen te verbinden. Enerzijds om de buurtbewoners bij elkaar te brengen door middel van actieve en passieve cultuurparticipatie, anderzijds omdat de Scheveningse identiteit verandert en Muzee het belangrijk acht dat nieuwkomers de cultuurhistorie van hun stadsdeel kennen. Muzee is ook wel een community museum en trekt oudere bezoekers van Scheveningse komaf. De Scheveningers voelen zich thuis in het museum en komen er geregeld om elkaar daar te ontmoeten of actief mee te werken als vrijwilliger in het museum. De verhalen van de oude Scheveningers over het dorp en de visserij zijn authentiek. Er zijn nog maar weinig Scheveningers die deze periode echt hebben meegemaakt. Muzee ziet het als taak om deze verhalen te cultiveren en door te vertellen aan de nieuwe inwoners en wil de komende drie jaar dit thema terug laten komen in de activiteiten die het museum zelf organiseert en meewerken aan initiatieven en ideeën van kunstenaars en/of wijkbewoners zelf met betrekking tot het thema 'jong en oud verbinden'.

2. (Culturele) diversiteit binnen Scheveningen bevorderen

In vergelijking met een aantal andere stadsdelen is de culturele diversiteit in Scheveningen van andere aard. Scheveningen heeft minder grote groepen etnische minderheden. In het onderzoek naar de cultuurvraag wil Muzee de verschillen in achtergrond en interesses in de verschillende wijken onderscheiden (van het Belgisch Park tot aan Duindorp) en daar verder invulling aan geven in de programmering.

3. Kwetsbaren in Scheveningen bereiken

Een belangrijke groep voor Muzee zijn de 'kwetsbare' bewoners van stadsdeel Scheveningen. In samenwerking met Welzijn Scheveningen en het Stadsdeelkantoor Scheveningen probeert Muzee deze groep in kaart te brengen en vanuit de cultuurankertaak deze mensen te bereiken.

4. Scheveningen, blik op de wereld

Het internationale karakter van de stad Den Haag en het sentiment onder de Scheveningers voor 'ons' dorp Scheveningen is een controversie waar we vanuit Muzee rekening mee houden. Het eigen karakter van Scheveningen wordt vanuit het museum behouden, tegelijkertijd wil Muzee vanuit de cultuurankertaak de Scheveningers prikkelen door in de programmering het thema 'blik op de wereld' op te nemen.

Muzee richt zich met de activiteiten op cultureel gebied in de eerste plaats op bewoners in het eigen stadsdeel, aansluitend bij de eigen identiteit van Scheveningen, met als doel: het vergroten van de cultuurparticipatie in het stadsdeel. Vanuit die basis wordt de samenwerking gezocht met bewoners en met andere culturele partners in het stadsdeel, zoals de YMCA en de stadsdeelbibliotheek Scheveningen.

Op 31 maart, 18 mei en 1 december werd in samenwerking met CultuurSchakel in Muzee de vierde, vijfde en zesde aflevering van het Cultuurcafé georganiseerd. Enkele keren per jaar komen de aanbieders van culturele activiteiten op Scheveningen hier bijeen om elkaars expertise te leren kennen, de samenwerking te zoeken, ideeën aan te dragen, te overleggen en via thema's ervaringen uit te wisselen. Het centrale thema van de bijeenkomst in april was de landelijke 'iktoon-campagne' (voorheen Week van de Amateurkunst, WAK), waarbij in de maand juni heel Nederland het podium is van alle amateurkunstenaars. Tijdens 'iktoon' werden in Den Haag verschillende activiteiten en evenementen georganiseerd. In stadsdeel Scheveningen is gekozen voor het organiseren van de derde editie van het evenement 'Kunst en Cultuur op Scheveningen' op 10 juni in en rond de Oude Kerk in de Keizerstraat. Een werkgroep met vertegenwoordigers van Muzee, CultuurSchakel, YMCA en de projectleider wijkcultuur als kwartiermaker heeft deze dag voorbereid. De invulling kwam vanuit het Scheveningse cultuurveld.

Op 10 juni stond de Oude Kerk bol van activiteiten. Met een spetterend optreden van drumfanfare Duindorp en de dans- en theaterscholen Diana Meijer Dance & ShowBizz Academy, Haags Ballet Centrum, de Dansbende en Sir Musical Theaterschool werd de dag geopend. Voor jong en oud was er van alles te doen, te zien en te horen. Zo trad het Shantykoor Scheveningen op, was er een klederdrachtenshow van de Vrienden van Muzee en waren er cultuurhistorische rondleidingen door de buurt. Er werd kunst geëxposeerd en er was een kinderprogramma met muziekworkshops. Ook was er een optreden van de talentvolle zangeres Malou Meeder van de Music Academy, die werd uitgekozen om namens het stadsdeel Scheveningen op te treden op 25 juni tijdens Parkpop op het zgn. People stage, dat werd georganiseerd door CultuurSchakel. Kunst en Cultuur op Scheveningen trok 1.500 bezoekers.

Daarnaast werd in het Cultuurcafé van 31 maart aandacht besteed aan de 'Call for Proposal' voor het themajaar 200 jaar Scheveningen-Bad. Tot 18 augustus kon iedereen een voorstel indienen bij de organisatie. In het Cultuurcafé van 1 december werd door de organisatie van Feest aan Zee verteld hoeveel voorstellen er waren ingediend en wat het programma voor het themajaar werd. Ook werd er aandacht besteed aan de versnelde subsidieregeling 'Geld voor je kunst' van CultuurSchakel voor kunst- en culturaanbieders in Den Haag.

In 2017 werden 9 keer vergaderfaciliteiten geboden aan de kunstenaars, verenigd in de Stichting Art&Jazz. Hiervoor werden geen kosten in rekening gebracht. Ook leden van de vereniging Kunstenaars op Scheveningen (KopS) vergaderden drie keer in Muzee. De Kunstenaars uit het Statenkwartier kwamen één keer voor besprekingen in Muzee bijeen. De contacten tussen de diverse kunstenaarsgroepen resulteerden in een steeds nauwere onderlinge samenwerking. Leden van Art&Jazz exposeerden in oktober en november in Muzee tijdens de vijfde Scheveningse Salon.

Door de vraag vanuit de gemeente om meer vraaggericht te programmeren in 2017 is er besloten om de serie klassieke kamermuziekconcerten 'Muziek in Muzee' en de serie 'Jazz in Zicht' onder leiding van trompettist en zanger Michael Varekamp niet meer te financieren vanuit het cultuurankerbudget. Michael Varekamp heeft hierop besloten om de 'Jazz in Zicht' concerten te continueren tegen opbrengsten uit de entreegelden. De succesvolle serie 'Friday Night Jazz' werd in 2017 voortgezet.

Jazzconcerten

De concertserie Friday Night Jazz werd in 2017 op elke tweede vrijdagavond van de maand voortgezet, met uitzondering van de maanden juli en augustus en inclusief een tweetal extra optredens. Impresario Ben Jansen en drummer Hans Braber stonden garant voor een maandelijkse sterke bezetting met vertrouwde jazzartiesten. De serie van twaalf concerten was met 850 bezoekers (een gemiddelde van 71 bezoekers per concert) weer een doorslaand succes (2016: 764 bezoekers van elf concerten, gemiddeld 69 bezoekers).

De serie jazzconcerten op de zondagmiddag, getiteld 'Jazz in Zicht', werd in 2017 gecontinueerd. Trompettist/zanger en radiomaker Michael Varekamp stelde programma's samen die de jazzhelden van weleer dichtbij bracht en schetste in deze voorstellingen het karakter, de levensstijl en natuurlijk de muzikale invloed en achtergrond van telkens een andere legende. Elk concert werd voorafgegaan door een inleiding bestaande uit filmfragmenten, verhalen en muzikale voorbeelden. In 2017 werd op deze wijze aandacht besteed aan Ben Webster, The Roaring Twenties, Ray Charles & more, Fats Domino & Louis Prima en A Swinging' Christmas. De serie trok in vijf concerten 316 bezoekers, een gemiddelde van 63 bezoekers per keer (2016: 6 concerten met 321 bezoekers, gemiddeld 53).

Het ontmoeten van een andere cultuur laat zien waar de verschillen en de overeenkomsten liggen, het 'een kijkje nemen' in een andere keuken leidt tot meer begrip voor elkaars achtergrond en het verbindt de verschillende culturen. Muzee Scheveningen is gestart met een serie wereldmuziek op de zondagmiddag, zoals zondag 24 september jl. Lilian Vieira (Braziliaanse zangeres), zondag 5 november Luna Zegers (Flamencozangeres uit Barcelona) en zondag 3 december Shirma Rouse (soulzangeres van St. Eustatius). Bij de eigen producties werd consequent 50% korting op de entreprijs verleend aan houders van een Ooievaarspas.

Historisch literair theater van Stichting Het Portret Spreekt

Sinds 2008 is Muzee het thuistheater van de Stichting Het Portret Spreekt, de stichting die de uitvoering en presentatie van verhalen op historische grondslag rond de inrichting van de Nederlandse staat bevordert. Dit zgn. historisch literair theater vergroot het inzicht in het karakter van personen uit de Nederlandse geschiedenis. Alle theaterstukken en monologen in dit genre zijn geschreven in de tegenwoordige tijd en in de ik-vorm. De verhalen vinden hun oorsprong in het historisch bronnenmateriaal en tonen steeds een heel leven, van geboorte tot dood, met hoogte- en dieptepunten tegen de achtergrond van hun eigen tijd. Door deze aanpak komen de hoofdpersonages op een indringende manier tot leven.

De nieuwe voorstelling van Het Portret Spreekt 'Adieu Indië. Nederlands-Indië 1860-1949. Van Max Havelaar tot Indonesia Merdeka' kende een mooie start. Eind 2016 moest Muzee bijspringen met een bijdrage uit het cultuurankeurbudget om een deel van de aanloopkosten te dekken. De voorstellingen in 2017 waren echter een doorslaand succes. Er werden maar liefst twaalf voorstellingen gespeeld in een uitverkochte Scheveningenzaal (1.209 bezoekers, gemiddeld ruim 100 bezoekers per voorstelling). Het theaterstuk trok bezoekers uit heel Den Haag en daarbuiten en werd door dit succes in 2018 voortgezet. In deze toneelvoorstelling van Philip Walkate, bestaande uit een twintigtal scènes en gespeeld door vijf acteurs, wordt het publiek meegenomen naar Nederlands-Indië. Van boottocht tot dagelijks leven in Indië, van ethische politiek tot de opkomst van het nationalisme, van kolonie tot onafhankelijk Indonesië: scènes met belangrijke politieke gebeurtenissen worden afgewisseld met scènes over cultuur en samenleving.

Overige vormen van muziek- en theaterbeoefening

Ook voor andere vormen van muziek- en theaterbeoefening is in cultuurankeur Muzee een podium beschikbaar. Zo traden op 12 maart Yvonne Keuls en Pax Gritter op met de voorstelling 'Familiegedoe' en brachten Coba en de Cobats op 4 november de kleinkunstvoorstelling 'Coba in Corset' naar Muzee.

Sunday lounge met strandclub Indigo en TrashUre Hunt

Tijdens het hoogseizoen zijn er veel feesten/optredens in verschillende strandpaviljoens op Scheveningen die een jonger publiek trekken dan de huidige bezoekers van Muzee. Een voorbeeld hiervan is Strandclub Indigo. Één van de eigenaren is een telg van de familie Spaans (Dunya Spaans). Zij bedenken feesten waaronder Indiburn (geïnspireerd door het Burning Man festival) en de strandbioscoop en trekken een grote groep jongeren tot volwassenen in de leeftijd 16-40 jaar. TrashUre Hunt organiseert opruimacties en geeft voorlichting over het milieu. Zij organiseren workshops waarbij het strand wordt opgeruimd met als doel bewustwording te creëren over het afval op het strand en in de zee en de impact hiervan op het milieu en onze kwaliteit van leven, met name voor de mensen die nu ook aan het strand wonen.

Muzee organiseerde op 12 november voor het eerst samen met Indigo en TrashUre Hunt een zondagmiddag 'Schevenings feestje', met knutselworkshops voor de kinderen onder begeleiding van kunstenares Amy Moormann. Ook waren er optredens van Something like Sunshine en de bekende Scheveningse artiest Pat Smith. TrashUre Hunt verzorgde in november en december ook een kleine tijdelijke expositie over zwerfafval in Muzee.

Muzee nodigt je UITfestival

Muzee organiseerde voor het eerst dit jaar een UITfestival voor de bewoners van stadsdeel Scheveningen op 1 september, de vrijdag voor het UITfestival Den Haag. Een gevarieerd programma van lokale artiesten waaronder Het Harde Handen projectkoor, de Scheveningse zangeres en comédienne Coba (Jeannette Scheffer), de Scheveningse singer songwriters Something like Sunshine en de landelijk bekende Braziliaanse zangeres Lilian Vieira zorgden voor een groot feest. Er kwamen maar liefst 362 bewoners op af, wat voor een eerste editie een groot succes genoemd mag worden.

Samenwerking met grote culturele instellingen

In 2017 vond de reprise van de vissersopera Harde Handen plaats in het Zuiderstrandtheater. Voor deze community art-productie heeft Muzee nauw samengewerkt met muziektheaterproductiebedrijf Kwekers in de Kunst, gespecialiseerd in community art. Muzee heeft geholpen met het werven van amateurspelers uit Scheveningen, het faciliteren van de ruimte voor bijeenkomsten in Muzee en door kostuums en materiaal vanuit het museum ter beschikking te stellen voor de productie.

Programmering voor kinderen

Krokus Kabaal

In de voorjaarsvakantie deed Muzee mee met de programmering van het festival 'Krokus Kabaal', een initiatief van de gezamenlijke Haagse Cultuurankers. In Muzee werden er zes knutselworkshops gegeven en de workshops 'Mini-harp spelen', 'Toeters maken' en 'Trommelen met troep'. De film *The Lion King* draaide en er waren drie voorstellingen: 'Schildpad zoekt een huis', 'Nog lang niet moe' en 'Katom op zoek'. In totaal waren er 206 bezoekers, exclusief de knutselworkshops van Muzee.

De Betovering

Voor het eerst was Muzee Scheveningen dit jaar in het begin van de Herfstvakantie een satellietlocatie van festival De Betovering. Op deze dag waren er 217 (groot)ouders met kinderen die enthousiast meededen aan de creatieve workshops. In de middag was er een voorstelling voor kinderen van 3-7 jaar oud waarbij het niet noodzakelijk was om Nederlands te kunnen spreken. In samenwerking met Welzijn Scheveningen zijn op die dag ook kinderen uitgenodigd van Kinderwerk Scheveningen. Zij mochten gratis deelnemen aan de workshops. Twintig kinderen en vier begeleiders hebben deelgenomen aan het festival.

Kindervoorstelling in de Bibliotheek Scheveningen

Op zaterdag 11 november werd in de openingsweek van de nieuw ingerichte Bibliotheek Scheveningen de voorstelling 'Flessenpost' gespeeld, waar Muzee Scheveningen vanuit het cultuurankerbudget financieel voor een deel aan heeft bijgedragen. Deze voorstelling vertelt over het vissersleven in het vroegere Scheveningen. Het verhaal is gebaseerd op het beroemde theaterstuk 'Op hoop van zegen' van Herman Heijermans en werd uitgevoerd door Koos Sekrève van Kwekers in de Kunst.

Samenwerking met Scheveningse scholen

BSO Het Volle Leven heeft een nieuw schoolgebouw dat eind oktober 2017 geopend is. Een aparte stichting in het leven geroepen door ouders van Het Volle Leven heeft geld opgehaald voor een groen schoolplein, waarbij de pijlers groen, cultuur en sport centraal staan. Muzee bedenkt samen met de commissieleden hoe deze nieuwe locatie kunst en cultuur naar de wijkbewoners kan brengen.

Cursussen/lezingen

De cursussen kunstgeschiedenis in Muzee worden overgelaten aan de markt en verzorgd door een zzp-er (eerstegraads lesbevoegde kunsthistorica); zie verder onder Cursussen op pag. 14.

- **Communicatie, marketing en public relations**

Een vrijwilliger gaf op enthousiaste wijze invulling aan taken op het gebied van communicatie, marketing en public relations. Een andere vrijwilliger droeg zorg voor de verspreiding van affiches en flyers in het stadsdeel.

Muzee was met een informatie- en/of verkoopstand aanwezig op 10 juni rond de Oude Kerk in de Keizerstraat tijdens het evenement 'Kunst en Cultuur op Scheveningen', op 17 juni tijdens Vlaggetjesdag in Scheveningen en op 3 september tijdens het UITfestival aan het Lange Voorhout. Ontwerpbureau Malou Design verzorgde de vormgeving van al het drukwerk in de huisstijl van Muzee.

De lokale en regionale media werden via persberichten geattendeerd op alle activiteiten in het kader van de cultuurankerfunctie. Van de grotere museale evenementen (Scheveningse Dag, Kerstland, openingen van tentoonstellingen enz.) verscheen naast een persbericht bovendien na afloop een verslag in *De Scheveningsche Courant* en *De Scheveninger*. Ook werd voor optredens en voorstellingen in Muzee veel reclame gemaakt via de sociale media en de digitale muurkrant. Daarnaast werden enkele promotiecampagnes uitgevoerd in samenwerking met de overige Cultuurankers.

Het museum was gratis toegankelijk tijdens de Scheveningse Dag op 24 juni en tijdens de kerstmarkt 'Kerstland' op 16 december.

Muzee was ook in 2017 'partner in promotie' van de Stichting Den Haag Marketing. Daarnaast is de directeur bestuurslid van de Stichting Directieoverleg Haagse Musea, waar gezamenlijke promotie-activiteiten worden ontwikkeld. Ook nam hij in 2017 deel aan de bijeenkomsten van het College van Participanten van Stichting Marketing Scheveningen.

Muzee ontving medio 2017 voor de tweede keer een Certificaat van uitmuntendheid van de reiziersorganisatie Tripadvisor. Een bewijs dat het 65-jarige Muzee uitstekende bezoekersbeoordelingen ontvangt en nog steeds bij de tijd is.

- Overige publieksactiviteiten

Schelpenbeurs

Op 15 april werd een kleinschalige schelpenbeurs in Muzee georganiseerd met diverse Nederlandse en Belgische standhouders en natuurlijk de verkoop vanuit de eigen museumwinkel (242 bezoekers). Dit concept bleek weer een groot succes: het aanbod voor de klanten was groter dan normaal door de aanwezigheid van externe handelaren, maar het knusse en gezellige karakter dat men van deze schelpendagen gewend is, bleef behouden. Deze dagen worden heel goed bezocht en gewaardeerd door de donateurs van Muzee, die we op deze manier tevreden en 'binnenboord' houden. Wel staat hier tegenover dat door de aanwezigheid van handelaren de verkoopopbrengst van de eigen museumwinkel wat minder groot was.

Op 4 november werd de najaarsschelpenverkoopdag gehouden. Vooral door een groot aanbod aan nieuw schelpenmateriaal was deze dag een groot succes met veel enthousiaste bezoekers (234).

Scheveningse Dag

De Scheveningse Dag in Muzee werd zaterdag 24 juni geopend door Henk Groen, directeur van Rederij Groen. Henk en zijn vrouw Riet Groen-Spaans droegen eind 2016 het schip 'Aurora-G' over aan de stichting 'Noordster terug op Scheveningen'. Deze stichting heeft als doel om de Aurora de komende periode terug te brengen in originele staat als motorlogger SCH 236 'Noordster'. De SCH 236 wordt op die wijze een museumschip en onderkomen voor oud-vissers. Tijdens de opening nodigde Henk Groen mevr. Riet Taal-van den Berg van de Vrienden van Muzee uit om lid te worden van de Graaiploeg. Deze groep vrijwilligers zal behulpzaam zijn bij de realisatie van het restauratieproject. Ook overhandigde hij haar het bekende groene monsterboekje. Bezoekers van de Scheveningse Dag konden zich daarna bij een informatiekraam opgeven als donateur van de stichting Noordster.

De Scheveningse Dag werd in 2017 opnieuw zeer goed bezocht. Maar liefst 1.762 Scheveningers en niet-Scheveningers (in 2016: 1.870) namen een kijkje in en om het museum. Op een bomvolle binnenplaats konden zij genieten van een gebakken of gerookt visje en van optredens van twee klederdrachtgroepen. Muzikaal viel er ook veel te genieten, met optredens van het Shantykoor Scheveningen en het YMCA Popkoor. De dag werd swingend afgesloten door de band Ragmob, die zelfs de aanwezige dames in dracht wist te verleiden tot een dansje bij het podium. Het bleef nog lang gezellig in het museum.

Kerstland

Muzeevoorzitter Chris Schaapman opende op 16 december de jaarlijkse kerstmarkt 'Kerstland' in Muzee Scheveningen. Hij bedankte de Vrienden van het museum, die ook dit jaar weer bijzonder veel werk

hadden verzet om van Kerstland een geslaagd evenement te maken. Daarna gaf hij het woord aan stadsdeeldirecteur Mendy van Veen. Ook zij sprak haar waardering uit voor de belangeloze inzet van veel vrijwilligers bij het museum. Één vrijwilliger noemde ze daarbij met name: de heer Jaak de Graaf, die gedurende ruim 13 jaar op vrijwillige basis de registratie van de bibliotheek en documentatiecollectie van Muzee voor zijn rekening heeft genomen. Hij verwerkte in die periode onder andere de aanwinsten en nam deze op in een geautomatiseerd databestand. Daarnaast digitaliseerde hij ca. 45.000 familieadvertenties ten behoeve van de HGVS. De heer De Graaf is tevens vrijwilliger en chauffeur geweest bij de Wijkbus Scheveningen. Bij een zichtbaar verraste Jaak de Graaf speldde zij vervolgens de stadsspeld op.

De kerstmarkt van het museum werd opnieuw zeer druk bezocht. De teller bleef op 16 december aan het eind van de middag staan op 1.755 bezoekers, een nieuw record. Veel bezoekers kwamen voor de gezelligheid en de onderlinge contacten. En passant namen zij een gebakken visje mee, een kerststukje, kalender of boek over Scheveningen. Ook de nieuwe tentoonstelling 'Haring en Scheveningen: de beste maatjes!' kon rekenen op veel belangstelling. Auteur Danny Verbaan legde de nodige contacten met mensen die vroeger in de badplaats hebben gewerkt. Hij wil deze interviewen voor zijn nieuwe boek over beroepen in de badplaats, dat hij in samenwerking met Muzee schrijft. De hele dag door kon men genieten van optredens, onder andere van het Schevenings Vissersvrouwenkoor. De dag werd muzikaal afgesloten door Kees 'Kingsize' den Heijer en de Big Cats.

3.4 Bedrijfsvoering

3.4.1 Huisvesting en veiligheid

- **Pand Neptunusstraat**

In het klein onderhoud van het museumgebouw, gelegen aan de Neptunusstraat 90-92, wordt intern voorzien door de huismeester en enkele vrijwilligers. Dankzij de inzet van een gemotiveerde vrijwilliger kon het schilderwerk van de binnenzijde van het pand worden voortgezet.

Voorafgaand aan de opening van de tentoonstelling Romeinse Kust werd de expositieruimte van bewakingscamera's voorzien en werden alle nooduitgangen tegen ongeoorloofd gebruik beveiligd. Sinds 2013 huurt Muzee van de gemeente een bedrijfsruimte met buitenterrein en dubbele loods aan de Neptunusstraat 94, direct naast het museum. De bedrijfsruimte met een van de loodsen is onderverhuurd aan twee ontwerpbureaus. Een van de loodsen en de parkeer ruimte zijn in gebruik bij het museum.

De medewerker externe dienstverlening van Muzee nam ook in 2017 deel aan de kwartaalbijeenkomsten van de Duurzaamheidskring Haagse Musea. Een onderdeel daarvan is het gebruik van de Milieubarometer, een internetapplicatie waarmee energie, water en afvalgegevens vertaald worden in kengetallen, grafieken en een CO₂-balans. Hiermee kan de milieuprestatie van Muzee worden gemonitord.

- **Vuurtoren**

De Scheveningse vuurtoren aan de Zeekant 12 is eigendom van het rijk en heeft de status van rijksmonument. De vuurtoren is voor de bevolking van Scheveningen het natuurlijke icoon van het havengebied. Daarnaast is de vuurtoren een niet weg te denken onderdeel van de skyline van Scheveningen en daarmee ook – als (wereld)stad aan zee – van Den Haag. De toren en de daarin aanwezige collectie met objecten van de Rijkskustverlichting wordt beheerd door Rijkswaterstaat. Muzee treedt sinds 1993 op als feitelijke beheerder en organiseert op de woensdag- en zaterdagmiddagen rondleidingen in de vuurtoren. In 2017 kwamen opnieuw klachten binnen over de slechte staat van het verfwerk van de Vuurtoren. Een nieuwe schilderbeurt zal in de loop van 2018 plaatsvinden.

- **Veiligheid**

Het museum is voorzien van een adequate brandmeldinstallatie en van een inbraakalarm. Tevens is er een ontruimingsplan en calamiteitenplan voor het personeel, de bezoekers en de collectie aanwezig, met een overzicht van objecten die in geval van een calamiteit het eerst buiten het gebouw in veiligheid moeten worden gebracht. De Bedrijfshulpverleners worden getraind in het omgaan met een AED (automatische externe defibrillator), welk apparaat op een centrale plek bij de receptie is opgehangen.

3.4.2 Personeel en organisatie

- Personeel

De vaste formatie van Muzee (6,38 fte) bestond eind 2017 uit:

- een directeur (1 fte);
- een conservator van de cultuurhistorische collectie (0,88 fte);
- een conservator van de natuurhistorische collectie (0,67 fte) die voor 0,44 fte werd ingezet voor beheer van de natuurhistorische collectie, voor 0,11 fte voor taken op het gebied van externe dienstverlening (tentoonstellingen) en voor 0,12 fte voor administratieve werkzaamheden (coördinatie kassasysteem, website en museumwinkel);
- een projectleider wijkcultuur (0,44 fte);
- een educatief medewerkster (0,56 fte);
- een financieel-administratief medewerkster (0,83 fte), die voor 0,50 fte werd ingezet voor financieel-administratieve werkzaamheden en voor 0,33 fte voor schoonmaakwerkzaamheden;
- een medewerker externe dienstverlening (1 fte), die voor 0,56 fte werd ingezet voor de coördinatie van de catering, verhuur, recepties en partijen en voor 0,44 fte voor taken op het gebied van externe dienstverlening en cultuurankertaken;
- een huismeester/conciërge (1 fte), die voor 0,8 fte werd ingezet als huismeester en voor 0,2 fte voor schoonmaakwerkzaamheden.

De educatief medewerker was vanaf medio september 2017 door ziekte afwezig. Er werd een plan van aanpak opgesteld, gericht op re-integratie in het arbeidsproces. Aan het eind van het verslagjaar was echter nog geen zicht op haar terugkeer bij Muzee. Haar taken werden zoveel mogelijk overgenomen door twee externe museumdocenten en door een vrijwilliger, docent geschiedenis in het voortgezet onderwijs.

Van de medewerker die in het kader van de WIW-regeling jarenlang bij Muzee was gedetacheerd door de Stichting Werkbij werd het dienstverband wegens pensionering per 16 juni 2017 beëindigd. Zijn taken als registrator van de natuurhistorische collectie en als administratief medewerker, met name ten behoeve van vormgeving en automatiseringstaken, konden slechts gedeeltelijk door vrijwilligers worden overgenomen.

Na toekenning van een extra subsidie door de gemeenteraad van € 42.600 voor de periode 2017-2020 kon een conservator van de cultuurhistorische collectie worden aangesteld. Op 1 augustus 2017 trad mevr. J. van den Bulk-Kerkhof MA in deze functie in dienst van Muzee. De raad stemde eind 2016 eveneens in met het verzoek van Muzee om binnen het toegezegde subsidiebedrag voor de cultuurankerfunctie het bedrag voor overhead te verhogen. Dit maakte de weg vrij voor de aanstelling van mevr. drs. T. Peers als parttime projectleider wijkcultuur per 1 januari 2017. Met de aanstelling van deze beide medewerkers ging een lang gekoesterde wens in vervulling en kon het wegvallen van de laatste WIW-medewerker enigszins worden gecompenseerd.

Begin 2017 diende zich een nieuw gemeentelijk werkgelegenheidsproject aan: het STiP-banenproject van wethouder Rabin Baldewsingh. Muzee Scheveningen sprak via een werkakkoord met de gemeente Den Haag de intentie uit om de kansen op werk voor werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt te vergroten. Muzee zal in een periode van drie jaar een aantal van 5 STiP-medewerkers werkervaring laten opdoen en begeleiden met als doel uitstroom naar de reguliere arbeidsmarkt. De vijf projectmedewerkers werden vanaf februari/maart 2017 ingezet voor additionele werkzaamheden als assistent-huismeester en zaalwacht, schoonmaakmedewerker, receptiemedewerker en medewerker museumwinkel. In totaal betreft het 4 fte (5 x 29 uur = 0,8 fte). De ervaringen met de nieuwe projectmedewerkers zijn heel positief.

Op 21 september 2017 overleed de heer Cor Vooijs, de laatste vuurtorenwachter van Scheveningen. Cor was jarenlang suppoost van het museum en heeft in die kwaliteit ook veel rondleidingen in de vuurtoren verzorgd.

Naast de 23 suppoosten en rondleiders waren er vrijwilligers actief voor de catering (9), communicatie en p.r. (2), educatie (1), kinderpartijtjes en workshops (1), het beheer van de cultuurhistorische collectie (7), het beheer van de natuurhistorische collectie (6), de bemensing van receptie (6) en museumwinkel (9), de

technische en huishoudelijke dienst (6), de redactie van de Historische Reeks (6), de donateursstichting (5), de schilderijenadviescommissie (4) en de jubileumcommissie (1). Om dit alles in goede banen te leiden is er ook een vrijwilligerscoördinator actief (1). In totaal kon Muzee in 2017 terugvallen op de inzet van 87 vrijwilligers (2016: 87). Met de meesten van hen werd geregeld werkoverleg gehouden.

Er meldden zich in 2017 nieuwe suppoosten aan in de persoon van de heer Rob Snabel en mevr. Francien Keus-Bruin. Suppoost Arie Spaans ontving op Koningsdag 2017 de bel met inscriptie wegens het bereiken van de 85-jarige leeftijd.

Overige nieuwe vrijwilligers in 2017: Salih Arik (tuinonderhoud) en Marjan Smit (fotoregistratie).

Vrijwilliger Ruud van der Stelt beëindigde eind 2017 zijn werkzaamheden. Hij was vanaf 2012 verantwoordelijk voor de registratie van nieuwe aanwinsten voor de Scheveningencollectie.

Ook de heer C. Bal (multimediatoeepassingen), de heer N. Korving (technisch en huishoudelijk medewerker) en mevr. drs. L.A. Levert (secretaris donateursstichting) beëindigden in de loop van 2017 hun activiteiten voor Muzee.

De leden van de Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen verrichtten in 2017 weer veel ondersteunende taken ten behoeve van de collectie, museale evenementen en partijen. De Vrienden doneerden ook in 2017 een bedrag voor ondersteuning van de exploitatie van het museum.

Voor een overzicht van personeelsleden, vrienden en vrijwilligers wordt verwezen naar bijlage 4.

- **Automatisering**

In 2014 is het pc-computernetwerk bij Muzee volledig vervangen, zowel qua hardware als software. De nieuwe configuratie voldoet goed. In 2017 werden geen noemenswaardige investeringen op automatiseringsgebied gedaan.

- **Organisatie**

Bestuur

De samenstelling van het bestuur onderging in 2017 enkele wijzigingen. Op 11 april 2017 werd prof.dr. Henk den Heijer benoemd tot bestuurslid. Hij is in het bestuur belast met de portefeuille cultuurhistorische collectie (Scheveningencollectie). Chris Schaapman volgde op 10 juni 2017 Henk Grootveld op als bestuursvoorzitter. Nicole Vrolijk werd in de bestuursvergadering van 15 mei voor een periode van vijf jaar herbenoemd.

Het algemeen bestuur vergaderde in 2017 zes keer: op 18 januari, 11 april, 15 mei, 5 juli, 13 september en 8 november. Het dagelijks bestuur kwam op 23 augustus bijeen en sprak op 1 december met het bestuur van de Vriendenvereniging. Daarnaast hielden voorzitter en directeur geregeld op vrijdagochtend werkoverleg.

Stichting Donateurs Muzee Scheveningen

Muzee heeft veel trouwe particuliere en bedrijfsdonateurs. Dankzij deze donateurs kan Muzee exposities organiseren en publicaties uitgeven. De donateurs vormen een stevig draagvlak voor Muzee, zowel wat betreft de cultuurhistorische achtergrond van Scheveningen als het zeebiologische deel.

Het bestuur van de Stichting Donateurs Muzee Scheveningen (SDMS), bestaande uit de heren J.P. Nelisse (voorzitter), C.S. Los (penningmeester) en mevrouw W.J. de Vlieger-Moll (secretaris), is zich hier terdege van bewust en zoekt naar wegen om de band met de bestaande donateurs verder te verstevigen. Ook stelt het bestuur alles in het werk om nieuwe donateurs te werven en zodoende de dalende tendens in een stijgende om te zetten.

Bestuur

In 2017 is het bestuur (mede door de wijziging van secretariaat) 13 keer bijeen geweest. Uiteindelijk heeft mevrouw Willemien de Vlieger-Moll medio november 2017 het secretariaat overgenomen van de heer Hans Boin. Wij bedanken hem voor alle werkzaamheden.

Verslaggeving

In het verslagjaar is een begin gemaakt met het professionaliseren van de ingang van Muzee. Met de plaatselijke vlaggenleverancier en grafisch ontwerper van Muzee zijn enkele voorbeelden besproken die uiteindelijk moeten gaan leiden tot een aantrekkelijkere entree tot Muzee.

Exposities en uitgaven

In 2017 verscheen deel 21 van de Historische Reeks van Muzee Scheveningen, waarvan de bijdrage tot het produceren van het boekje volledig werd betaald door de Donateursstichting.

Een bijdrage van meer dan 60% werd betaald aan de tentoonstelling 'Romeinse Kust', en voor de samenstelling van de tentoonstelling 'Haringvisserij' (doorlopend in 2018) werden de volledige productiekosten betaald.

Voor het aanbrengen van UV-werende folie in de ramen van Muzee hebben de Stichting Donateurs en de Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen bijgedragen. Daarnaast kwam een eenmalige gift van een niet onbelangrijke donateur.

BokkemBorrel

Op 23 oktober 2017 werd de BokkemBorrel voor bedrijfsdonateurs georganiseerd, waar zich weer een groot aantal belangstellenden voor had aangemeld en waar in totaal 74 bezoekers konden worden begroet. Wethouder Boudewijn Revis, binnen het college van b en w onder meer verantwoordelijk voor de gebiedsontwikkeling in Scheveningen-Bad en -Dorp, hield een wervend verhaal.

Kerstland

Ook dit keer was het bestuur van de Stichting Donateurs Muzee Scheveningen met een stand aanwezig. Vele nieuwe donateurs hebben zich ingeschreven. Het afhalen van het nieuwe boekje in de Historische Reeks, voor donateurs gratis, gaf veel reuring. Tevens werd een aantal nieuwe Jeugddonateurs geworven.

Per 31 december 2017 telde het ledenbestand 987 donateurs, 27 jeugddonateurs en 71 bedrijfsdonateurs.

• Financiën en begroting

De jaarrekening van Muzee over 2016 werd, voorzien van een goedkeurende controleverklaring, eind april 2017 aangeboden aan burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag. Het boekjaar 2016 werd afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van € 20.558. Een deel van het verlies werd veroorzaakt door investeringen, zodat het verlies uit de reguliere exploitatie aanzienlijk lager was dan € 20.558. Dit resultaat werd ten laste gebracht van de algemene reserve van Muzee.

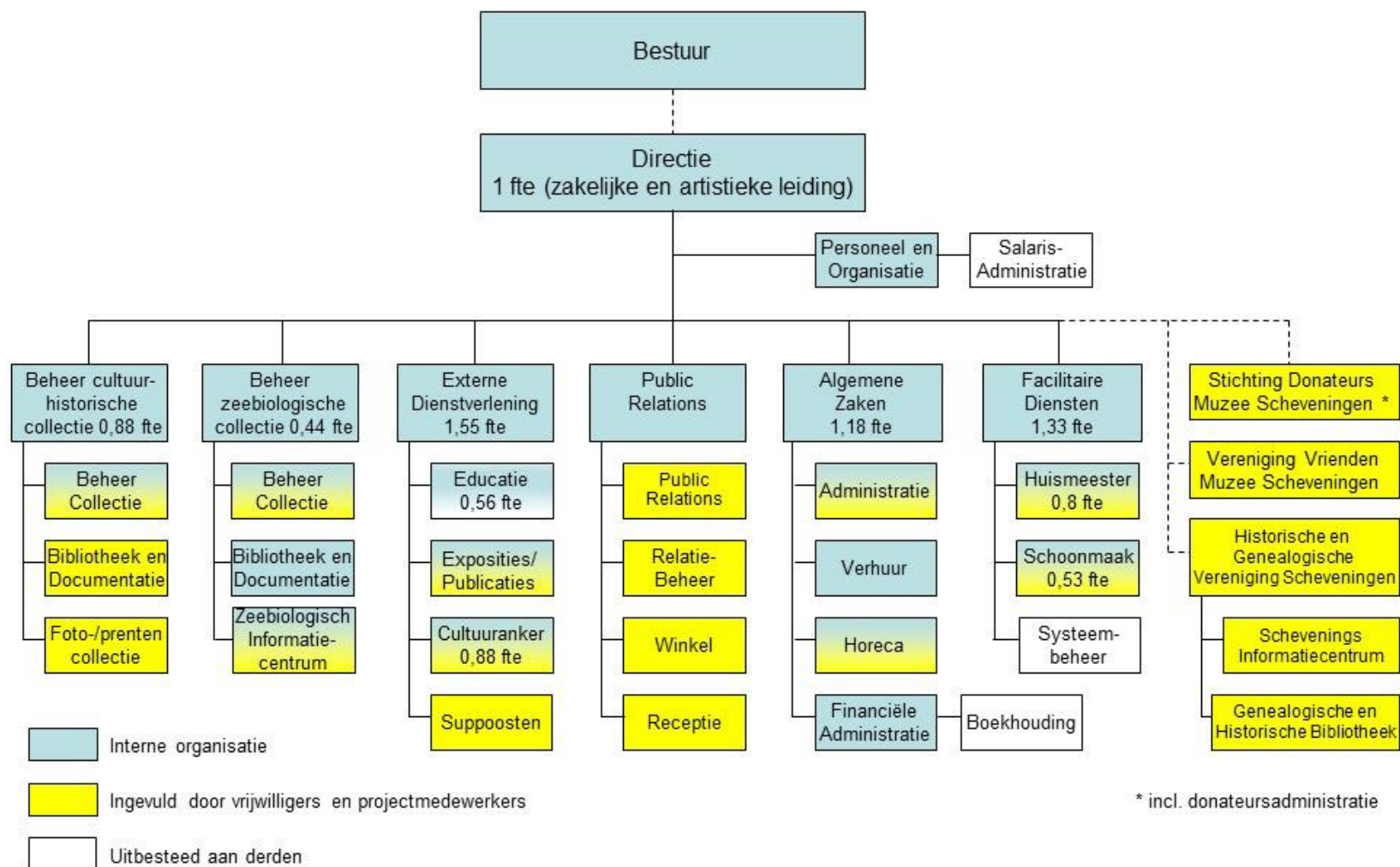
Tevens werd eind augustus ten behoeve van het museumbestuur en de gemeente een tussentijdse rapportage over de financiële situatie bij Muzee over het eerste halfjaar van 2017 opgesteld. Op basis van de halfjaarcijfers werd een aantal geplande investeringen doorgeschoven naar 2018.

De financiële administratie werd ook in 2017 krachtens daartoe verstrekte opdracht verzorgd door Administratie- en Belastingadviesbureau Overduin & Kreft. Intern is hiervoor geen capaciteit beschikbaar. Dankzij de uitstekende samenwerking met de medewerkers van dit bureau beschikt Muzee over een inzichtelijke financiële administratie die aan alle eisen voldoet.

Medio 2017 stelde accountant BDO Audit & Assurance B.V. Muzee een forse verhoging in het vooruitzicht van het controlebudget voor het boekjaar 2017. Dit was de aanleiding om twee andere kantoren te vragen offerte uit te brengen. De jaarrekeningcontrole zal vanaf het boekjaar 2017 worden uitgevoerd door accountantskantoor Van de Graaf uit Zoetermeer. Dit kantoor verricht ook de controle bij diverse andere cultuurankers in de gemeente Den Haag.

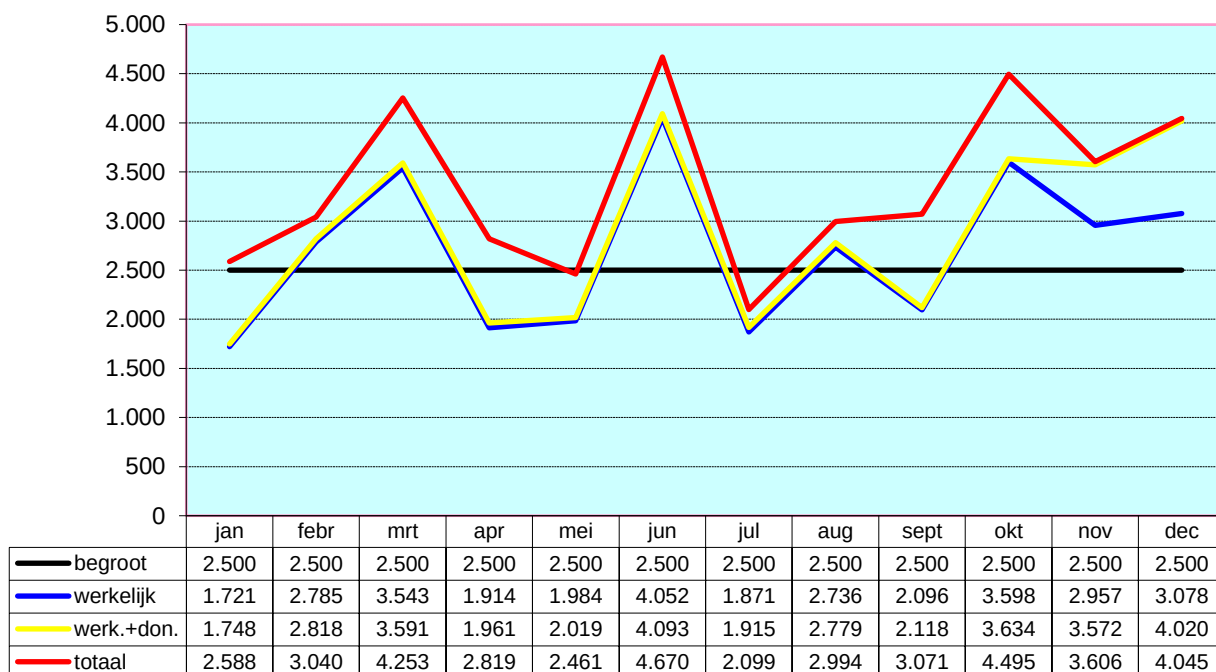
Het boekjaar 2017 werd afgesloten met een positief exploitatieresultaat van € 12.834. Aan het college van b & w zal worden verzocht dit positieve saldo toe te voegen aan de algemene reserve.

Organogram 2017 (6,38 fte)

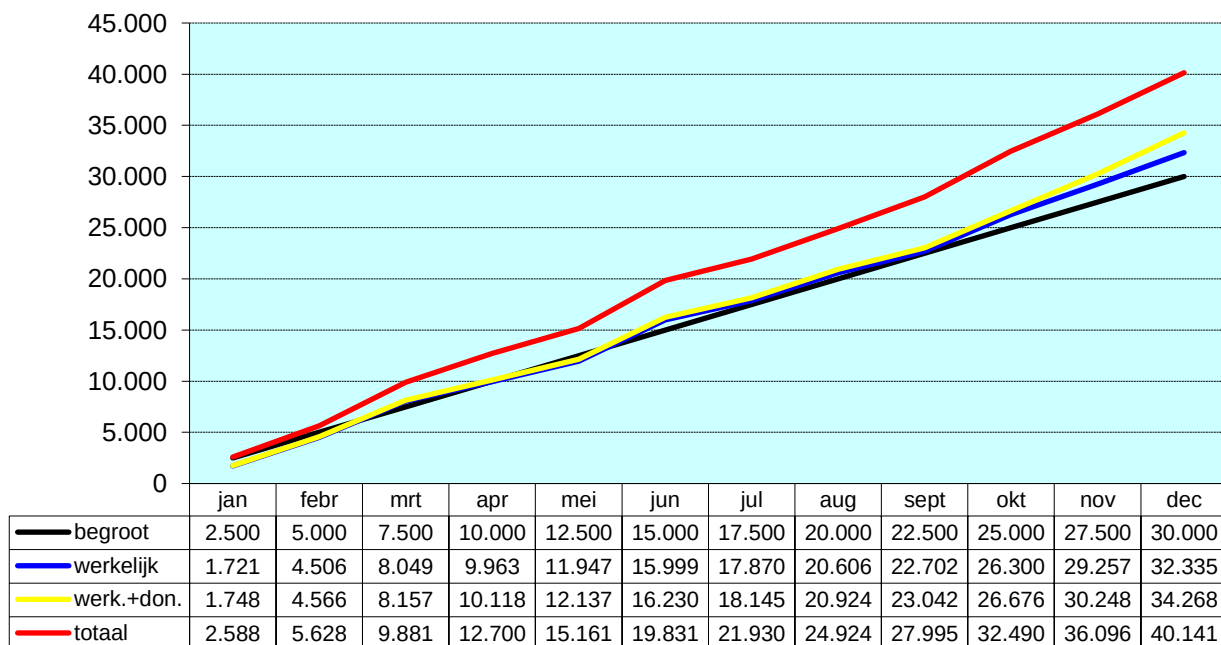

Bijlage 2: Overzicht van het aantal bezoekers in 2017

Aantal bezoekers per maand

Aantal bezoekers t/m 31-12

begroot

werkelijk

werk.+don.

totaal

begroot aantal bezoekers volgens begroting

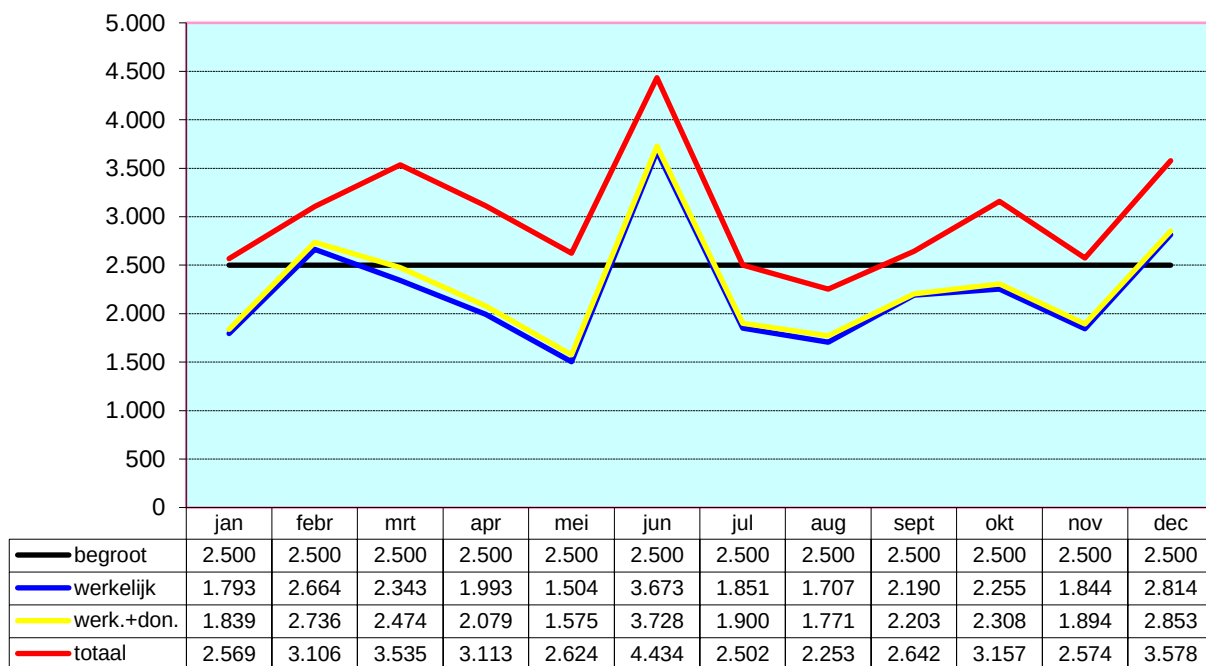
aantal betalende bezoekers

aantal betalende bezoekers + de donateurs

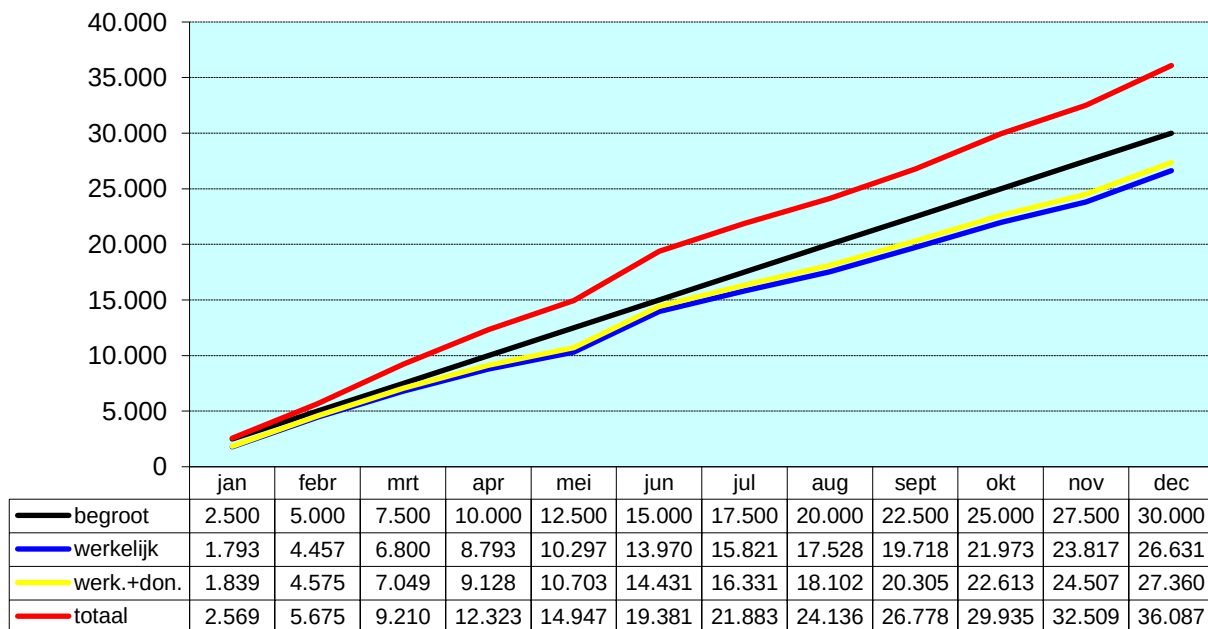
betalende bezoekers + donateurs + overige bezoekers (commerciële activiteiten)

Bijlage 3: Overzicht van het aantal bezoekers in 2016

Aantal bezoekers per maand

Aantal bezoekers t/m 31-12

begroot begroot aantal bezoekers volgens begroting
 werkelijk aantal betalende bezoekers
 werk.+don. aantal betalende bezoekers + de donateurs
 Totaal betalende bezoekers + donateurs + overige bezoekers (commerciële activiteiten)

Bijlage 4: Overzicht van personeelsleden, vrijwilligers en vrienden

Bestuur (7)

De heer mr. H.C. Grootveld	voorzitter, tot 10-06-2017
De heer drs. C.H. Schaapman	voorzitter, m.i.v. 10-06-2017
De heer G.J. Gulden	secretaris
De heer M.P. Mos RA RC RBA	penningmeester
Mevr. mr. F. Basters	bestuurslid
De heer prof.dr. H.J. den Heijer	bestuurslid, m.i.v. 11-04-2017
Mevr. N. Vrolijk RMT	bestuurslid
De heer G.J.W. Voerman	bestuurslid

Vaste medewerkers (8)

De heer K.S. Badri	huismeester	36 uur, 1,00 fte
Mevr. J.van den Bulk-Kerkhof	MA conservator cultuurhistorische collectie, m.i.v. 01-08-2017	32 uur, 0,88 fte
Mevr. P.D. Dempster-Hartwijk	educatief medewerkster	20 uur, 0,56 fte
P.R. de Kievit	directeur	36 uur, 1,00 fte
Mevr. drs. T. Peers	projectleider wijkcultuur, m.i.v. 01-01-2017	16 uur, 0,44 fte
Mevr. drs. T.J. Weisscher-van Rijn	conservator natuurhistorische collectie	24 uur, 0,67 fte
De heer J.J. Zeeuw MA	medewerker externe dienstverlening	36 uur, 1,00 fte
Mevr. C.C. van der Zwan	financieel-administratief medewerkster	<u>30 uur, 0,83 fte</u>
Totaal		230 uur, 6,38 fte

Projectmedewerkers in het kader van het StiP-banenproject (5)

De heer R.P.A. den Dekker	assistent-huismeester en zaalwacht, m.i.v. 14-03-2017	29 uur, 0,80 fte
Mevr. I. Kaké	schoonmaakmedewerker, m.i.v. 01-03-2017	29 uur, 0,80 fte
De heer M.E. Kok	assistent-huismeester en zaalwacht, m.i.v. 01-03-2017	29 uur, 0,80 fte
Mevr. M.I. Rapaport	receptiemedewerker, m.i.v. 01-06-2017	29 uur, 0,80 fte
Mevr. J.P. Westerduin	medewerker museumwinkel, m.i.v. 24-02-2017	<u>29 uur, 0,80 fte</u>
Totaal		145 uur, 4,00 fte

Totale formatie 2017 375 uur, 10,38 fte

Externe museumdocentes (2)

Mevr. I.F. Durand-Westerduin
Mevr. D.Y. Spaans

Vrijwilligers (87, inzet variërend van één dagdeel tot meerdere dagdelen)

Vrijwilligerscoördinator (1)

Mevr. P. Rog

Suppoosten en rondleiders (23, inzet volgens roosterdienst)

De heer H. Ammeraal	suppoost en rondleider vuurtoren
De heer H. Boin	suppoost en rondleider vuurtoren
Mevr. C.P.W. Boon	suppoost
De heer G.A. Breugem	suppoost, vanaf april
De heer J.L.W. van Eck	suppoost
De heer H. Gersie	rondleider oud Scheveningen en vuurtoren
De heer N. Graaf	suppoost
De heer P.J. Grootveld	suppoost, vanaf maart
De heer J. van den Heuvel	suppoost en rondleider vuurtoren
Mevr. F. Keus-Bruin	suppoost, m.i.v. juni 2017

De heer L. Pronk	suppoost
De heer N.J. Pronk	suppoost en rondleider vuurtoren
Mevr. M. Pronk-Tuit	suppoost
De heer M. de Ruiter	suppoost
De heer R.P. Snabel	suppoost, m.i.v. maart 2017
De heer A.C. Spaans	suppoost
De heer L. Spaans	suppoost
De heer L.J. Spaans	suppoost en rondleider vuurtoren
De heer J. van der Toorn	suppoost
Mevr. M. Vetten-Blok	suppoost (invalkracht)
De heer T. Vossen	rondleider oud-Scheveningen en vuurtoren
De heer C. Vrolijk	suppoost
De heer C.J. van der Zwan	rondleider vuurtoren

Cateringteam (9, en 1 reeds hiervoor vermeld))

De heer H. Boin	tevens weekendassistentie suppoosten
Mevr. N. Ding	
Mevr. J. Hofland	
Mevr. A(nnemie) Keus	
Mevr. A(ty) Keus	
Mevr. B. Keus-van Oosten	
Mevr. I. Pronk-Verbaan	
Mevr. J. de Ruiter	
De heer P. Taal	
Mevr. R. Taal-van den Berg	

Communicatie en public relations (2)

De heer P. Maronier	communicatie en p.r.
De heer S. de Jong	verspreiding posters en flyers, sinds januari

Educatie (1)

De heer drs. M.T.P. Riegen	vanaf december
----------------------------	----------------

Kinderpartijtjes en workshops (1)

Mevr. I. Beukers-Schaap	
-------------------------	--

Medewerkers cultuurhistorische collectie (7)

De heer J. Alberti	beheerder klederdrachtcollectie
De heer P.P.L. Crefcoeur	medewerker onderzoek en tentoonstellingen
De heer J. de Graaf	registrator bibliotheekcollectie
Mevr. M. den Heijer-Schaap	beheerder klederdrachtcollectie
Mevr. drs. M. Kriek	medewerker digitalisering fotocollectie, m.i.v. oktober 2017
Mevr. M. Smit	medewerker digitalisering fotocollectie, m.i.v. november 2017
De heer R.A. van der Stelt	registrator cultuurhistorische collectie, tot eind 2017

Medewerkers natuurhistorische collectie (6)

De heer G.J. Gulden	medewerker determinatie en taxonomie, tevens bestuurslid
Mevr. drs. A.W. Haijer-van der Molen	medewerkster registratie
De heer ir. M. Mellema	medewerker determinatie
Mevr. C.M.M. Okkerman	vormgever natuurhistorische presentatie en tentoonstellingen
De heer E. Scholten	vormgever natuurhistorische presentatie en tentoonstellingen
De heer D. Stam	medewerker determinatie

Medewerkers museumwinkel (9)

Mevr. M.J.C. Baak	
De heer A.M. Fraissinet	zaterdag

Mevr. G. Gersie
De heer H. ten Geuzendam
De heer A.P. Kranendonk
Mevr. P. de Munnik
Mevr. S. de Roode-de Niet
Mevr. R. Sahdew
Mevr. A.B.M. van de Ven

Medewerkers receptie (6)

Mevr. S.H. Hartog dinsdag, vrijdag en zaterdag
Mevr. I. van de Leur-den Dekker donderdag
Mevr. M.J. Pronk woensdag
Mevr. A.D. van der Zwan-Pronk woensdag
Mevr. J.C. Buijs-Harteveld elke derde vrijdag van de maand, Haags Historisch Café
Mevr. P. Bronsveld idem

Medewerkers techniek en huishoudelijke dienst (6)

De heer A.L.C. Aardse technisch en huishoudelijk medewerker
De heer S. Arik tuinman, m.i.v. maart 2017
De heer J.E. Arkenbout schilderwerkzaamheden
De heer T. Pronk medewerker aquariumonderhoud
Mevr. M. Suesan tuinvrouw
De heer R. Spaans belettering tentoonstellingen

Redactie Historische Reeks Muzee Scheveningen (6)

De heer drs. M. van Doorn
De heer mr. H.C. Grootveld tevens bestuursvoorzitter
De heer P.R. de Kievit tevens directeur
De heer K.H. Pronk
De heer drs. C.J.J. Stal
De heer D. Verbaan

Stichting Donateurs Muzee Scheveningen (6)

De heer J.P. Nelisse voorzitter
Mevr. W.J. de Vlieger-Moll secretaris
De heer C.S. Los penningmeester, tevens donateursadministratie
Mevr. G. van der Ark administratie donateurs
De heer A. Buijs administratie boekjes Historische Reeks
De heer N. Buijs administratie boekjes Historische Reeks

Schilderijenadviescommissie (3, en een reeds hiervoor vermeld)

De heer K. Kroes
Mevr. drs. T. de Liefde-van Brakel
De heer drs. J. van der Meer Mohr
Mevr. W.J. de Vlieger-Moll

Jubileumcommissie 65 jaar (1, vier reeds hiervoor vermeld)

De heer P. Maronier
Mevr. mr. F. Basters
De heer H. Boin
De heer P.P.L. Crefcoeur
De heer P. Taal

Vrienden(33)

Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen

De heer J. Alberti	voorzitter
De heer H. Blijleven	
Mevr. P. Bronsveld	
Mevr. L. Buis	
Mevr. R. Buis	
De heer W. Buis	
Mevr. J.C. Buijs-Harteveld	
Mevr. R. den Dulk	
Mevr. A. Fieret	
De heer N. van der Harst	
Mevr. M. van der Harst-Pronk	
De heer W. van der Harst	secretaris
Mevr. C. van der Harst-Rog	
Mevr. E. den Heijer	
Mevr. M. den Heijer-Schaap	
Mevr. J. Hofland	
Mevr. B. Hoogenraad	
Mevr. I. de Jong	
Mevr. L. de Jong	
Mevr. N. de Jong-Rog	
De heer D. Keus	penningmeester
Mevr. B. Keus-van Oosten	
Mevr. J.W. Kronenburg-Taal	
Mevr. M.J. Overduin	
Mevr. L. Pahlplatz-Taal	
De heer K.H. Pronk	
De heer G. Rog	
Mevr. H. Rog-Taal	
Mevr. H. de Ruiter	
Mevr. J. Stuiver	bestuurslid
De heer P. Taal	bestuurslid
Mevr. R. Taal-van den Berg	
Mevr. K. van der Zwan	

Bijlage 5: Overzicht van bijzondere activiteiten in 2017

<u>Januari 2017</u>	<i>25 activiteiten</i>
05 01 2017	Nieuwjaarsbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
05 01 2017	Huwelijksaanzoek Vuurtoren
07 01 2017	Nieuwjaarsbijeenkomst Muzee Scheveningen (115 bezoekers)
07 01 2017	Receptie
11 01 2017	Nieuwjaarsreceptie Stadsdeelkantoor Scheveningen
12 01 2017	Bestuursvergadering Stichting Art&Jazz
13 01 2017	Condoleancebijeenkomst
13 01 2017	Friday Night Jazz in Muzee met Dena DeRose (66 bezoekers)
14 01 2017	Receptie
14 01 2017	Saturday Night Jazz in Muzee met Dena DeRose (71 bezoekers)
18 01 2017	Nieuwjaarsborrel Vereniging Vrienden van Den Haag
19 01 2017	Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
20 01 2017	Haags Historisch Café met Yvonne Keuls (54 bezoekers)
21 01 2017	Kinderpartijtje
23 01 2017	Bijeenkomst met lezing L'Amitié-Club de La Haye (52 bezoekers)
24 01 2017	Cursus kunstgeschiedenis

- 25 01 2017 Voorleesontbijt voor de kinderen van Kinderopvang 2 Samen in het kader van de Nationale Voorleesdagen
- 25 01 2017 Bijeenkomst en nieuwjaarsborrel Vereniging Kunst op Scheveningen (KopS)
- 26 01 2017 Algemene bijeenkomst en nieuwjaarsborrel Stichting Art&Jazz
- 27 01 2017 Huwelijk
- 27 01 2017 Receptie
- 28 01 2017 Kinderpartijtje
- 29 01 2017 Receptie
- 31 01 2017 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
- Februari 2017 17 activiteiten
- 02 02 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 05 02 2017 Jazz in Zicht met Michael Varekamp: 'Swing is the Thing. Een ode aan Ben Webster & More!' (55 bezoekers)
- 07 02 2017 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
- 08 02 2017 Vergadering Gezamenlijke Scheveningse Bewonersorganisaties (GSBO)
- 09 02 2017 Receptie
- 10 02 2017 Friday Night Jazz in Muzee met Inspiring Crossover Jazz (Karel Boehlee en Peter Tiehuis (45 bezoekers)
- 14 02 2017 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
- 16 02 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 16 02 2017 Bijeenkomst denktank Nieuwe Scheveningers
- 17 02 2017 Haags Historisch Café; spreker Sjaak Bral over de moord op Blonde Dolly (66 bezoekers)
- 18 02 2017 Kinderpartijtje
- 20 02 2017 Vergadering Vereniging van Eigenaren
- 21 02 2017 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
- 28 02 2017 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: voorstelling Schildpad zoekt een huis (34 bezoekers)
- Maart 2017 39 activiteiten
- 01 03 2017 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: voorstelling Nog lang niet moe (72 bezoekers)
- 01 03 2017 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: workshop mini-harp spelen (6 bezoekers)
- 01 03 2017 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: voorstelling Katom op zoek (53 bezoekers)
- 02 03 2017 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: film The Lion King (17 bezoekers)
- 02 03 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 03 03 2017 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: workshop Toeters maken (16 bezoekers)
- 03 03 2017 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: workshop Trommelen met troep (8 bezoekers)
- 05 03 2017 Jazz in Zicht met Michael Varekamp en Frits Kaatee. The Roaring Twenties. All about Louis, Charleston & The Cotton Club! (40 bezoekers)
- 06 03 2017 Cursus Erfgoedhuis Zuid-Holland
- 08 03 2017 Politiek debat, georganiseerd door het CDA
- 09 03 2017 Bijeenkomst update Themajaar 2018, georganiseerd door adviesbureau Blueyard
- 10 03 2017 Werkbezoek Algemeen Directeur Dienst SZW aan de STiP-projectmedewerkers
- 10 03 2017 Friday Night Jazz in Muzee met het Miguel Martinez Quartet (64 bezoekers)
- 11 03 2017 Open Dag Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen met drie lezingen (230 bezoekers, 3 lezingen)
- 12 03 2017 Familiedoe, een voorstelling van Yvonne Keuls m.m.v. Pax Gritter (73 bezoekers)
- 14 03 2017 Stedelijke bijeenkomst bewonersorganisaties, Dienst Publiekszaken
- 14 03 2017 Klankbordbijeenkomst Dienst Stadsbeheer
- 15 03 2017 Algemene bijeenkomst Stichting Art&Jazz
- 16 03 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 16 03 2017 Generale repetitie Adieu Indië
- 17 03 2017 Haags Historisch Café; spreker Paul Crefcoeur over de Badkapel te Scheveningen (48

bezoekers)

17 03 2017 Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (103 bezoekers)

18 03 2017 Saturday Night Jazz in Muzee met jazzlegendes Harold Mabern en Joe Farnsworth (88 bezoekers)

19 03 2017 Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (102 bezoekers)

20 03 2017 Vergadering Vereniging van Eigenaren

21 03 2017 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)

22 03 2017 Inloopavond Statenkwartier, Dienst Stadsbeheer

23 03 2017 Vergaderbijeenkomst CultuurSchakel, netwerk cultuuronderwijs

24 03 2017 Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (103 bezoekers)

26 03 2017 Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (100 bezoekers)

28 03 2017 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)

28 03 2017 Vergadering Vereniging van Eigenaren

29 03 2017 Borrel Dienst Publiekszaken, unit Verkiezingen

30 03 2017 Vergadering Vereniging van Eigenaren

31 03 2017 Cultuurcafé voor cultuuraanbieders op Scheveningen i.s.m. CultuurSchakel (38 bezoekers)

April 2017 32 activiteiten

01 04 2017 Kinderpartijtje

01 04 2017 Repetitie leerlingenconcert mevr. J. Kee

02 04 2017 Leerlingenconcert mevr. J. Kee (93 bezoekers)

02 04 2017 Jazz in Zicht met Michael Varekamp: 'The Soul of Jazz. Een ode aan Ray Charles & More! (51 bezoekers)

04 04 2017 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)

04 04 2017 Bijeenkomst Schevenings Leesgezelschap Vriendschap en Oefening

06 04 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen

06 04 2017 Vergadering Vereniging van Eigenaren

07 04 2017 Friday Night Jazz in Muzee met 'Young Jazz Talent on Stage' (30 bezoekers)

08 04 2017 Receptie

09 04 2017 Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (100 bezoekers)

10 04 2017 Bijeenkomst met lezing L'Amitié-Club de La Haye (39 bezoekers)

11 04 2017 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)

11 04 2017 Vergadering Vereniging van Eigenaren

12 04 2017 Kinderpartijtje

12 04 2017 Inspiratiebijeenkomst Vitaliteitsaward gemeente Den Haag

13 04 2017 Receptie

15 04 2017 Schelpeninformatie en -verkoopdag

19 04 2017 Algemene ledenvergadering Vereniging Kunst op Scheveningen (KopS)

20 04 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen

20 04 2017 Lezing door kunstenaar Theo Jansen over zijn strandbeesten (68 bezoekers)

20 04 2017 Huwelijksaanzoek Vuurtoren

21 04 2017 Haags Historisch Café; spreker Peter van Dam over architect W.B. van Liefland (56 bezoekers)

21 04 2017 Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (103 bezoekers)

22 04 2017 Kinderpartijtje

22 04 2017 Opening tentoonstelling 'Romeinse Kust' (112 bezoekers)

23 04 2017 Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (101 bezoekers)

27 04 2017 Oranjeborrel Koningsdag (85 bezoekers)

29 04 2017 Algemene ledenvergadering Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen (HGVS)

30 04 2017 Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (101 bezoekers)

Mei 2017 18 activiteiten

04 05 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen

06 05 2017 Voorstelling 'De vier vrouwen van Willem van Oranje' door Theatergroep Plankgas

voor Rotary Club Scheveningen (70 bezoekers)
07 05 2017 Jazz in Zicht met Michael Varekamp: 'The Other New Orleans! Fats Domino & Louis Prima' (70 bezoekers)
09 05 2017 Vergadering Vereniging van Eigenaren
12 05 2017 Friday Night Jazz in Muzee met Rob van Kreeveld (78 bezoekers)
13 05 2017 Huwelijk
13 05 2017 Receptie
17 05 2017 Vergadering Gezamenlijke Scheveningse Bewonersorganisaties (GSBO)
18 05 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
18 05 2017 Vergaderbijeenkomst CultuurSchakel, netwerk cultuuronderwijs
18 05 2017 Algemene ledenvergadering Kunstenaars in het Statenkwartier (KS)
18 05 2017 Cultuurcafé voor cultuuraanbieders op Scheveningen, i.s.m. CultuurSchakel (26 bezoekers)
19 05 2017 Haags Historisch Café; spreker regisseuse Elles Pleijter over het Seniorentheater Laak (52 bezoekers)
19 05 2017 Pubquiz Stichting Haagse Historie en Erfgoed
20 05 2017 Bijeenkomst gezelschap Illustre, Haagse Hotelschool
22 05 2017 Bijeenkomst met lezing L'Amitié-Club de La Haye (28 bezoekers)
26 05 2017 Huwelijk
31 05 2017 Kinderpartijtje

Juni 2017 20 activiteiten

01 06 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
01 06 2017 Ontvangst vrijwilligers Stichting SCH 236 Noordster terug op Scheveningen
01 06 2017 Algemene bijeenkomst Stichting Art&Jazz
03 06 2017 Receptie
07 06 2017 Kinderpartijtje
08 06 2017 Receptie
09 06 2017 Bezoek van burgemeester Krikke aan Muzee i.h.k.v. haar kennismaking met het stadsdeel Scheveningen
09 06 2017 Friday Night Jazz in Muzee met met Toon Roos en Karel Boehlee (77 bezoekers)
10 06 2017 Organisatie van en deelname met een informatiestand aan het evenement 'Kunst en Cultuur op Scheveningen' in en om de Oude Kerk aan de Keizerstraat (1.500 bezoekers)
10 06 2017 Jubileumbijeenkomst Muzee Scheveningen 65 jaar; afscheid van voorzitter mr. Henk Grootveld (138 bezoekers)
12 06 2017 Dagje Uit medewerkers en vrijwilligers Muzee Scheveningen i.v.m. 65-jarig jubileum
15 06 2017 Receptie met diner
15 06 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
16 06 2017 Haags Historisch Café; spreker Boudewijn de Blij, directeur van Fonds 1818, over de geschiedenis van dit Haagse goede doelenfonds (54 bezoekers)
17 06 2017 Deelname met een informatiestand aan Vlaggetjesdag
22 06 2017 Directieoverleg gezamenlijke Cultuurankers
22 06 2017 Haringparty Vereniging De Haegsche Duym
24 06 2017 Scheveningse Dag, met optredens van het Shantykoor Scheveningen, het YMCA Popkoor en de Scheveningse band Ragmob (in totaal 1.762 bezoekers)
30 06 2017 Receptie
30 06 2017 Huwelijksaanzoek Vuurtoren

Juli 2017 9 activiteiten

01 07 2017 Kinderpartijtje
06 07 2017 Lunchbijeenkomst en jaarvergadering Club van Past Rotarians Scheveningen
06 07 2017 Korenbijeenkomst CultuurSchakel
08 07 2017 Kinderpartijtje
09 07 2017 Borrel Vereniging Vrienden van Muzee Scheveningen
18 07 2017 Receptie

20 07 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
 20 07 2017 Huwelijksaanzoek Vuurtoren
 20 07 2017 Bijeenkomst Vereniging Officieren Artillerie afd. Den Haag

Augustus 2017 7 activiteiten

03 08 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
 17 08 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
 19 08 2017 International Lighthouse Weekend; vereniging van radiozendamateurs in de vuurtoren
 19 08 2017 Receptie
 20 08 2017 International Lighthouse Weekend; vereniging van radiozendamateurs in de vuurtoren
 27 08 2017 Receptie
 29 08 2017 Bijeenkomst Feest aan Zee / 200 jaar Scheveningen-Bad

September 2017 26 activiteiten

01 09 2017 Muzee Scheveningen nodigt je UITfestival met optredens van Something like Sunshine, Coba (Jeannette Scheffer), Het Portret Spreekt met Adieu Indië, muziek van dj Tabass-Co, het Harde Handen koor en de Braziliaanse zangeres Lilian Vieira (362 bezoekers)
 01 09 2017 Huwelijksaanzoek Vuurtoren
 02 09 2017 Receptie
 03 09 2017 Deelname met informatiestand aan UITfestival Den Haag
 04 09 2017 Informatiemarkt van L'Accueil La Haye
 05 09 2017 Cursus kunstgeschiedenis
 06 09 2017 Cursus kunstgeschiedenis
 07 09 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
 07 09 2017 Thursday Night Jazz in Muzee met Mike LeDonne op Hammondorgel (66 bezoekers)
 09 09 2017 Open Dag Vuurtoren i.h.k.v. Open Monumentendag (886 bezoekers)
 12 09 2017 Cursus kunstgeschiedenis
 13 09 2017 Cursus kunstgeschiedenis
 13 09 2018 Vergadering Gezamenlijke Scheveningse Bewonersorganisaties (GSBO)
 14 09 2017 Bijeenkomst JCI 's-Gravenhage
 15 09 2017 Haags Historisch Café; spreker landschapsecoloog Aletta de Ruiter over 90 jaar Algemene Vereniging voor Natuurbescherming (44 bezoekers)
 16 09 2017 Kinderpartijtje
 18 09 2017 Bijeenkomst met lezing L'Amitié-Club de La Haye (40 bezoekers)
 20 09 2017 Algemene bijeenkomst Stichting Art&Jazz
 21 09 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
 21 09 2017 Huwelijk
 21 09 2017 Terugkomavond deelnemers vissersopera Harde Handen
 23 09 2017 Kinderpartijtje
 24 09 2017 Optreden in de serie wereldmuziek van de Braziliaanse zangeres en songwriter Lilian Vieira (37 bezoekers)
 27 09 2017 Algemene bijeenkomst Stichting Art&Jazz
 29 09 2017 Lezing over zeewierteelt door Koen van Swam (43 bezoekers)
 30 09 2017 Bijeenkomst The Atlantis Project van Dancing on the Edge

Oktober 2017 35 activiteiten

01 10 2017 Receptie
 03 10 2017 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
 04 10 2017 Algemene ledenvergadering Vereniging Kunst op Scheveningen (KopS)
 05 10 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
 07 10 2017 Algemene ledenvergadering Nederlandse Malacologische Vereniging
 08 10 2017 Bijeenkomst The Atlantis Project van Dancing on the Edge
 08 10 2017 Buurtborrel voor omwonenden van Muzee Scheveningen (20 bezoekers)
 09 10 2017 Bijeenkomst met lezing L'Amitié-Club de La Haye (46 bezoekers)
 10 10 2017 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)

10 10 2017 Vergaderbijeenkomst Oxfam Novib
 11 10 2017 Kinderpartijtje
 11 10 2017 Lezing over Brouwerij Scheveningen door Tony Lutz (29 bezoekers)
 12 10 2017 Workshop tentoonstelling Romeinse Kust
 12 10 2017 Vergaderbijeenkomst OBS Het Volle Leven
 13 10 2017 Friday Night Jazz in Muzee met vibrafonist Steve Nelson (74 bezoekers)
 14 10 2017 Taxatie van kunst en antiek door het Venduehuis der Notarissen (400 bezoekers)
 14 10 2017 Kinderpartijtje
 16 10 2017 Kindervoorstelling 'WalvisJong' door Simone de Jong als onderdeel van
 kinderfestival De Betovering (107 bezoekers)
 17 10 2017 Uitvaartbijeenkomst
 19 10 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
 20 10 2017 Haags Historisch Café; spreker Gisela Prager over de Wiener Konditorei aan de Korte
 Poten (60 bezoekers)
 21 10 2017 Kinderpartijtje
 22 10 2017 Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (101 bezoekers)
 23 10 2017 'BokkemBorrel' voor bedrijfsdonateurs Muzee Scheveningen (74 bezoekers)
 25 10 2017 Kinderpartijtje
 26 10 2017 Netwerkbijeenkomst cultuuronderwijs, georganiseerd door CultuurSchakel
 27 10 2017 Kennismaking burgemeester Krikke met vrijwilligers van Muzee
 28 10 2017 Kinderpartijtje
 28 10 2017 Huwelijksaanzoek Vuurtoren
 28 10 2017 Opening tentoonstelling de vijfde Scheveningse Salon, georganiseerd door Stichting
 Art&Jazz (110 bezoekers)
 29 10 2017 Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (96 bezoekers)
 31 10 2017 Cursus kunstgeschiedenis
 31 10 2017 Ontmoet en Groetbijeenkomst Stadsdeelkantoor Scheveningen
 31 10 2017 Algemene bijeenkomst Stichting Art&Jazz

November 2017 34activiteiten

02 11 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
 03 11 2017 Commissieborrel Geschiedkundige Vereniging Die Haghe
 04 11 2017 Schelpeninformatie en -verkoopdag
 04 11 2017 CD-presentatie en concert Sonja Volten
 04 11 2017 Voorstelling 'Coba in Corset' van Coba (Jeannette Scheffer) en de Cobats (62
 bezoekers, stond oorspronkelijk geprogrammeerd in de Regentenkamer)
 05 11 2017 Optreden in de serie wereldmuziek van flamencozangeres Luna Zegers (95 bezoekers)
 05 11 2017 Kinderpartijtje
 07 11 2017 Cursus kunstgeschiedenis
 07 11 2017 Vergadering Winkeliersvereniging Keizerstraat
 08 11 2017 Vergadering Gezamenlijke Scheveningse Bewonersorganisaties (GSBO)
 10 11 2017 Friday Night Jazz in Muzee met Dmitry Baevsky and friends (95 bezoekers)
 12 11 2017 Lazy sunday afternoon met Beachclub Indigo, Trashure Hunt en Muzee; optredens
 van Something like Sunshine en Pat Smith (64 bezoekers)
 13 11 2017 Jubileumconcert 65-jarig Christelijk Mannenkoor Scheveningen (74 bezoekers)
 14 11 2017 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
 14 11 2017 Presentatie en receptie TrashUre Hunt, organisatie gemeente Den Haag
 14 11 2017 Vergadering Cultuurmenu
 15 11 2017 Jaarbijeenkomst Geriatisch Netwerk Scheveningen
 16 11 2017 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
 17 11 2017 Haags Historisch Café; spreker Louis Kannevorff over de opkomst van elektriciteit in
 Den Haag en Scheveningen (1885-1917) (50 bezoekers)
 17 11 2017 Bijeenkomst Stichting Initiatief op Scheveningen (SIOS); uitreiking cheques
 20 11 2017 Bijeenkomst met lezing L'Amitié-Club de La Haye (24 bezoekers)
 20 11 2017 Algemene ledenvergadering Stichting Art&Jazz
 21 11 2017 Cursus kunstgeschiedenis

21 11 2017	Vergadering Winkeliersvereniging Keizerstraat
22 11 2017	Receptie
23 11 2017	Vergadering CultuurSchakel
25 11 2017	Presentatie project 'Wegen naar Zee', Stichting Narare
26 11 2017	Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (108 bezoekers)
27 11 2017	Algemene bijeenkomst Stichting Art&Jazz
28 11 2017	Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
29 11 2017	Sinterklaasfeest met kindervoorstelling 'Hulp nodig, Sinterklaas' (59 bezoekers)
29 11 2017	Lezing door bestuurslid en maritiem historicus Henk den Heijer over de haringvisserij (49 bezoekers)

December 2017 19 activiteiten

01 12 2017	Cultuurcafé voor cultuuraanbieders op Scheveningen i.s.m. CultuurSchakel (35 bezoekers)
03 12 2017	Optreden in de serie wereldmuziek van soulzangeres Shirma Rouse (111 bezoekers)
06 12 2017	Receptie
07 12 2017	Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
08 12 2017	Friday Night Jazz in Muzee met vocaliste Marjorie Barnes (96 bezoekers)
09 12 2017	Opening tentoonstelling Haring en Scheveningen: de beste maatjes! (78 bezoekers)
10 12 2017	Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (91 bezoekers)
14 12 2017	Huwelijk
14 12 2017	Receptie
15 12 2017	Haags Historisch Kerstcafé; met kerstquiz Haagse geschiedenis door Kees Stal (59 bezoekers)
16 12 2017	Kerstmarkt 'Kerstland', met optredens van het Charles Dickens Orkest uit Voorburg, het Schevenings Vissersvrouwenkoor, het blokfluitensemble De Medeklinkers, het kindertheaterkoor De Zeesterren en Kees Kingsize en de Big Cats (1755 bezoekers)
19 12 2017	Kerstbijeenkomst met lunch vrijwilligers Stichting Welzijn Scheveningen
19 12 2017	Kerstborrel medewerkers en vrijwilligers Muzee Scheveningen
21 12 2017	Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
23 12 2017	Opening kleine tentoonstelling het Vreugdevuur van Scheveningen (6 bezoekers)
23 12 2017	Receptie
24 12 2017	Jazz in Zicht met Michael Varekamp: A Swingin' Christmas met Philip Harper en Machteld Cambridge (100 bezoekers)
27 12 2017	Receptie
30 12 2017	Receptie

Overige activiteiten

	2017:	(2016):
Boekpresentaties, cd- en dvd-presentaties en -opnames	1	(4)
Bijeenkomsten met kunstenaars (Art&Jazz 9, KopS 3, KS 1)	13	(22)
Condoleance- en uitvaartbijeenkomsten	2	(0)
Cursussen en workshops (kunstgeschiedenis 32, rondleiden 1)	33	(30)
Haags Historisch Café	10	(10)
Huwelijken	5	(4)
Huwelijksaanzoeken	6	(3)
Kinderpartijtjes	18	(25)
Kindervoorstellingen	9	(0)
Kleinkunstvoorstellingen	2	(3)
Lezingen (L'Amitié-Club de La Haye 6, HGVS 3, Jubileumcie. 4)	13	(8)
Muziekuitvoeringen	26	(26)
Muziek- en theaterrepetities	2	(1)
Theateruitvoeringen (Het Portret Spreekt 12, Plankgas 1)	13	(2)
Ontvangsten, informatiebijeenkomsten, presentaties, evenementen e.d.	42	(40)
Openingen tentoonstellingen	4	(6)
Recepties, diners e.d.	34	(44)

Rotarybijeenkomsten	24	(24)
Vergaderingen VVE's	7	(8)
Overige vergaderingen	17	(22)
Totaal	281	282

Bezoekers Friday Night Jazzconcerten: 850 (2016: 764) bij 12 (2016: 11) concerten, gemiddeld 71 (2016: 69) per concert.

Bezoekers Jazz in Zichtconcerten: 316 (2016: 321) bij 5 (2016: 6) concerten, gemiddeld 63 per concert.

Bezoekers serie wereldmuziek: 243 bij 3 concerten, gemiddeld 81 per concert.

Bezoekers theatervoorstellingen: 1.209 (2016: 176) bij 12 (2016: 2) voorstellingen, gemiddeld ruim 100 (2016: 88) per voorstelling.

Bezoekers cursussen kunstgeschiedenis: 800 bij 32 cursussen (2016: 700 bij 28), gemiddeld 25 per cursus.

Bezoekers lezingen: 648 bij 13 lezingen (2016: 363 bij 8 lezingen), gemiddeld 50 per lezing.

Bijlage 6: Overzicht van museumlessen in 2017

Museumlessen

Januari			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
10-01-17	WSKO Andreashof	Schelpjes verzamelen	25
10-01-17	WSKO Andreashof	Schelpjes verzamelen	28
10-01-17	Nutsschool Morgenstond	Schelpjes verzamelen	27
11-01-17	De Vuurvlinder	Van Kinderarbeid tot Leerplicht	28
12-01-17	ENMS Onderbouw	Tijdreizen	22
17-01-17	IBS Al Qoeba	Schelpjes verzamelen	17
19-01-17	Bloemcampschool	Speuren in de Vloedlijn	29
26-01-17	CBS Waalse Louise de Colingy	Speuren in de Vloedlijn	19
26-01-17	SWS Balans	Speuren in de Vloedlijn	30
26-01-17	SWS Balans	Speuren in de Vloedlijn	28
	10 lessen		253
Februari			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
02-02-17	Nutsschool Morgenstond	Schelpjes verzamelen	28
02-02-17	CBS De Fontein Ypenburg	Schelpjes verzamelen	20
02-02-17	CBS De Fontein Ypenburg	Schelpjes verzamelen	20
07-02-17	CBS De Blinkerd	Schelpjes verzamelen	19
07-02-17	CBS De Fontein Ypenburg	Schelpjes verzamelen	20
7-02-17	British School	Kind op Scheveningen	31
07-02-17	CBS De Zonnestraal	Schelpjes verzamelen	22
08-02-17	WSKO Basisschool Pius X	Schelpjes verzamelen	26
08-02-17	CBS De Zonnestraal	Schelpjes verzamelen	26
09-02-17	CBS De Zonnestraal	Schelpjes verzamelen	24
09-02-17	CBS De Zonnestraal	Schelpjes verzamelen	26
14-02-17	OBS Benoordenhout	Schelpjes verzamelen	17

14-02-17	Prof. Anemaschool	Museum in de Klas/ Depottent.	19
14-02-17	CBS De Zonnestraal	Schelpjes verzamelen	25
14-02-17	OBS Benoordenhout	Schelpjes verzamelen	18
15-02-17	Koningin Beatrixschool	Speuren in de Vloedlijn	23
15-02-17	Koningin Beatrixschool	Speuren in de Vloedlijn	21
16-02-17	CBS Waalse Louise de Colingy	Speuren in de Vloedlijn	15
16-02-17	Koningin Beatrixschool	Speuren in de Vloedlijn	13
16-02-17	SWS Balans	Speuren in de Vloedlijn	30
21-02-17	Montessorischool Houtwijk	Speuren in de Vloedlijn	21
21-02-17	Prof. Anemaschool	Museum in de Klas/ Depottent.	20
21-02-17	Montessorischool Houtwijk	Schelpjes verzamelen	20
22-02-17	Koningin Beatrixschool	Tijdreizen	25
22-02-17	Koningin Beatrixschool	Kinderkabinet	12
Februari	25 lessen		541
Maart			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
7-03-17	Montessorischool Leidschenveen	Tijdreizen	20
07-03-17	Basisschool de Parkiet	Schelpjes Verzamelen	27
8-03-17	OBS De Gelderlandschool	Speuren in de Vloedlijn	26
09-03-17	Katholieke Basisschool De Oase	Schelpjes Verzamelen	28
09-03-17	Katholieke Basisschool De Oase	Schelpjes Verzamelen	30
09-03-17	Katholieke Basisschool De Oase	Schelpjes Verzamelen	31
14-03-17	Katholieke Basisschool De Oase	Schelpjes Verzamelen	30
14-03-17	Katholieke Basisschool De Oase	Schelpjes Verzamelen	29
14-03-17	Basisschool de Parkiet	Schelpjes Verzamelen	26
16-03-17	Prins Mauritschool	Schelpjes Verzamelen	25
16-03-17	AMG Schmidtschool Hoornbeekstraat	Schelpjes Verzamelen	24
16-03-17	AMG Schmidtschool Hoornbeekstraat	Schelpjes Verzamelen	24
21-03-17	CBS De Ontmoeting	Schelpjes Verzamelen	14
21-03-17	CBS De Ontmoeting	Schelpjes Verzamelen	17
21-03-17	Liduina basisschool	Schelpjes Verzamelen	28
22-03-17	WSKO Basisschool Pius X	Schelpjes Verzamelen	28
22-03-17	WSKO Basisschool Pius X	Schelpjes Verzamelen	22
23-03-17	Liduina basisschool	Schelpjes Verzamelen	26
23-03-17	Liduina basisschool	Schelpjes Verzamelen	27
23-03-17	Liduina basisschool	Schelpjes Verzamelen	27
28-03-17	de la Reyschool	Schelpjes Verzamelen	14
28-03-17	de la Reyschool	Schelpjes Verzamelen	14
28-04-17	Ds. D.J. Karresschool	Schelpjes Verzamelen	24
29-03-17	De Eshof	Schelpjes Verzamelen	20
29-03-17	Meester Schabergschool	Schelpjes Verzamelen	25

30-03-17	Ds. D.J. Karresschool	Schelpjes Verzamelen	25
30-03-17	AMG Schmidtschool Jacob de Graefflaan	Schelpjes Verzamelen	24
30-03-17	AMG Schmidtschool Jacob de Graefflaan	Schelpjes Verzamelen	25
Maart	28 lessen		680
April			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
4-04-17	Montessorischool Ver. Vreugd en Rust	Speuren in de Vloedlijn	27
5-04-17	OBS Van Ostadeschool	Speuren in de Vloedlijn	25
6-04-17	Basisschool de Meerpaal	Scheveningen in Bezettingstijd	14
6-04-17	Basisschool de Meerpaal	Van Kinderarbeid tot Leerplicht	13
11-04-17	AMG Schmidtschool Jacob de Graefflaan	Schelpjes verzamelen	25
11-04-17	AMG Schmidtschool Jacob de Graefflaan	Schelpjes verzamelen	26
11-04-17	RK Basisschool de Achtsprong	Schelpjes verzamelen	25
12-04-17	OBS Van Ostadeschool	Speuren in de Vloedlijn	23
12-04-17	OBS Van Ostadeschool	Speuren in de Vloedlijn	24
18-04-17	RK Basisschool de Achtsprong	Schelpjes verzamelen	27
18-04-17	WSKO Andreashof	Schelpjes verzamelen	27
19-04-17	Nutsschool Morgenstond	Schelpjes verzamelen	22
19-04-17	De Kleine Wereld Coornhertstraat	Schelpjes verzamelen	25
19-04-17	PABO Amsterdam	Introductie lesmogelijkheden	22
20-04-17	De Kleine Wereld Coornhertstraat	Schelpjes verzamelen	23
20-04-17	De Kleine Wereld Coornhertstraat	Schelpjes verzamelen	26
20-04-17	IBS Al Qoeba	Schelpjes verzamelen	30
April	17 lessen		404
Mei			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
9-05-17	Lycée Francais Vincent van Gogh	Speuren in de Vloedlijn	24
9-05-17	Bloemcampschool	Speuren in de Vloedlijn	30
10-05-17	EHS Rijnland Lyceum	Speuren in de Vloedlijn	18
10-05-17	EHS Rijnland Lyceum	Speuren in de Vloedlijn	24
11-05-17	EHS Rijnland Lyceum	Speuren in de Vloedlijn	25
11-05-17	EHS Rijnland Lyceum	Speuren in de Vloedlijn	20
11-05-17	EHS Rijnland Lyceum	Speuren in de Vloedlijn	26
11-05-17	EHS Rijnland Lyceum	Speuren in de Vloedlijn	25
12-05-17	EHS Rijnland Lyceum	Speuren in de Vloedlijn	25
12-05-17	EHS Rijnland Lyceum	Speuren in de Vloedlijn	21
12-05-17	EHS Rijnland Lyceum	Speuren in de Vloedlijn	20
16-05-17	EHS Rijnland Lyceum	Speuren in de Vloedlijn	14

16-05-17	EHS Rijnland Lyceum	Speuren in de Vloedlijn	21
16-05-17	EHS Rijnland Lyceum	Speuren in de Vloedlijn	24
18-05-17	Yunus Emre	Meeuwen in de Stad	22
18-05-17	Yunus Emre	Meeuwen in de Stad	24
23-05-17	De Oase	Meeuwen in de Stad	30
23-05-17	De Oase	Meeuwen in de Stad	27
24-05-17	Eben Haezerschool	Romeinse kust	22
24-05-17	Basisschool de Parkiet	Romeinse kust	21
30-05-17	Yunus Emre	Meeuwen in de Stad	23
30-05-17	Yunus Emre	Meeuwen in de Stad	16
Mei	22 lessen		502
Juni			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
1-06-17	v.d Bosschool	Meeuwen in de Stad	17
1-06-17	Nicolaas Beetsschool	Speuren in de Vloedlijn	18
1-06-17	Nicolaas Beetsschool	Speuren in de Vloedlijn	29
2-06-17	AMG. Schmidtschool	Romeinse kust	27
7-06-17	CBS Waalse Louise de Colingy	Speuren in de Vloedlijn	17
7-06-17	Montessorischool Leidschenveen	Speuren in de Vloedlijn	29
8-06-17	Yunus Emre	Meeuwen in de Stad	22
8-06-17	Basisschool de Meerpaal	Speuren in de Vloedlijn	21
8-06-17	Nicolaas Beetsschool	Speuren in de Vloedlijn	29
13-06-17	School Middelharnis?	Romeinse kust	22
14-06-17	Montessorischool Leidschenveen	Speuren in de Vloedlijn	27
15-06-17	Basisschool de Meerpaal	Speuren in de Vloedlijn	25
15-06-17	Basisschool de Meerpaal	Speuren in de Vloedlijn	23
15-06-17	Basisschool de Meerpaal	Speuren in de Vloedlijn	21
19-06-17	Het Volle Leven	Ik Toon project	29
19-06-17	De Vuurtoren	Ik Toon project	23
19-06-17	De Vuurtoren	Ik Toon project	22
19-06-17	De Vuurtoren	Ik Toon project	21
19-06-17	De Oranjeschool	Ik Toon project	25
19-06-17	De Oranjeschool	Ik Toon project	27
20-06-17	Basisschool de Parkiet	Meeuwen in de Stad	20
21-06-17	St. Paulscollege	Noordzeeproject	40
22-06-17	Yunus Emre	Meeuwen in de Stad	17
22-06-17	Bernardusschool	Speuren in de Vloedlijn	8
22-06-17	Bernardusschool	Speuren in de Vloedlijn	7
26-06-17	De Tweemaster	Ik Toon project	24
26-06-17	De Tweemaster	Ik Toon project	22
26-06-17	De Tweemaster	Ik Toon project	20
26-06-17	De Tweemaster	Ik Toon project	22
26-06-17	De Vuurtoren	Ik Toon project	12
26-06-17	De Vuurtoren	Ik Toon project	24
26-06-17	De Vuurtoren	Ik Toon project	20

26-06-17	De Oranjeschool	Ik Toon project	24
27-06-17	St. Paulscollege	Noordzeeproject	29
27-06-17	Livingstoneschool	Speuren in de Vloedlijn	25
28-06-17	Leyenburgschool	Meeuwen in de Stad	29
30-06-17	Montessorischool Delft	Speuren in de Vloedlijn	30
Juni	37 lessen		847
Juli			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
11-07-17	Zomerschool	Speuren in de Vloedlijn	26
Juli	1 lessen		26
Augustus			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
22-08-17	De Vrije School	Scheveningen Toen en Nu	24
22-08-17	De Vrije School	Scheveningen Toen en Nu	26
24-08-17	ROC Mondriaan	Combiles	20
29-08-17	De Vrije School	Scheveningen Toen en Nu	16
29-08-17	De Vrije School	Scheveningen Toen en Nu	15
30-08-17	De Vrije School	Scheveningen Toen en Nu	33
30-08-17	De Vrije School	Scheveningen Toen en Nu	33
Augustus	7 lessen		167
September			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
5-09-17	De Springbok	Meeuwen in de Stad	20
7-09-17	De Springbok	Meeuwen in de Stad	23
8-09-17	De Vrije School	Romeinse kust	25
12-09-17	De Springbok	Meeuwen in de Stad	17
15-09-17	De Populier	Romeinse Kust	29
20-09-17	De Vrije School	Romeinse kust	28
20-09-17	Eben Haezerschool	Romeinse kust	28
21-09-17	De Springbok	Romeinse kust	19
21-09-17	BS Het Kraaiennest	Speuren in de Vloedlijn	14
21-09-17	Passchalisschool	Romeinse kust	29
21-09-17	Algemene Hindoe Basisschool	Meeuwen in de Stad	29
22-09-17	AMG. Schmidtschool	Romeinse kust	29
22-09-17	De Meerpaal	Romeinse kust	12
22-09-17	BS Het Open Venster	Romeinse kust	19
26-09-17	Algemene Hindoe Basisschool	Meeuwen in de Stad	23
27-09-17	Nutsschool Laan van Poot	Romeinse kust	29
27-09-17	Passchalisschool	Romeinse kust	28
28-09-17	Willem de Zwijgerschool	Combiles	56
28-09-17	SWS Balans	Romeinse kust	30
29-09-17	De Springbok	Romeinse kust	20
29-09-17	Bavinckschool	Romeinse kust	27

September	21 lessen		534
Oktober			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
3-10-17	P.C. Hooftschool	Speuren in de Vloedlijn	20
3-10-17	P.C. Hooftschool	Speuren in de Vloedlijn	20
3-10-17	P.C. Hooftschool	Speuren in de Vloedlijn	20
4-10-17	SWS Balans	Romeinse kust	30
4-10-17	SWS Balans	Romeinse kust	29
4-10-17	Dr.J.A. Gerth van Wijksschool	Speuren in de Vloedlijn	18
4-10-17	OBS Prinses Catharina Amalia	Speuren in de Vloedlijn	30
10-10-17	SWS Balans	Speuren in de Vloedlijn	22
10-10-17	HSV	Kinderkabinet	18
10-10-17	SWS Balans	Speuren in de Vloedlijn	26
10-10-17	HSV	Kinderkabinet	19
10-10-17	Dr.J.A. Gerth van Wijksschool	Speuren in de Vloedlijn	21
11-10-17	SWS Balans	Speuren in de Vloedlijn	23
11-10-17	SWS Balans	Speuren in de Vloedlijn	26
12-10-17	SWS Balans	Speuren in de Vloedlijn	25
12-10-17	HSV	Kinderkabinet	16
12-10-17	SWS Balans	Speuren in de Vloedlijn	26
12-10-17	HSV	Kinderkabinet	26
12-10-17	SWS Balans	Speuren in de Vloedlijn	26
13-10-17	OBS Prinses Catharina Amaliaschool	Romeinse kust	23
13-10-17	OBS Prinses Catharina Amalia	Romeinse kust	22
24-10-17	De Springbok	Speuren in de Vloedlijn	19
24-10-17	Het Lichtbaken	Speuren in de Vloedlijn	32
24-10-17	OBS Prinses Catharina Amalia	Speuren in de Vloedlijn	20
25-10-17	De Springbok	Speuren in de Vloedlijn	19
25-10-17	BS De Vuurtoren	Speuren in de Vloedlijn	23
25-10-17	De Springbok	Speuren in de Vloedlijn	13
26-10-17	Nutsschool Morgenstond	Van Kinderarbeid tot Leerplicht	19
26-10-17	IBS Yunus Emre	Kind op Scheveningen	21
31-10-17	Dr.J.A. Gerth van Wijksschool	Speuren in de Vloedlijn	22
31-10-17	OBS Prinses Catharina Amalia	Speuren in de Vloedlijn	22
31-10-17	OBS Prinses Catharina Amalia	Speuren in de Vloedlijn	21
Oktober	32 lessen		717
November			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
1-11-17	De Zonnebloem	Speuren in de Vloedlijn	28
2-11-17	IBS Yunus Emre	Kind op Scheveningen	21
2-11-17	De Zonnebloem	Tijdreizen	22
7-11-17	De Zonnebloem	Speuren in de Vloedlijn	29

7-11-17	Dr.J.A. Gerth van Wijkschool	Speuren in de Vloedlijn	23
7-11-17	Mr. Schabergschool	Meeuwen in de Stad	16
8-11-17	Nutsschool M.M Boldingh	Speuren in de Vloedlijn	25
8-11-17	De Zonnebloem	Speuren in de Vloedlijn	23
9-11-17	Nutsschool M.M Boldingh	Tijdreizen	19
9-11-17	Nutsschool M.M Boldingh	Tijdreizen	18
14-11-17	De Zonnebloem	Speuren in de Vloedlijn	30
14-11-17	Het Lichtbaken	Speuren in de Vloedlijn	25
14-11-17	IVIO	Schelpjes Verzamelen	7
15-11-17	Montessorischool Houtwijk	Van Kinderarbeid tot Leerplicht25	25
16-11-17	IBS Yunus Emre	Kind op Scheveningen	17
16-11-17	BS De Parkiet	Meeuwen in de Stad	27
21-11-17	De Kleine Wereld Loosduinse Uitleg	Schelpjes Verzamelen	18
21-11-17	OBS Bohemen Kijkduin	Schelpjes Verzamelen	21
21-11-17	De Vuurvlinder	Schelpjes Verzamelen	18
22-11-17	Montessorischool Houtwijk	Van Kinderarbeid tot Leerplicht	25
23-11-17	Prins Willem Alexanderschool	Schelpjes Verzamelen	22
23-11-17	Prins Willem Alexanderschool	Schelpjes Verzamelen	24
23-11-17	Openbare Daltonschool Poeldijk	Schelpjes Verzamelen	20
28-11-17	P.C. Hooftschool	Schelpjes Verzamelen	17
28-11-17	de la Reyschool	Schelpjes Verzamelen	19
28-11-17	Prinsehaghe	Schelpjes Verzamelen	23
29-11-17	Montessorischool Houtwijk	Van Kinderarbeid tot Leerplicht	25
30-11-17	P. Oosterleeschool	Schelpjes Verzamelen	22
30-11-17	P. Oosterleeschool	Schelpjes Verzamelen	25
30-11-17	P. Oosterleeschool	Schelpjes Verzamelen	18
November	30lessen		652
December			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
6-12-17	SBO Het Avontuur	Van Kinderarbeid tot Leerplicht	15
6-12-17	SBO Het Avontuur	Van Kinderarbeid tot Leerplicht	15
13-12-17	Samenwerkingsschool Emmaus	Schelpjes Verzamelen	22
13-12-17	Samenwerkingsschool Emmaus	Schelpjes Verzamelen	27
14-12-17	CBS De Horizon	Schelpjes Verzamelen	22
14-12-17	CBS De Horizon	Schelpjes Verzamelen	25
14-12-17	De Meerpaal	Schelpjes Verzamelen	24
19-12-17	Bavincschool	Schelpjes Verzamelen	27
December	8 lessen		177
Totaal aantal leerlingen			5500

Totaal aantal lessen			218
-----------------------------	--	--	------------

Bijlage 7: Kengetallen

<i>Bezoekers</i>	2017:	(2016:)
Betalende bezoekers (inclusief vuurtoren en Ooievaarspas)	32.335	(26.631)
Bezoeken van donateurs Muzee Scheveningen	<u>1.933</u>	(<u>729</u>)
Totaal aantal betalende bezoekers	34.268	(27.360)
Niet-betalende bezoekers van commerciële activiteiten (recepties e.d.)	<u>5.873</u>	(<u>8.727</u>)
Totaal aantal bezoekers	40.141	(36.087)
<i>Ooievaarspas</i>	2017:	(2016:)
Bezoekers met Ooievaarspas	49	(63)
<i>Vuurtoren</i>	2017:	(2016:)
Bezoekers vuurtoren	1.188	(1.566)
<i>Donateurs</i>	2017:	(2016:)
Donateurs	1.014	(1.004)
Bedrijfsdonateurs	<u>71</u>	(<u>80</u>)
Totaal aantal donateurs	1.085	(1.084)
<i>Toegangsprijs</i>	2017:	(2016:)
Volwassenen	€ 7,50	(€ 7,50)
Kinderen 4 t/m 12 jaar	€ 3,75	(€ 3,75)
Museumkaart	gratis	(gratis)
CJP/CKV/Cultuurkaart	€ 3,75	(€ 3,75)
Ooievaarspas volwassenen	€ 3,75	(€ 3,75)
Ooievaarspas kinderen	€ 1,75	(€ 1,75)
65+	€ 5,00	(€ 5,00)
Groepen > 15 personen volwassenen	€ 5,00	(€ 5,00)
Groepen > 15 personen kinderen	€ 3,00	(€ 3,00)
Toegang vuurtoren	€ 5,50	(€ 5,50)
Combinatiebezoek vuurtoren + museum, kinderen 4 t/m 12 jaar	€ 7,00	(€ 7,00)
Combinatiebezoek vuurtoren + museum, volwassenen	€ 10,00	(€ 10,00)
Combinatiebezoek, groepskorting > 15 personen	€ 8,00	(€ 8,00)
Combinatiebezoek, Ooievaarspas volwassenen	€ 5,00	(€ 5,00)
Combinatiebezoek, Ooievaarspas kinderen	€ 3,50	(€ 3,50)
Combinatiebezoek 65 +	€ 8,00	(€ 8,00)
Toegang vuurtoren voor donateurs en houders museumkaart	€ 5,50	(€ 5,50)
	2017:	(2016:)
<i>Openingsuren</i>	2.100	(2.100)
<i>Tentoonstellingen</i>	4	(5)
<i>Publicaties</i>	1	(1)
<i>Bezoekers website</i>	48.977	(41.439)
<i>Ontvangers digitale nieuwsbrief</i>	1.254	(1.141)
<i>Facebook vrienden</i>	1.012	(786)
<i>Volgers op Twitter</i>	1.473	(1.392)
<i>Linked-In connecties</i>	673	(607)
<i>Overige activiteiten (zie voor een specificatie bijlage 6)</i>	2017:	(2016:)
Totaal	281	(282)

<i>Beheerde objecten</i>	<i>Aantal begin 2017:</i>	<i>Aanwinsten 2017:</i>
Cultuurhistorische collectie (geregistreerde objecten)	8.496	120
Cultuurhistorische bibliotheek	4.790	194
Cultuurhistorische fotocollectie	14.250	250
Natuurhistorische collecties (geregistreerde objecten)	149.981	1.387
Natuurhistorische bibliotheek	<u>1.549</u>	<u>- 32*</u>
Totaal	179.066	1.919

* zie pag. 8

<i>Programmering Cultuuranker</i>	<i>2017</i>	<i>(2016:)</i>
Aantal voorstellingen / concerten (professioneel aanbod)	41	(31)
Bezoekersaantal	3.445	(1.868)
Aantal voorstellingen / concerten (amateuraanbod)	2	(2)
Bezoekersaantal	3.517	(3.524)

<i>Waarvan muziek</i>		
Concerten	26	(28)
Bezoekers	5.487	(5.098)

<i>Waarvan theater</i>		
Voorstellingen	16	(5)
Bezoekers	1.475	(294)

<i>Cultuureducatie, Lezingen en cursussen voor volwassenen</i>		
Aantal activiteiten	46	(38)
Deelnemers	1.448	(1.093)

<i>Culturele programmering op basis van verhuur</i>		
Voorstellingen	2	(3)
Bezoekers	163	(182)

<i>Educatieve programma's</i>	<i>2017:</i>	<i>(2016:)</i>
Museumlessen basisonderwijs en speciaal onderwijs	194	(175)
Museumlessen voortgezet onderwijs	<u>24</u>	<u>(15)</u>
Totaal aantal lessen	218	(190)

Leerlingen museumlessen basisonderwijs	5.119	(3.933)
Leerlingen museumlessen voortgezet onderwijs	<u>462</u>	<u>(369)</u>
Totaal aantal leerlingen	5.500	(4.302)

Bijlage 8: Prestatiecijfers

3.5 Musea en erfgoedinstellingen

Instelling: Muzee Scheveningen

COLLECTIE EN TENTOONSTELLINGEN

	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Voorwerpen in beheer	aantal	177000	179066
Tentoonstellingen in Den Haag	aantal	4	4
waarvan in eigen huis	aantal	4	4
Bezoekers totaal	aantal	32000	40141
waarvan betalende bezoekers	aantal	22000	34219
waarvan niet-betalende bezoekers	aantal	10000	5873
waarvan bezoekers met 'ooievaarspas'	aantal	100	49

CULTUURPARTICIPATIE: ACTIVITEITEN / LEZINGEN / WORKSHOPS ENZ. VOOR VOLWASSENEN

	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Deelnemers	aantal	1000	1448
Aangeboden verschillende activiteiten	aantal	35	46

CULTUURPARTICIPATIE: ACTIVITEITEN VOOR KINDEREN EN JONGEREN IN DE VAKANTIES

	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Deelnemers t/m 12 jaar	aantal	550	606
Deelnemers 13 - 18 jaar	aantal	0	0
Aangeboden verschillende activiteiten	aantal	35	34

CULTUUREDUCATIE: AANBOD IN SCHOOLVERBAND

Aanbod voor Haagse * scholen	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Lessen / activiteiten primair onderwijs	aantal	125	190
Deelnemende scholen primair onderwijs	aantal	50	84
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	aantal	3000	4929
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	15	23
Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	aantal	4	5
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs	aantal	300	440

Aanbod voor niet Haagse scholen	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Lessen / activiteiten primair onderwijs	aantal	5	4
Deelnemende scholen primair onderwijs	aantal	2	3
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	aantal	125	109
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	0	1
Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	aantal	0	1
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs	aantal	0	22

* De deelnemende vestiging van de school ligt in Den Haag.

3.8 Cultuurankers

Instelling: Muzee Scheveningen

OPENBARE VOORSTELLINGEN

	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
voorstellingen professioneel	aantal	40	41
bezoekers totaal	aantal	2500	3445
waarvan betalende bezoekers	aantal	2100	3445
waarvan niet-betalende bezoekers	aantal	0	0
voorstellingen amateurs	aantal	2	2
bezoekers totaal	aantal	2000	3517
bezoekers betalend	aantal	0	0
bezoekers niet-betalend	aantal	2000	3517

FESTIVALS (zelf georganiseerd)

	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
festivalonderdelen	aantal	0	1
bezoekers betalend (onderdelen)	aantal	0	0
bezoekers niet-betalend (onderdelen)	aantal	0	362

FESTIVALS (door derden georganiseerd)

	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
waarvan eigen festivalonderdelen	aantal	0	0
waarvan eigen bezoekers betalend	aantal	0	0
waarvan eigen bezoekers niet-betalend	aantal	0	0

OVERIGE OPENBARE ACTIVITEITEN

	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
overige activiteiten professioneel (expositie hedendaagse lokale beeldende kunstenaars)	aantal	1	1
bezoekers/deelnemers betalend	aantal	1500	1500
bezoekers/deelnemers niet-betalend	aantal	0	0
overige activiteiten amateurs (bijeenkomsten kunstenaars e.d.)	aantal	16	9
bezoekers/deelnemers betalend	aantal	0	0
bezoekers/deelnemers niet-betalend	aantal	500	200
overige openbare activiteiten (historisch café, cultuurcafé)	aantal	16	16
bezoekers/deelnemers betalend	aantal	0	0
bezoekers/deelnemers niet-betalend	aantal	600	642

VOORSTELLINGEN ONDERWIJS

	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
voorstellingen basisonderwijs	aantal	0	0
leerlingen / bezoekers	aantal	0	0
voorstellingen voortgezet onderwijs	aantal	0	0
leerlingen / bezoekers	aantal	0	0

OVERIGE ACTIVITEITEN ONDERWIJS

	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
overige activiteiten basisonderwijs (tijdens IkToon-week), vermeld bij Cultuureducatie	aantal	10	0
leerlingen/bezoekers	aantal	250	0
overige activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	0	0
leerlingen/bezoekers	aantal	0	0

ACTIVITEITEN OP BASIS VAN VERHUUR

	Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Activiteiten	aantal	0	2
bezoekers/deelnemers	aantal	0	163

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

		Eenheid	Raming 2017	Realisatie 2017
Bezoekers openbare voorstellingen		aantal	3500	6962
Bezoekers eigen festivals		aantal	0	362
Bezoekers festivals derden		aantal	0	0
Bezoekers overige openbare activiteiten		aantal	2600	2342
Leerlingen / Bezoekers onderwijsactiviteiten		aantal	250	0
Bezoekers /deelnemers activiteiten op basis verhuur		aantal	0	163
TOTAAL aantal bezoekers		aantal	6350	9829

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE**BALANS PER 31 DECEMBER 2017**

	<u>31 december 2017</u>		<u>31 december 2016</u>	
	€	€	€	€
1 <u>VASTE ACTIVA</u>				
1.1 <u>Immateriële vaste activa</u>				
1.1.1 Website		1.833		2.833
1.2 <u>Materiële vaste activa</u>				
1.2.1 Inrichtingskosten	259.618		295.867	
1.2.2 Computers	10.096		12.583	
1.2.3 Inventaris	5.820		8.192	
1.2.4 Museumcollectie	1		1	
		275.535		316.643
2 <u>VLOTTENDE ACTIVA</u>				
2.1 <u>Voorraden</u>				
2.1.1 Voorraad winkelartikelen		22.639		24.404
2.2 <u>Vorderingen</u>				
2.2.1 Debiteuren	18.075		14.347	
2.2.2 Belastingen en sociale verzekeringen	15.257		11.764	
2.2.3 Overlopende activa	64.417		47.764	
		97.749		73.875
2.3 <u>Liquide middelen</u>				
2.3.1 ING Bank N.V.	42.997		26.957	
2.3.2 Rabobank	222		4.688	
2.3.3 Kas	4.509		2.793	
		47.728		34.438
		<u>445.484</u>		<u>452.193</u>

Behorende bij onze
verklaring d.d.
25 april 2018

VAN DE GRAAF ACCOUNTANTS BV

445.484

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE57.
Bijlage B.**STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017**

	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
	€	€	€
<u>BATEN</u>			
1. <u>Opbrengsten</u>			
Directe opbrengsten			
1.1 <u>Publieksinkomsten binnenland</u>			
1.1.1 Omzet entreegelden	95.040	76.500	86.850
1.1.2 Opbrengsten horeca	86.206	75.000	80.723
1.1.3 Opbrengsten diversen dienstverlening	8.759	1.000	2.705
1.1.4 Opbrengsten schelpen	16.458	16.000	15.678
1.1.5 Verhuur Muzee partijen en vergaderingen	21.725	21.000	20.164
1.1.6 Opbrengsten winkel	39.759	38.000	36.651
1.1.7 Diverse opbrengsten	33.065	29.500	24.931
<i>Publieksinkomsten totaal</i>	301.012	257.000	267.702
1.2 <u>Sponsorinkomsten</u>			
1.2.1 Sponsorinkomsten projectgebonden	25.700	45.500	47.104
Indirecte opbrengsten			
1.3 <u>Diverse inkomsten</u>			
1.3.1 Verhuur Neptunusstraat 94	11.760	11.800	11.760
1.3.2 Vergoeding stemlocatie	357	357	357
	12.117	12.157	12.117
2. <u>Subsidies en bijdragen</u>			
Subsidies			
2.1 <u>Subsidie Gemeente Den Haag i.k.v. Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur</u>			
2.1.1 t.b.v. exploitatie	292.804	281.900	243.673
2.1.2 t.b.v. huur	32.594	32.600	32.572
2.1.3 t.b.v. cultuuranker	68.377	66.057	66.872
	393.775	380.557	343.117
2.2 <u>Overige subsidies Gemeente Den Haag</u>			
2.2.1 t.b.v. lessen	2.015	0	2.730
2.2.2 t.b.v. culturele agenda	0	0	3.750
2.2.3 t.b.v. stichting Immetje	2.125	0	0
	4.140	0	6.480
Transporteren	736.744	695.214	676.520

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE**STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017**58.
Bijlage B.
(vervolg)

	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
	€	€	€
<u>BATEN (vervolg)</u>			
Transport	736.744	695.214	676.520
Overige bijdrage uit private middelen			
2.3 Overige bijdragen uit private middelen			
<u>2.3.1</u> Bijdrage particulieren	3.957	3.000	2.455
<u>2.3.2</u> Bijdragen donateurs- en vriendenstichtingen	16.503	12.500	13.290
2.3.3 Bijdragen bedrijven	0	0	0
2.3.4 Bijdrage CultuurSchakel	0	0	3.000
2.3.5 Bijdrage IkToon	6.500	0	0
	26.960	15.500	18.745
<u>Totaal baten</u>	763.704	710.714	695.265

Behorende bij onze
verklaring d.d.
25 april 2018
VAN DE GRAAF ACCOUNTANTS BV

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE**STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017**59.
Bijlage B.
(vervolg)

	<u>realisatie</u> <u>2017</u>	<u>begroting</u> <u>2017</u>	<u>realisatie</u> <u>2016</u>
	€	€	€
<u>LASTEN</u>			
3. <u>Beheerlasten</u>			
3.1 Personele beheerlasten			
3.1.1 Salarissen beheerlasten (incl sociale lasten)	153.068	156.808	137.107
3.1.2 Diversen personeel	6.198	7.084	6.110
	<u>159.266</u>	<u>163.892</u>	<u>143.217</u>
Materiële beheerlasten			
3.2 <u>Huisvesting</u>			
3.2.1 Huur	44.929	44.600	44.572
3.2.2 Gas, electra, water	24.456	24.000	27.585
3.2.3 Onderhoud en overige vaste lasten	19.929	16.850	19.226
	<u>89.314</u>	<u>85.450</u>	<u>91.383</u>
3.3 <u>Organisatie</u>			
3.3.1 Accountants-, administratie- en kn. salarisadm.	28.578	27.450	24.700
3.3.2 Verzekering	9.777	10.000	9.712
3.3.3 Telefoon	3.175	2.500	2.602
3.3.4 Bureaukosten	4.358	4.750	6.502
3.3.5 Representatie	24.723	6.750	4.500
3.3.6 Publiciteitskosten	14.309	9.900	14.801
3.3.7 Overige	30.940	26.224	29.761
	<u>115.860</u>	<u>87.574</u>	<u>92.578</u>
3.4 <u>Afschrijvingen</u>	<u>59.611</u>	<u>58.049</u>	<u>58.134</u>
4. <u>Activiteitenlasten</u>			
4.1 <u>Activiteitenlasten personeel</u>			
4.1.1 Salarissen activiteitenlasten (incl sociale lasten)	171.172	178.351	139.077
4.1.2 Diversen personeel	44.723	42.890	48.036
4.1.3 Kn. werknemers Stip-Banen (incl. sociale lasten)	74.715	0	0
4.1.4 Subsidies Stip-Banen Gemeente Den Haag	-69.474	0	0
4.1.5 Premiekorting Belastingdienst inz. Stip-Banen	-6.116	0	0
	<u>215.020</u>	<u>221.241</u>	<u>187.113</u>

Transporteren

639.071 616.206 572.425

Behorende bij onze
verklaring d.d.
25 april 2018

VAN DE GRAAF ACCOUNTANTS BV

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE**STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017**60.
Bijlage B.
(vervolg)

	<u>realisatie</u> <u>2017</u>	<u>begroting</u> <u>2017</u>	<u>realisatie</u> <u>2016</u>
	€	€	€
<u>LASTEN (vervolg)</u>			
Transport	639.071	616.206	572.425
4.2 <u>Activiteitenlasten materieel</u>			
4.2.1 Tentoonstellingskosten	14.939	30.500	28.706
4.2.2 Inkoop dienstverlening	63.493	57.100	62.288
4.2.3 Inkoop schelpen	1.057	1.250	916
4.2.4 Contributies en abonnementen	4.470	4.300	4.408
4.2.5 Behoud en beheer collectie	8.106	5.600	9.108
4.2.6 Educatie	3.865	3.250	4.570
4.2.7 Kosten cultuurankerfunctie	41.345	33.057	59.389
4.2.8 Publicaties	10.161	15.000	18.398
4.2.9 Donateurskosten	6.471	2.500	4.721
4.2.10 Aankopen collectie	226	0	273
	154.133	152.557	192.777
<u>Totaal lasten</u>	793.204	768.763	765.202
<u>Subtotaal baten en lasten</u>	-29.500	-58.049	-69.937
5. <u>Exploitatieresultaat</u>			
5.1 <u>Rentebaten - en lasten</u>			
5.1.1 Rentebaten	1	0	1
5.1.2 Rentelasten	0	0	-1
<u>Totaal lasten</u>	1	0	0
5.2 <u>Mutaties bestemmingsreserve</u>			
5.2.1 Aanwending bestemmingsreserves (im)materiële vaste activa	59.611	58.049	58.133
5.2.2 Toevoeging aan bestemmingsreserve (im)materiële vaste activa	-17.504	0	-9.027
5.2.3 Aanwending bestemmingsreserves aankopen- en investeringen	226	0	273
Mutaties per saldo	42.333	58.049	49.379
<u>SALDO</u>	12.834	0	-20.558

Behorende bij onze
verklaring d.d.
25 april 2018

VAN DE GRAAF ACCOUNTANTS BV

Algemene toelichting

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde. De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisatie zonder winststreven".

De onderliggende nummers in de balans en staat van baten en lasten worden nader toegelicht in bijlage C en D.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva**Immateriële vaste activa**

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde.

De aanschafwaarde wordt over de verwachte levensduur lineair afgeschreven (tegen 20%.)

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde.

De aanschafwaarde wordt over de verwachte levensduur lineair afgeschreven tegen (tegen 6,66% en 20%)

De ten behoeve van de (im)materiële vaste activa ontvangen bijdragen zijn opgenomen in een bestemmingsreserve. Deze bestemmingsreserve dient ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingen.

Voorraden

De voorraden worden opgenomen tegen verwachte opbrengstwaarde behoudens de voorraad schelpen en sieraden. Laatstgenoemde voorraad wordt gewaardeerd op € 1,-. Op de voorraadwaarde worden, indien noodzakelijk, voorzieningen voor incourantheid in mindering gebracht.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Pensioenen

De stichting heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen. Deze pensioenregeling is een uitkeringsovereenkomst en is ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij. Indien en voor zover er overrente beschikbaar is, zal deze jaarlijks op 1 januari volledig worden gebruikt voor de financiering van een toeslag op de pensioenaanspraken. Indien de beschikbare overrente ontoereikend blijkt, beslist de werkgever in hoeverre pensioenrechten en -aanspraken worden aangepast. Dit komt niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderinggrondslagen.

Overschotten worden verantwoord in het jaar waarin de omzet is gerealiseerd. Tekorten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Behorende bij onze
verklaring d.d.
25 april 2018

VAN DE GRAAF ACCOUNTANTS BV

TOELICHTING OP DE BALANS

Algemeen

1 VASTE ACTIVA

1.1 Immateriële vaste activa

1.1.1 Website € 1.833 (v.j.€ 2.833)

	2017	2016
	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	5.000	5.000
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-2.167	-1.167
Boekwaarde per 1 januari	2.833	3.833
Investerings	0	0
Afschrijvingen	-1.000	-1.000
Vrijgevallen investeringsverplichting	0	0
Desinvesteringen	0	0
Afschrijving desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	1.833	2.833

1.2 Materiële vaste activa

1.2.1 Inrichtingskosten € 259.618 (v.j.€ 295.867)

Aanschafwaarde per 1 januari	758.640	754.901
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-462.773	-412.196
Boekwaarde per 1 januari	295.867	342.705
Investerings	14.934	3.739
Afschrijvingen	-51.183	-50.577
Vrijgevallen investeringsverplichting	0	0
Desinvesteringen	0	0
Afschrijving desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	259.618	295.867

1.2.2 Computers € 10.096 (v.j. € 12.583)

Aanschafwaarde per 1 januari	41.624	38.585
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-29.041	-24.514
Boekwaarde per 1 januari	12.583	14.071
Investerings	2.569	3.039
Afschrijvingen	-5.056	-4.527
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	10.096	12.583

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE63.
Bijlage C.
(vervolg)

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
1.2.3 <u>Inventaris € 5.820 (v.j. € 8.192)</u>		
Aanschafwaarde per 1 januari	21.109	18.859
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-12.917	-10.887
Boekwaarde per 1 januari	8.192	7.972
Investerings	0	2.250
Afschrijvingen	-2.372	-2.030
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	5.820	8.192
1.2.4 <u>Museumcollectie € 1 (v.j. € 1)</u>		
Aanschafwaarde per 1 januari	1	1
Investerings	226	273
Aanwending aankoop- en investeringsreserve	-226	-273
Boekwaarde per 31 december	1	1
Op de museumcollectie wordt niet afgeschreven		

2 VLOTTENDE ACTIVA**2.2.2 Belastingen en sociale verzekeringen € 15.257 (v.j. € 11.764)**

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
De specificatie van deze post luidt als volgt:		
Omzetbelasting	9.141	8.146
Pensioenpremie	6.116	3.618
	15.257	11.764

Behorende bij onze
verklaring d.d.
25 april 2018
VAN DE GRAAF ACCOUNTANTS BV

2.2.3 Overlopende activa € 64.417 (v.j. € 47.764)

		<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
		€	€
Deze post is als volgt te specificeren:			
Nog te ontvangen:	sponsorgelden	19.614	14.698
	energiebelasting / energieafrekening	5.040	4.109
	ziekengelduitkering	1.812	0
	statiegeld	1.241	1.044
	waarborgsom	295	295
	intrest	1	1
	overige	15.649	8.039
Vooruitontvangen:	facturen	0	477
Vooruitbetaald:	lichtmastreclame	6.371	6.216
	ziekengeldverzekering	7.547	7.138
	huren	1.031	0
	verzekeringen	0	4
	overige	5.816	5.743
		64.417	47.764

3 Eigen vermogen

3.1 Bestemmingsreserve (im)materiële vaste activa € 277.368 (v.j. € 319.475)

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	319.475	368.581
Dotatie bestemmingsreserve	17.504	9.027
Toevoeging vanuit verzekeringsuitkering	0	0
Aanwending bestemmingsreserve	-59.611	-58.133
Saldo per 31 december	277.368	319.475

De bestemmingsreserve is gevormd uit ontvangen sponsorbijdragen ten behoeve van de investeringen in (im)materiële vaste activa en uit toevoegingen vanuit het resultaat zodat de bestemmingsreserve gelijk blijft aan de boekwaarde van de (im)materiële vaste activa. Deze methodiek is met instemming van de subsidiënt toegepast, welke dit schriftelijk heeft bevestigd middels een brief met kenmerk ABBA/3035770/VS-1645 d.d. 26 november 2013. De toevoeging aan de bestemmingsreserve ten behoeve van de investeringen in immateriële vaste activa is in 2015 goedgekeurd door subsidiënt. De reserve dient ter dekking van de toekomstige afschrijvingen van de investeringen in (im)materiële vaste activa. De bestemmingsreserve kan uitsluitend voor dit doel worden aangewend.

3.2 Bestemmingsreserve aankopen- en investeringen € 30.804 (v.j. € 31.030)

Stand per 1 januari	31.030	31.303
Toevoeging vanuit gift	0	0
Aanwending bestemmingsreserve	-226	-273
Saldo per 31 december	30.804	31.030

De aankopen- en investeringsreserve is een bestemmingsreserve ten behoeve van aanschaffingen ter uitbreiding en conservering van de museale collectie en aanschaffingen ten behoeve van de museum-inrichting.

Tot boekjaar 2006 werd ook het resultaat van het lopend boekjaar ten gunste of ten laste van deze bestemmingsreserve gebracht.

Behorende bij onze
verklaring d.d.
25 april 2018

VAN DE GRAAF ACCOUNTANTS BV

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE65.
Bijlage C.
(vervolg)

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
3.3 <u>Overige reserves € 46.730 (v.j. € 33.896)</u>		
Stand per 1 januari	33.896	54.454
Resultaat boekjaar	12.834	-20.558
Saldo per 31 december	46.730	33.896

De overige reserves staan ter vrije beschikking en hebben geen bijzondere bestemming.

4 Kortlopende schulden**4.2 Belastingen en sociale verzekeringen € 16.340 (v.j. € 11.650)**

De specificatie van deze post luidt als volgt:

Loonbelasting en premieheffing	14.406	11.650
Pensioenpremie	1.934	0
	16.340	11.650

4.3 Overlopende passiva € 56.055 (v.j. € 39.495)

De specificatie van deze post luidt als volgt:

Nog te betalen:		
vakantiegelden	15.715	9.582
Proj. zeilwagen voorgesloten door derden	8.320	0
bureaunkosten	2.728	3.563
accountantskosten	5.990	5.370
vakantiedagen	6.906	4.626
administratiekosten	3.500	3.500
waarborgsommen	2.235	2.235
toneelafdracht	1.027	0
huren	0	3.000
exploitatiekosten	809	968
vergoedingen vrijwilligers	2.277	1.987
vergoedingen suppoosten	1.270	716
Stichting Donateurs Muzee Scheveningen	1.005	523
tentoonstellingskosten / publicatiekosten	1.292	1.059
ziekengeldverzekering	612	0
idealontvangsten	0	425
verzekeringen	53	0
Vooruitontvangen:		
huren	375	375
facturen	605	605
overige	1.336	961
	56.055	39.495

Met de firma Van Gansewinkel Nederland B.V. is op 1 maart 2009 een service-overeenkomst afgesloten voor het gebruik van een rolcontainer. De kosten bedragen per maand € 180.

Behorende bij onze
verklaring d.d.
25 april 2018

VAN DE GRAAF ACCOUNTANTS BV

Met de firma Initial Varel Security B.V. is op 1 mei 2006 een overeenkomst aangegaan voor aansluiting op de alarmcentrale. De jaarlijkse kosten bedragen € 969.

Met de firma Kone is voor het liftonderhoud op 13 februari 2007 een vijfjaars servicekontraat afgesloten. De jaarlijkse kosten bedragen € 1.938.
Voor het deursysteem is in 2008 met Kone een servicekontraat afgesloten. De jaarlijkse kosten bedragen € 659.

Van de Gemeente 's-Gravenhage wordt met ingang van 1 oktober 2006 het pand Neptunusstraat 90-92 gehuurd. De huurovereenkomst is aangegaan voor vijf jaar en eindigde in principe op 30 september 2011. Jaarlijkse huuraanpassing vindt plaats op 1 januari. Aangezien de opzegtermijn twaalf maanden bedraagt en geen opzegging heeft plaats gevonden, is de huurovereenkomst automatisch verlengd met vijf jaar en eindigt deze derhalve op 30 september 2016. De huurovereenkomst is per 1 oktober 2016 verlengd voor een jaar en wordt vanaf 1 oktober 2017 steeds voortgezet voor een periode van één jaar. De huurprijs voor 2017 is vastgesteld op € 32.594.

Vanaf 1 oktober 2013 wordt ook de Neptunusstraat 94 van de gemeente "s-Gravenhage gehuurd. De huurovereenkomst is aangegaan voor drie jaar eindigend op 30 september 2016. Vervolgens wordt de overeenkomst steeds voortgezet voor een periode van één jaar. De opzegtermijn bedraagt twaalf maanden. De huurprijs voor 2017 is vastgesteld op € 12.372.

De Neptunusstraat 94 wordt in 3 gedeelten onderverhuurd aan derden. Hiervoor zijn de volgende contracten voor afgesloten:

Vanaf 15 juni 2014 wordt het voorste gedeelte verhuurd aan CompanyE. De huurovereenkomst aangegaan voor een periode van twee jaar en drie maanden eindigend op 30 september 2016. Vervolgens wordt de overeenkomst steeds voortgezet voor een periode van één jaar. De opzegtermijn bedraagt twaalf maanden. De huurprijs voor 2017 is vastgesteld op € 3.900. De te incasseren huursom tot einde huurcontract is voor 2018 € 2.925.

Vanaf 15 juni 2014 wordt het achterste gedeelte verhuurd aan Bureau Stoep. De huurovereenkomst is aangegaan voor een periode van twee jaar en drie maanden eindigend op 30 september 2016. Vervolgens wordt de overeenkomst steeds voortgezet voor een periode van één jaar. De opzegtermijn bedraagt twaalf maanden. De huurprijs voor 2017 is vastgesteld op € 4.500. De te incasseren huursom tot einde huurcontract is voor 2017 € 3.375.

Vanaf 1 november 2014 wordt de loods verhuurd aan CompanyE. De huurovereenkomst is aangegaan voor een periode van één jaar en dertien maanden eindigend op 30 september 2016. Vervolgens wordt de overeenkomst steeds voortgezet voor een periode van één jaar. De opzegtermijn bedraagt twaalf maanden. De huurprijs voor 2017 is vastgesteld op € 3.360. De te incasseren huursom tot einde huurcontract is voor 2017 € 2.520.

Met de firma B.V. Nationaal Publiciteits Bureau zijn in oktober 2009 vier contracten voor lichtmastreclame afgesloten. De contracten hebben een looptijd van vijf jaar en de jaarlijkse kosten bedroegen in 2010 € 6.612, in 2011 € 6.711, in 2012 € 7.000, in 2013 € 7.250, in 2014 € 7.426, in 2015 € 7.538, in 2016 € 7.651 en in 2017 € 7.842. De opzegtermijn bedraagt vier maanden.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(werkelijke cijfers ten opzichte van begroting)

		2017		2016	
		voordelig	nadelig	voordelig	nadelig
		€	€	€	€
<u>BATEN</u>	1. Opbrengsten	24.172			-2.827
	2.1 - 2.2 Subsidies en bijdragen	17.358		11.797	
	2.3 Overige bijdragen uit private middelen	11.460		5.245	
<u>LASTEN</u>	3.1 Personele beheerlasten	4.626			-4.632
	3.2 Huisvesting		-3.864		-5.133
	3.3 Organisatie		-28.286		-10.028
	3.4 Afschrijvingen		-1.562		-415
	4.1 Activiteitenlasten personeel	6.221			-10.029
	4.2 Activiteitenlasten materieel		-1.576		-2.177
	5.1 Rentebaten- en lasten	1			-19
	5.2 Mutaties bestemmingsreserve		-15.716		-2.340
	voordelig saldo		-12.834	20.558	
		63.838	-63.838	37.600	-37.600

De opbrengsten vallen ruim € 24.000 hoger uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het hoger uitvallen van de entreegelden (€ 18.500), de horeca omzet (€ 11.000), opbrengsten diversen dienstverlening (€ 7.800) en de diverse opbrengsten (€ 3.500). Daarentegen vallen de projectgebonden sponsorinkomsten ongeveer € 20.000 lager uit doordat de tentoonstellingskosten en publicatiekosten lager zijn uitgevallen. De subsidies vallen bijna € 17.500 voordeliger uit dan begroot. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de trendsubsidie 2016 en 2017 welke niet waren begroot. Verder waren de subsidie t.b.v. lessen (€ 2.015) en de subsidie t.b.v. Gedichtenbundel Immetje (€ 2.125) niet begroot. De overige bijdragen uit private middelen vallen ruim € 11.000 hoger uit door een niet begrote gift van particulieren van bijna € 1.000. Verder waren de giften inzake de investeringen van ongeveer € 13.000 niet begroot. Daarnaast is de bijdrage van € 6.500 in IkToon niet begroot en is de algemene bijdrage van de St. Donateurs ad € 10.000 niet ontvangen terwijl de bijdrage wel begroot was. De personele beheerlasten vallen ruim € 4.500 lager uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het later in dienst nemen van de conservator Scheveningse collectie dan begroot. Daarnaast is er een niet begrote loonsverhoging doorgevoerd. De hogere huisvestingskosten vallen ruim € 4.000 hoger uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het nadelig uitvallen van de onderhoudskosten en de beveiligingskosten. De organisatiekosten vallen ruim € 28.000 hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het nadelig uitvallen van de jubileumkosten (€ 12.500), de representatiekosten (€ 5.000), advertentie- en promotiekosten (€ 4.500) en de overige kosten (€ 4.500). De activiteitenlasten personeel vallen ruim € 6.000 lager uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het later in dienst nemen van de conservator Scheveningse collectie dan begroot. Daarnaast is er een niet begrote loonsverhoging doorgevoerd. De activiteitenlasten materieel vallen ruim € 1.500 lager uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het nadelig uitvallen van de inkoop dienstverlening, behoud en beheer collectie, educatiekosten, kosten cultuurankerfunctie en de donateurskosten. De tentoonstellingskosten en publicatiekosten vallen daarentegen voordeliger uit. Tegenover de hogere inkoop dienstverlening staat een hogere omzet. Tegenover de lagere tentoonstellingskosten en publicatiekosten staan de lagere bijdragen in deze kosten. De mutatie bestemmingsreserve is bijna € 16.000 hoger dan begroot. Dit wordt

veroorzaakt door een hogere toevoeging aan de bestemmingsreserve in verband met investeringen.

Behorende bij onze
verklaring d.d.
25 april 2018

VAN DE GRAAF ACCOUNTANTS BV

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE68.
Bijlage D.
(vervolg)**BATEN****1.1.7 Diverse opbrengsten € 33.065 (v.j. € 24.931)**

	2017	2016
	€	€
Omzet educatie en lessen	13.480	7.560
Omzet verkoop museum jaarkaarten	6.317	5.453
Omzet bediening	3.477	3.444
Omzet rondleiding, wandeling en speurtocht	2.021	2.606
Omzet kinderpartijen	1.032	1.294
Omzet provisie toneel / cateraar	1.815	733
Omzet diversen	4.923	3.841
	33.065	24.931

1.2.1 Sponsorinkomsten projectgebonden € 25.700 (v.j. € 47.104)

Sponsoring t.b.v. tentoonstellingskosten	15.539	28.706
Sponsoring t.b.v. publicaties	10.161	18.398
	25.700	47.104

In de post Sponsoring t.b.v. tentoonstellingskosten is een bedrag van € 8.339 begrepen dat afkomstig is van de Stichting Donateurs Muzee Scheveningen (v.j. € 15.062). In deze post is tevens een subsidie van de Provincie Zuid-Holland (bij beschikking 14 juni 2017) opgenomen van € 6.600 inzake de tentoonstelling 'Romeinse Kust' en een nagekomen subsidie van € 600 van Fonds 1818 inzake de Depottentoonstelling' uit 2016. De post Sponsoring t.b.v. publicatie betreft een bedrag van € 10.161 dat afkomstig is van de Stichting Donateurs Muzee Scheveningen (v.j. € 12.898).

2.1 Subsidie Gemeente Den Haag ikv Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur € 393.775 (v.j. € 343.117)

Bij beschikking van 13 januari 2017 is voor 2017 een subsidie verleend van € 385.805 ten behoeve van de exploitatie. Bij beschikking van 23 augustus 2017 is voor 2017 een trendsubsidie verleend van € 7.970.

2.2 Overige subsidies Gemeente Den Haag € 4.140 (v.j. € 6.480)

Onder deze post is een subsidie van € 2.015 opgenomen inzake het 'Jubiläum Muzee 65 jaar'. De beschikking van deze subsidie is gedateerd op 16 oktober 2017. Voor het samenstellen van de 'Gedichtenbundel Immetje' is tevens een subsidie verleend ten bedrage van € 2.125. De beschikking is gedateerd op 24 april 2017.

2.3.1 Bijdragen particulieren € 3.957 (v.j. € 2.455)

Dit betreft de bijdragen van de particuliere donateurs en derden aan diverse uitgaven.

2.3.2 Bijdragen donateurs- en vriendenstichtingen € 16.503 (v.j. € 13.290)

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

	2017	2016
	€	€
Giften Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen	2.500	2.500
Giften St. Donateurs Muzee Scheveningen	14.003	10.790
	16.503	13.290

Onder de giften St. Donateurs Museum Scheveningen is opgenomen een bijdrage in diverse investeringen van € 12.996.

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE69.
Bijlage D.
(vervolg)**LASTEN**

- 3.1.1 **Salarissen beheerlasten € 153.068 (v.j. € 137.107)**
De post salarissen kan als volgt worden gespecificeerd:

Directie

	2017	2016
	€	€
Lonen en salarissen	64.917	64.394
Vakantiegeld	5.190	5.148
Sociale lasten	12.221	11.992
Pensioenlasten	16.483	12.471
Uitkering ziekengeld	0	0
	98.811	94.005

Algemene zaken

Lonen en salarissen	39.863	32.088
Vakantiegeld	3.205	2.598
Sociale lasten	10.113	7.908
Pensioenlasten	1.076	508
Uitkering ziekengeld	0	0
	54.257	43.102

Totaal salarissen beheerlasten

153.068 137.107

Het aantal FTE's bedraagt 2,5. (2016: 2,3 FTE)
De CAO Gemeenten wordt gevolgd.

- 3.1.2 **Diverse personeelslasten € 6.198 (v.j. € 6.110)**
Onder deze post zijn gratificaties en reiskostenvergoeding opgenomen.

- 3.2.1 **Huur € 44.929 (v.j. € 44.572)**

Dit betreft de huur vanaf 1 oktober 2006 voor het pand aan de Neptunusstraat 90-92 alwaar het museum is gevestigd.

Het pand wordt gehuurd van de gemeente 's-Gravenhage.

Vanaf 1 oktober 2013 wordt ook de Neptunusstraat 94 van de gemeente 's-Gravenhage gehuurd.

- 3.3.1 **Accountants-, administratie- en salaris-
administratiekosten € 28.578 (v.j. € 24.700)**
Betreffende post kan als volgt worden gespecificeerd:

Administratiekosten	14.479	12.161
Accountantskosten	11.140	9.600
Advieskosten	1.159	1.139
Kosten salarisadministratie	1.800	1.800
	28.578	24.700

Behorende bij onze
verklaring d.d.
25 april 2018

VAN DE GRAAF ACCOUNTANTS BV

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE70.
Bijlage D.
(vervolg)**3.4 Afschrijvingen € 59.611 (v.j. € 58.134)**

2017	2016
€	€
Website	1.000
Inrichtingskosten	50.577
Inventaris	2.030
Computers	4.527
59.611	58.134

4.1.1 Salarissen activiteitenlasten € 171.172 (v.j. € 139.077)
De post salarissen kan als volgt worden gespecificeerd:*Artistieke leiding*

Lonen en salarissen	29.450	29.722
Vakantiegeld	2.386	2.366
Sociale lasten	5.480	6.598
Pensioenlasten	4.464	3.722
Uitkering ziekengeld	0	0
	41.780	42.408

Overig personeel (incl suppoosten)

Lonen en salarissen	97.117	72.475
Vakantiegeld	6.288	4.420
Sociale lasten	21.270	14.630
Pensioenlasten	8.772	5.144
Uitkering ziekengeld	-4.055	0
	<u>129.392</u>	<u>96.669</u>

Totaal salarissen activiteitenlasten**171.172** **139.077**

Het aantal FTE's bedraagt 3,4 exclusief suppoosten (2016: 2,7 FTE).
De CAO Gemeenten wordt gevolgd.

4.1.2 Diverse personeelslasten € 44.723 (v.j. € 48.036)

De post overige personeelslasten kan als volgt worden gespecificeerd:

Vrijwilligersvergoeding	24.631	24.617
Hulpkrachten 'Werk Bij'	2.721	6.000
Gratificaties	6.903	5.090
Reiskostenvergoeding	2.933	3.207
Kosten arbodienst	199	0
Overige personeelkosten	7.336	9.122
	44.723	48.036

Behorende bij onze
verklaring d.d.
25 april 2018

VAN DE GRAAF ACCOUNTANTS BV

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE71.
Bijlage D.
(vervolg)**4.2.1 Tentoonstellingskosten € 14.939 (v.j. € 28.706)**

De bijdragen in de kosten zijn hiervoor onder punt 1.2.1 verwerkt.

	2017		2016	
	bedrag	bijdrage	bedrag	bijdrage
	€	€	€	€
Diversen vorig jaar	0	0	28.706	28.706
Romeinse Kust	9.585	9.585 ¹	0	0
Haringvisserij	4.694	4.694 ²	0	0
In Touw	148	148 ³	0	0
Scheveningse Salon	325	325 ⁴	0	0
Kunst op Scheveningen	187	187 ⁵	0	0
Muzee duikt in depot (2016)	0	600 ⁶	0	0
	14.939	15.539	28.706	28.706

¹ Bijdragen Stichting Donateurs Muzee Scheveningen € 2.484 en Provincie Zuid-Holland € 7.100.² Bijdrage geheel middels gift Stichting Donateurs Muzee Scheveningen.³ Bijdrage geheel middels gift Stichting Donateurs Muzee Scheveningen.⁴ Bijdrage geheel middels gift Stichting Donateurs Muzee Scheveningen.⁵ Bijdrage geheel middels gift Stichting Donateurs Muzee Scheveningen.⁶ Nagekomen gift Fonds 1818.**4.2.8 Publicaties € 10.161 (v.j. € 18.398)**

De specificatie luidt als volgt:

	2017		2016	
	bedrag	bijdrage	bedrag	bijdrage
	€	€	€	€
Scheveningseweg	8.384	8.384 ¹	0	0
Boekje 'de Sleep'	0	0	14.032	14.032
Nieuwsbrief	1.777	1.777 ²	4.366	4.366
	10.161	10.161	18.398	18.398

¹ Bijdrage geheel middels gift Stichting Donateurs Muzee Scheveningen.² Bijdrage geheel middels gift Stichting Donateurs Muzee Scheveningen.**Saldo € 12.834 (v.j. € -20.558)**

Het voordelig saldo boekjaar ad. € 12.834 is toegevoegd aan de overige reserves.

Behorende bij onze
verklaring d.d.
25 april 2018
VAN DE GRAAF ACCOUNTANTS BV

OVERZICHT VAN HERKOMST EN BESTEDING DER MIDDELEN

De toename van het saldo liquide middelen in 2017 van € 34.438 tot € 47.728 is als volgt te specificeren:

	2017			2016
	€	€	€	€
Saldo liquide middelen per 1 januari			34.438	36.067
Herkomst middelen:				
Website	1.000			1.000
Inrichtingskosten	36.249			46.838
Computers	2.487			1.488
Inventaris	2.372			0
Vorderingen	0			18.708
Voorraden	1.765			0
Kortlopende schulden	22.790			1.856
		66.663		69.890
Besteding middelen:				
Inventaris	0			220
Voorraden	0			1.362
Vorderingen	23.874			0
Bestemmingsreserve (im)materiële vaste activa	42.107			49.106
Kortlopende schulden	0			0
Computers	0			0
Voorzieningen, per saldo	0			0
Aankopen- en investeringsreserve	226			273
		66.207		50.961
Nadelig saldo		-12.834		20.558
			13.290	-1.629
Mutatie liquide middelen				
Stand liquide middelen 31 december			47.728	34.438

MODEL GEMEENTE INZAKE EDUCATIE

BATEN

	werkelijk 2017	begroting 2017	werkelijk 2016
	€	€	€
A TOTALE OPBRENGSTEN	13.480	13.000	7.560
<i>Directe opbrengsten</i>	13.480	13.000	7.560
A.1 Publieksinkomsten (binnenland)	13.480	13.000	7.560
A.2 Sponsorinkomsten	0	0	0
A.3 Overige inkomsten	0	0	0
<i>Indirecte opbrengsten</i>			
A.4 Diverse inkomsten	0	0	0
B Totale subsidies en bijdragen	21.704	19.028	19.886
B.1 Subsidie ministerie OCW ikv cultuurmenu	0	0	0
B.2 Subsidie provincie	0	0	0
B.3 Subsidie Den Haag ikv Meerjarenbeleidsplan	19.689	19.028	17.156
B.3.1 Overige subsidies Den Haag	2.015	0	2.730
B.4 Overige bijdragen	0	0	0
Som der baten (A+B)	35.184	32.028	27.446

LASTEN

C SUBTOTAAL BEHEERLASTEN	0	0	0
C.1 Beheerlasten personeel	0	0	0
C.2 Beheerlasten materieel	0	0	0
D SUBTOTAAL ACTIVITEITENLASTEN	36.761	33.909	39.065
D.1 Activiteitenlasten personeel	34.482	31.909	35.184
D.2 Activiteitenlasten materieel	2.279	2.000	3.881
Som der lasten (C+D)	36.761	33.909	39.065

SALDO RENTEBATEN -/- LASTEN	0	0	0
------------------------------------	---	---	---

S A L D O BATEN, LASTEN EN RENTE	-1.577	-1.881	-11.619
---	---------------	---------------	----------------

Aanwending bestemmingreserves	0	0	0
Vrijval bestemmingsreserve nieuw beleid	0	0	0
Toevoeging aan bestemmingsreserve inrichting	0	0	0
Vrijval uit aankopen en investeringsfonds	0	0	0

RESULTAAT	-1.577	-1.881	-11.619
------------------	---------------	---------------	----------------

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Muzee Scheveningen

A. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Muzee Scheveningen te Den Haag gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Muzee Scheveningen op 31 december 2017 en van het resultaat over de periode 2017 in overeenstemming met met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven".

Tevens zijn naar ons oordeel de verantwoorde subsidies van de gemeente Den Haag in de jaarrekening 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten opgenomen in overeenstemming met de van toepassing zijnde subsidievoorwaarden. Dit betreft in ieder geval de bepalingen van de Algemene Subsidieverordening Den Haag 2014, van de (eventueel) van toepassing zijnde subsidieregeling, van de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017 en de subsidievoorwaarden zoals opgenomen in de subsidieverlening.

Voorts zijn wij van oordeel dat de jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoet aan de WNT-eisen van financiële rechtmatigheid, zoals opgenomen in het controleprotocol WNT in de beleidsregels toepassing WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de winst-en-verliesrekening over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Muzee Scheveningen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Voorts is onze controle uitgevoerd met inachtneming van de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017. Door de toepassing van dit protocol is door ons in het bijzonder onderzocht dat voor alle relevante, verantwoorde subsidiestromen de relevante subsidievoorwaarden zijn nageleefd.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 “Organisaties zonder winststreven” en de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017 vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 “Organisaties zonder winststreven” en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 “Organisaties zonder winststreven”.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 “Organisaties zonder winststreven”. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten.

Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.
Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaaf zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

ZOETERMEER, 25 april 2018

Van de Graaf Accountants B.V.

M.G.M. Vink RA

Paraaf voor
waarmerkingsdoeleinden

